

32006L0112

11.12.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 347/1

DIREKTIVA VIJEĆA 2006/112/EZ**od 28. studenoga 2006.****o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 93.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir Mišljenje Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

budući da:

- (1) Direktiva Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet - zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje ⁽¹⁾ doživjela je značajne izmjene u nekoliko navrata. Sada kad se sastavljaju nove izmjene navedene Direktive poželjno je, radi jasnoće i racionalizacije, preinačiti tu Direktivu.
- (2) Preinačeni tekst treba uključivati sve još uvijek važeće odredbe Direktive Vijeća 67/227/EEZ od 11. travnja 1967. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet ⁽²⁾. Tu Direktivu stoga treba staviti izvan snage.
- (3) Kako bi se osigurao jasan i racionalan prikaz odredaba, u skladu s načelom poboljšano propisa, primjereno je preinčiti strukturu i formulaciju Direktive, iako to načelno neće dovesti do značajnih promjena u postojećem zakonodavstvu. Međutim, izvršenje izmjena podrazumijeva određeni manji broj bitnih preinaka koje je potrebno napraviti. Gdje se takve izmjene provedu, one se temeljito navode u odredbama koje se odnose na prenošenje i stupanje na snagu.
- (4) Postizanje cilja uspostavljanja unutarnjeg tržišta pretpostavlja primjenu zakonodavstva o porezu na promet u državama članicama koje ne narušava uvjete tržišnog

natjecanja ni ne sprečava slobodno kretanje robe i usluga. Stoga je potrebno postići takvo usklađenje zakonodavstva o porezima na promet pomoću sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV), kojim će se, što je više moguće, ukloniti čimbenici koji mogu narušavati uvjete tržišnog natjecanja, bilo na nacionalnoj ili na razini Zajednice.

- (5) Sustavom PDV-a postiže se najviši stupanj jednostavnosti i neutralnosti kada se porez ubire na što je moguće općenitiji način i kada njegov opseg obuhvaća sve faze proizvodnje i distribucije, kao i isporuku usluga. Stoga je donošenje zajedničkog sustava koji se također primjenjuje na maloprodaju u interesu unutarnjeg tržišta i država članica.
- (6) Napredak treba ostvarivati u fazama, budući da usklađenje poreza na promet dovodi u državama članicama do izmjena u poreznoj strukturi i znatnih posljedica u proračunskom te gospodarskom i socijalnom smislu.
- (7) Zajednički sustav PDV-a trebao bi, čak i u slučaju kad njegove stope i sustav izuzeća nisu u potpunosti usklađeni, dovesti do neutralnosti u području tržišnog natjecanja, na način da na teritoriju svih država članica slične robe i usluge nose isto porezno opterećenje, bez obzira na duljinu proizvodnog i distributivnog lanca.
- (8) U skladu s Odlukom Vijeća 2000/597/EZ, Euratom, od 29. rujna 2000. o sustavu vlastitih sredstava Zajednice ⁽³⁾, proračun Europskih zajednica treba se financirati, ne dovodeći u pitanje druge prihode, u cijelosti iz vlastitih sredstava Zajednice. Ta sredstva trebaju uključivati ona koja proizlaze iz PDV-a i dobivaju se primjenom jedinstvene porezne stope na osnovice za razrez poreza koje se utvrđuju na ujednačen način u skladu s propisima Zajednice.
- (9) Važno je osigurati prijelazno razdoblje kako bi se omogućilo da se nacionalna zakonodavstva u određenim područjima postupno prilagode.

⁽¹⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2006/98/EZ (SL L 221, 21.8.2006., str. 9.).

⁽²⁾ SL 71, 14.4.1967., str. 1301. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 69/463/EEZ (SL L 320, 20.12.1969., str. 34.).

⁽³⁾ SL L 253, 7.10.2000., str. 42.

- (10) Tijekom tog prijelaznog razdoblja, transakcije unutar Zajednice koje provode porezni obveznici osim izuzetih poreznih obveznika treba oporezivati u državi članici odredišta, u skladu sa stopama i uvjetima koje utvrđuje ta država članica.
- (11) Također je primjereno da, tijekom tog prijelaznog razdoblja, stjecanje unutar Zajednice određene vrijednosti, od strane izuzetih osoba ili pravnih osoba koje nisu porezni obveznici, određena prodaja na daljinu unutar Zajednice i isporuke novih prijevoznih sredstava pojedincima ili izuzetim ili tijelima koja nisu porezni obveznici, trebaju također biti oporezivi u državi članici odredišta, u skladu sa stopama i uvjetima koje utvrđuje dotična država članica, ukoliko bi te transakcije, u nedostatku posebnih odredaba, mogle vjerojatno dovesti do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja između država članica.
- (12) Iz razloga koji su povezani s njihovom zemljopisnom, gospodarskom i socijalnom situacijom, određena područja treba isključiti iz područja primjene ove Direktive.
- (13) Radi jačanja nediskriminirajuće prirode poreza, pojam „porezni obveznik” treba definirati na takav način da ga države članice mogu koristiti za obuhvat osoba koje povremeno provode određene transakcije.
- (14) Pojam „oporeziva transakcija” može dovesti do poteškoća, posebno što se tiče transakcija s kojima se postupa kao oporezivim transakcijama. Stoga je te pojmove potrebno pojasniti.
- (15) S ciljem olakšavanja trgovine unutar Zajednice u području rada na pokretnoj materijalnoj imovini, primjereno je uspostaviti porezne aranžmane koji se primjenjuju na takve transakcije kad se provode za kupca koji je identificiran u svrhu PDV-a u državi članici koja nije ona u kojoj se transakcija fizički izvršava.
- (16) S aktivnošću prijevoza na teritoriju određene države članice treba postupati kao s prijevozom robe unutar Zajednice kad je on izravno povezan s aktivnošću prijevoza koji se provodi između država članica, radi pojednostavljenja ne samo načela i aranžmana za oporezivanje takvih domaćih prijevoznih usluga već i pravila koja se primjenjuju na pomoćne usluge i na usluge koje pružaju posrednici koji sudjeluju u pružanju različitih usluga.
- (17) Određivanje mjesta gdje se izvršavaju oporezive transakcije može dovesti do nesuglasja među državama članicama po pitanju nadležnosti, posebno vezano uz isporuku robe za montažu ili isporuku usluga. Iako bi mjesto gdje se obavlja isporuka usluga trebalo u načelu biti određeno kao mjesto sjedišta poslovne aktivnosti dobavljača, potrebno ga je definirati kao ono koje je u državi članici kupca, posebno u slučaju pojedinih isporuka usluga među poreznim obveznicima gdje je cijena usluga uključena u cijenu robe.
- (18) Potrebno je razjasniti definiciju mjesta oporezivanja određenih transakcija koje se obavljaju na brodovima, zrakoplovima ili u vlakovima tijekom prijevoza putnika unutar Zajednice.
- (19) U smislu PDV-a, struja i plin smatraju se robom. Međutim, vrlo je teško odrediti mjesto isporuke. Kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje ili neoporezivanje i postiglo istinsko unutarnje tržište bez barijera povezanih sa sustavom PDV-a, mjesto isporuke plina putem sustava za distribuciju prirodnog plina ili struje, prije nego što roba stigne do konačne faze potrošnje, treba stoga biti mjesto gdje kupac ima sjedište poslovne aktivnosti. Isporuku struje i plina u konačnoj fazi, tj. put od trgovca i distributera do konačnog potrošača, treba oporezivati u mjestu gdje kupac stvarno koristi i troši robu.
- (20) U slučaju najma pokretne materijalne imovine, primjena općeg pravila prema kojem se isporuka uslugama oporezuje u državi članici u kojoj dobavljač ima poslovni nastan može dovesti do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja ukoliko najmodavac i najmoprimac imaju poslovni nastan u različitim državama članicama u kojima su porezne stope različite. Stoga je potrebno odrediti da je mjesto isporuke usluge ono mjesto gdje kupac ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu za koju se usluga isporučuje, ili u odsustvu navedenog, mjesto njegovog stalnog prebivališta ili mjesto njegovog uobičajenog boravišta.
- (21) Međutim, što se tiče najma prijevoznih sredstava, primjereno je zbog kontrole strogo primjenjivati općenito pravilo te tako smatrati mjesto gdje dobavljač ima sjedište poslovne aktivnosti mjestom isporuke.
- (22) Sve telekomunikacijske usluge koje se koriste unutar Zajednice potrebno je oporezivati radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja u tom području. U tom smislu, telekomunikacijske usluge koje se isporučuju poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u Zajednici ili kupcima s poslovnim nastanom u trećim zemljama trebalo bi, u načelu, oporezovati u mjestu u kojem se nalazi poslovni nastan kupca tih usluga. Radi osiguranja jedinstvenog oporezivanja telekomunikacijskih usluga koje isporučuju porezni obveznici s poslovnim nastanom u trećim teritorijima ili trećim zemljama osobama koje nisu porezni obveznici s poslovnim nastanom u Zajednici i koje se učinkovito koriste i uživaju u Zajednici, države članice trebaju, međutim, osigurati da mjesto isporuke bude unutar Zajednice.
- (23) Također radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički isporučeni usluga koje se osiguravaju iz trećih teritorija ili trećih zemalja osobama koje imaju poslovni nastan u Zajednici, ili iz Zajednice kupcima koji imaju poslovni nastan u trećim teritorijima ili trećim zemljama, potrebno je oporezivati u mjestu sjedišta kupca.

- (24) Pojmove oporezivi događaj i obveza obračuna PDV-a je potrebno uskladiti kako bi uvođenje zajedničkog sustava PDV-a i svih njegovih kasnijih izmjena moglo stupiti na snagu u isto vrijeme u svim državama članicama.
- (25) Oporezivi iznos treba uskladiti tako da primjena PDV-a na oporezive transakcije daje usporedive rezultate u svim državama članicama.
- (26) Radi sprečavanja gubitka poreznih prihoda kroz korištenje povezanih strana radi dobivanja poreznih olakšica, državama članicama treba omogućiti, u određenim ograničenim okolnostima, da interveniraju u pogledu oporezivog iznosa isporuka roba ili usluga te stjecanja robe unutar Zajednice.
- (27) Radi sprečavanja utaje ili izbjegavanja poreza, treba omogućiti državama članicama uključivanje u oporezivi iznos transakcije koja uključuje obradu investicijskog zlata koje osigurava kupac, vrijednost tog investicijskog zlata ako radi obrade to zlato gubi svoj status investicijskog zlata. Kada primjenjuju te mjere, državama članicama treba omogućiti određenu mjeru diskrecije.
- (28) Ako se želi izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja, ukidanje fiskalnih kontrola na granicama podrazumijeva ne samo jedinstvenu osnovicu za razrez poreza već i dovoljnu razinu usklađenja među državama članicama u pogledu broja i razina poreznih stopa.
- (29) Standardna stopa PDV-a koja se primjenjuje u pojedinim državama članicama, u kombinaciji s mehanizmom prijelaznog sustava, osigurava funkcioniranje tog sustava na prihvatljivoj razini. Kako bi se spriječilo da razlike standardnih stopa PDV-a koje primjenjuju države članice ne dovedu do strukturalne neravnoteže u Zajednici i narušavanja tržišnog natjecanja u pojedinim sektorima djelatnosti, potrebno je definirati minimalnu standardnu stopu PDV-a od 15 %, podložno reviziji.
- (30) Radi očuvanja neutralnosti PDV-a, stope koje primjenjuju države članice moraju u pravilu omogućavati odbitak PDV-a primijenjenog u prethodnoj fazi.
- (31) Tijekom prijelaznog razdoblja potrebno je omogućiti određena izuzeća u pogledu broja i razine stopa.
- (32) Radi postizanja boljeg razumijevanja učinka sniženih stopa, neophodno je da Komisija pripremi izvješće o ocjeni učinka sniženih stopa koje se primjenjuju na usluge koje se isporučuju lokalno, posebno u pogledu otvaranja radnih mjesta, gospodarskog rasta i pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.
- (33) S ciljem rješavanja problema nezaposlenosti, onim državama članicama koje to žele treba dopustiti eksperimentiranje s aktivnošću i učinkom, u pogledu stvaranja radnih mjesta, smanjenja stope PDV-a za radno intenzivne usluge. To bi smanjenje vjerojatno smanjilo poticaj poslovanjima na koje se smanjenje odnosi da pristupe ili ostanu u okviru sive ekonomije.
- (34) Međutim, takvo smanjenje stope PDV-a nije bez rizika za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i poreznu neutralnost. Potrebno je stoga predvidjeti uvođenje postupka odobrenja za razdoblje koje je fiksno utvrđeno ali dovoljno dugo, tako da je moguće ocijeniti učinak sniženih stopa na lokalno isporučene usluge. Kako bi se osigurala provjerljivost i ograničenost te mjere, njezin je opseg potrebno točno definirati.
- (35) Potrebno je napraviti zajednički popis izuzeća kako bi se omogućilo da se vlastita sredstva Zajednice prikupljanju na jedinstveni način u svim državama članicama.
- (36) U korist kako osoba koje su odgovorne za plaćanje PDV-a tako i nadležnih upravnih tijela, metode primjene PDV-a na određene isporuke i stjecanje unutar Zajednice proizvoda koji podliježu plaćanju trošarina potrebno je uskladiti s postupcima i obvezama vezano uz obvezu prijavljivanja u slučaju isporuka takvih proizvoda drugoj državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 92/12/EEZ od 25. veljače 1992. o općim aranžmanima za proizvode koji podliježu trošarinama, te o posjedovanju, kretanju i praćenju takvih proizvoda ⁽¹⁾.
- (37) Opskrba plinom putem sustava za distribuciju prirodnog plina i električnom energijom oporezuje se u mjestu kupca. Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, uvoz takvih proizvoda treba stoga biti izuzet iz PDV-a.
- (38) U pogledu oporezivih poslovanja na domaćem tržištu povezanih s trgovinom robe unutar Zajednice koja tijekom prijelaznog razdoblja obavljaju porezni obveznici koji nemaju poslovni nastan na teritoriju države članice u kojoj se odvija stjecanje robe unutar Zajednice, uključujući lančane transakcije, potrebno je definirati mjere pojednostavljivanja kojima se osigurava jednak tretman u svim državama članicama. U tom smislu, potrebno je provesti usklađenje odredaba koje se odnose na sustav oporezivanja i osobu koja je odgovorna za plaćanje propisanog PDV-a vezano uz takva poslovanja. Međutim, nužno je isključiti u načelu iz takvih aranžmana robu koja je namijenjena isporuci u fazi maloprodaje.
- (39) Potrebno je provesti usklađenje pravila koja reguliraju odbitke u mjeri u kojoj ona utječu na stvarno prikupljene iznose. Odbitni dio treba se izračunavati na sličan način u svim državama članicama.
- (40) Sustav koji omogućava prilagodbu odbitaka za kapitalna dobra tijekom životnog vijeka imovine, prema njenoj

⁽¹⁾ SL L 76, 23.3.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnjeizmijenjena Direktivom 2004/106/EZ (SL L 359, 4.12.2004., str. 30.).

- stvarnoj upotrebi, treba također biti primjenjiv na određene usluge koje imaju prirodu kapitalnih dobara.
- (41) Primjereno je odrediti osobe odgovorne za plaćanje PDV-a, posebno u slučaju usluga koje isporučuje osoba koja nema poslovni nastan u državi članici u kojoj se plaća PDV.
- (42) Države članice moraju u određenim slučajevima biti u mogućnosti odrediti primatelja isporuka roba ili usluga kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a. To bi trebalo pomoći državama članicama u pojednostavljivanju pravila i borbi protiv utaje ili izbjegavanja plaćanja poreza u određenim sektorima i vezano uz određene tipove transakcija.
- (43) Države članice moraju imati potpunu slobodu u određivanju osobe odgovorne za plaćanje PDV-a po uvozu.
- (44) Države članice trebaju imati mogućnost definiranja osobe osim one odgovorne za plaćanje PDV-a kao osobe koja je solidarno i posebno odgovorna za njegovo plaćanje.
- (45) Obveze poreznih obveznika trebaju biti usklađene što je više moguće radi osiguranja potrebnih zaštitnih mehanizama za naplatu PDV-a na jednak način u svim državama članicama.
- (46) Upotreba elektroničkog izdavanja računa trebala bi omogućiti nadležnim poreznim tijelima provođenje njihovih aktivnosti nadzora. Stoga je primjereno, s ciljem osiguranja urednog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, sastaviti popis podataka koji moraju biti iskazani na računima i koji je usklađen na razini Zajednice, te utvrditi određeni broj zajedničkih aranžmana koji reguliraju upotrebu elektroničkog izdavanja računa i elektroničke pohrane računa, kao i za samofakturiranje i vanjske usluge postupaka izdavanja računa.
- (47) Ovisno o uvjetima koje utvrde, države članice trebaju dozvoliti podnošenje određenih izvješća i prijava elektroničkim putem, te mogu propisati upotrebu elektroničkih sredstava.
- (48) Neophodni naponi za smanjenje administrativnih i statističkih formalnosti koje moraju izvršavati poslovni subjekti, posebno mala i srednja poduzeća, trebaju biti usklađeni s provedbom djelotvornih mjera kontrole i potrebom održavanja kvalitete statističkih instrumenata Zajednice kako s gospodarskog tako i s poreznog stajališta.
- (49) Državama članicama treba dopustiti daljnju primjenu njihovih posebnih programa za mala poduzeća, u skladu sa zajedničkim odredbama i s ciljem daljnjeg usklađenja.
- (50) Države članice trebaju i nadalje imati slobodu primjene posebnog programa koji čini paušalni povrat ulaznog PDV-a (pretporeza) poljoprivrednicima koji nisu obuhvaćeni uobičajenim programom. Potrebno je utvrditi osnovna načela takvog posebnog programa i prihvatiti zajedničku metodu, radi prikupljanja vlastitih sredstava, za izračun dodane vrijednosti koju su proizveli ti poljoprivrednici.
- (51) Primjereno je prihvatiti sustav oporezivanja Zajednice koji bi se primjenjivao na rabljenu robu, umjetnine, antikvitete i kolekcionarske predmete, radi sprečavanja dvostrukog oporezivanja i narušavanja tržišnog natjecanja između poreznih obveznika.
- (52) Primjena uobičajenih pravila za PDV na zlato predstavlja veliku prepreku njegovoj upotrebi za financijsko ulaganje te stoga opravdava primjenu posebnog poreznog režima također i radi jačanja međunarodne konkurentnosti tržišta zlata Zajednice.
- (53) Opskrba zlatom u smislu ulaganja u osnovi je slična ostalim vrstama financijskog ulaganja koje su izuzete od obveze PDV-a. Stoga se izuzeće čini najprikladnijim poreznim tretmanom isporuke investicijskog zlata.
- (54) Definicija investicijskog zlata trebala bi pokrivati zlatne kovanice čija vrijednost prvenstveno odražava cijenu zlata koje sadržava. Iz razloga transparentnosti i pravne sigurnosti, potrebno je sastavljati godišnji popis kovanica koje su obuhvaćene režimom investicijskog zlata, čime se pruža sigurnost operaterima koji trguju takvim kovanicama. Taj popis ne smije dovoditi u pitanje izuzeće kovanica koje nisu uključene u popis ali koje udovoljavaju kriterijima utvrđenim u ovoj Direktivi.
- (55) Radi sprečavanja utaje poreza uz istovremeno olakšavanje financijskog tereta za isporuku zlata određenog stupnja čistoće, opravdano je dopustiti državama članicama da odrede kupca kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.
- (56) Radi olakšavanja usklađenosti s fiskalnim obvezama operatera koji pružaju usluge elektroničke opskrbe koji nemaju niti poslovni nastan unutar Zajednice niti ne moraju biti identificirani u svrhu PDV-a unutar Zajednice, potrebno je uspostaviti posebni režim. U okviru tog režima trebalo bi biti moguće za sve operatore koji pružaju takve usluge elektroničkim putem osobama koje nisu porezni obveznici unutar Zajednice, ukoliko nisu na neki drugi način identificirani u svrhu PDV-a unutar Zajednice, da se odluče za identifikaciju u jednoj državi članici.
- (57) Poželjno je da odredbe koje se odnose na radijsko i televizijsko emitiranje i određene usluge koje se isporučuju elektroničkim putem budu donesene na privremenoj osnovi te da se u kratkom roku provede njihovo preispitivanje u svjetlu stečenih iskustava.
- (58) Neophodno je unapređivati jedinstvenu primjenu odredaba ove Direktive i u tom smislu potrebno je uspostaviti savjetodavni odbor za porez na dodanu vrijednost kako bi se državama članicama i Komisiji omogućila bliža suradnja.

- (59) Države članice bi trebale u određenim okvirima i ovisno o određenim uvjetima uvesti, ili nastaviti primjenjivati, posebne mjere kojima se odstupa od ove Direktive radi pojednostavljenja ubiranja poreza ili sprečavanja određenih oblika utaje ili izbjegavanja poreza.
- (60) Kako bi se osiguralo da država članica koja je podnijela zahtjev za odstupanje ne bude dovedena u situaciju da ne zna kakav će odgovor dati Komisija na njezin zahtjev, potrebno je utvrditi rokove unutar kojih Komisija mora dati Vijeću prijedlog za odobrenje ili priopćenje u kojem navodi svoje prigovore.
- (61) Neophodno je osigurati jedinstvenu primjenu sustava PDV-a. Provedbene mjere primjerene su za ostvarenje tog cilja.
- (62) Te bi se mjere trebale posebno baviti problemom dvostrukog oporezivanja prekograničnih transakcija do čega može doći kao posljedica razlika među državama članicama u primjeni pravila kojima se uređuje mjesto gdje se izvršavaju oporezive transakcije.
- (63) Usprkos tome što bi opseg provedbenih mjera bio ograničen, te bi mjere imale proračunski učinak koji bi za jednu ili više država članica mogao biti značajan. Stoga Vijeće opravdano pridržava pravo provedbe izvršnih ovlasti.
- (64) U svjetlu njihovog ograničenog opsega Vijeće bi trebalo jednoglasno, na prijedlog Komisije, prihvatiti te provedbene mjere.
- (65) Budući da države članice iz tih razloga ne mogu u dovoljnoj mjeri postići ciljeve ove Direktive te da se one stoga mogu bolje postići na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako se navodi u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka ova Direktiva ne prelazi okvire neophodnog za postizanje tih ciljeva.
- (66) Obveze prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo treba ograničiti na one odredbe koje predstavljaju značajnu promjenu u usporedbi s prethodnim Direktivama. Obveza prenošenja u nacionalno pravo nepromijenjenih odredaba proizlazi iz ranijih Direktiva.
- (67) Ova Direktiva ne smije dovesti u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo Direktiva navedenih u Prilogu XI. dijelu B,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

SADRŽAJ

GLAVA I. — PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE	128
GLAVA II. — TERITORIJALNO PODRUČJE PRIMJENE	129
GLAVA III. — POREZNI OBVEZNICI	130
GLAVA IV. — OPOREZIVE TRANSAKCIJE	131
Poglavlje 1. — Isporuka robe	131
Poglavlje 2. — Stjecanje robe unutar Zajednice	132
Poglavlje 3. — Isporuka usluga	133
Poglavlje 4. — Uvoz robe	133
GLAVA V. — MJESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA	133
Poglavlje 1. — Mjesto isporuke robe	133
Odjeljak 1. — Isporuka robe bez prijevoza	133
Odjeljak 2. — Isporuka robe s prijevozom	133
Odjeljak 3. — Isporuka robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima	134
Odjeljak 4. — Isporuka robe putem sustava za distribuciju	135
Poglavlje 2. — Mjesto isporuke robe unutar Zajednice	135
Poglavlje 3. — Mjesto isporuke usluge	135
Odjeljak 1. — Općenito pravilo	135
Odjeljak 2. — Posebne odredbe	136
Pododjeljak 1. — Isporuka usluga koju obavljaju posrednici	136

Pododjeljak 2. — Isporuca usluga povezanih s nepokretnom imovinom	136
Pododjeljak 3. — Isporuca prijevoza	136
Pododjeljak 4. — Isporuca kulturnih i sličnih usluga, pomoćnih prijevoznih usluga ili usluga koje se odnose na pokretnu materijalnu imovinu	136
Pododjeljak 5. — Isporuca raznih usluga	137
Pododjeljak 6. — Kriterij stvarne upotrebe i uživanja	138
Poglavlje 4. — Mjesto uvoza robe	138
GLAVA VI. — OPOREZIVI DOGAĐAJ I OBVEZA OBRAČUNA PDV-a	138
Poglavlje 1. — Opće odredbe	138
Poglavlje 2. — Isporuca robe ili usluga	138
Poglavlje 3. — Stjecanje robe unutar Zajednice	139
Poglavlje 4. — Uvoz robe	139
GLAVA VII. — OPOREZIVI IZNOS	139
Poglavlje 1. — Definicije	139
Poglavlje 2. — Isporuca robe ili usluga	139
Poglavlje 3. — Stjecanje robe unutar Zajednice	141
Poglavlje 4. — Uvoz robe	141
Poglavlje 5. — Razne odredbe	142
GLAVA VIII. — STOPE	142
Poglavlje 1. — Primjena stopa	142
Poglavlje 2. — Struktura i razina stopa	142
Odjeljak 1. — Standardna stopa	142
Odjeljak 2. — Snižene stope	142
Odjeljak 3. — Posebne odredbe	143
Poglavlje 3. — Privremene odredbe za određene radno intenzivne usluge	143
Poglavlje 4. — Posebne odredbe koje se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba	144
Poglavlje 5. — Privremene odredbe	145
GLAVA IX. — IZUZEĆA	146
Poglavlje 1. — Opće odredbe	146
Poglavlje 2. — Izuzeća koja se odnose na određene aktivnosti od javnog interesa	146
Poglavlje 3. — Izuzeća ostalih aktivnosti	147
Poglavlje 4. — Izuzeća transakcija unutar Zajednice	148
Odjeljak 1. — Izuzeća koja se odnose na isporuku roba	148
Odjeljak 2. — Izuzeća za stjecanje robe unutar Zajednice	149
Odjeljak 3. — Izuzeća određenih usluga prijevoza	149
Poglavlje 5. — Izuzeća po uvozu	150
Poglavlje 6. — Izuzeća po izvozu	151
Poglavlje 7. — Izuzeća koja se odnose na međunarodni prijevoz	151
Poglavlje 8. — Izuzeća koja se odnose na pojedine transakcije koje se smatraju izvozom	152
Poglavlje 9. — Izuzeća isporuka usluga koje obavljaju posrednici	152
Poglavlje 10. — Izuzeća transakcija koje se odnose na međunarodnu trgovinu	152
Odjeljak 1. — Carinska skladišta, skladišta osim carinskih i slični postupci	152
Odjeljak 2. — Transakcije koje su izuzete radi njihovog izvoza i u svjetlu trgovine među državama članicama	154
Odjeljak 3. — Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.	154

GLAVA X. — ODBICI	154
Poglavlje 1. — Porijeklo i opseg prava na odbitak	154
Poglavlje 2. — Proporcionalni odbitak	155
Poglavlje 3. — Ograničenja prava na odbitak	156
Poglavlje 4. — Pravila za korištenja prava na odbitak	156
Poglavlje 5. — Ispravci odbitaka	157
GLAVA XI. — OBVEZE POREZNIH OBVEZNIKA I ODREĐENIH OSOBA KOJE NISU POREZNI OBVEZNICI	158
Poglavlje 1. — Obveza plaćanja	158
Odjeljak 1. — Osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a poreznim tijelima	158
Odjeljak 2. — Uvjeti plaćanja	160
Poglavlje 2. — Identifikacija	160
Poglavlje 3. — Ispostavljanje računa	161
Odjeljak 1. — Definicije	161
Odjeljak 2. — Definicija računa	161
Odjeljak 3. — Izdavanje računa	161
Odjeljak 4. — Sadržaj računa	162
Odjeljak 5. — Slanje računa elektroničkim putem	163
Odjeljak 6. — Mjere za pojednostavljenje	164
Poglavlje 4. — Knjigovodstvo	164
Odjeljak 1. — Definicije	164
Odjeljak 2. — Opće obveze	164
Odjeljak 3. — Posebne obveze koje se odnose na pohranu svih računa	164
Odjeljak 4. — Pravo pristupa računima pohranjenim u elektroničkom obliku u drugoj državi članici	165
Poglavlje 5. — Prijave	165
Poglavlje 6. — Rekapitulacijsko izvješće	166
Poglavlje 7. — Razne odredbe	168
Poglavlje 8. — Obveze vezane uz određenu vrstu uvoza i izvoza	168
Odjeljak 1. — Uvoz	168
Odjeljak 2. — Izvoz	169
GLAVA XII. — POSEBNE ODREDBE	169
Poglavlje 1. — Posebna odredba za mala poduzeća	169
Odjeljak 1. — Pojednostavljeni postupak za obračun i naplatu	169
Odjeljak 2. — Izuzeća i progresivne olakšice	169
Odjeljak 3. — Izvješćivanje i preispitivanje	171
Poglavlje 2. — Zajednička paušalna odredba za poljoprivrednike	171
Poglavlje 3. — Posebna odredba za putničke agente	172
Poglavlje 4. — Posebna odredba za rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete i antikvitete	173
Odjeljak 1. — Definicije	173
Odjeljak 2. — Posebna odredba za oporezive preprodavatelje	174
Pododjeljak 1. — Maržni sustav	174
Pododjeljak 2. — Prijelazne odredbe za rabljena prijevozna sredstva	175
Odjeljak 3. — Posebna odredba za prodaju na javnoj dražbi	176
Odjeljak 4. — Mjere za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja i utaje poreza	177

Poglavlje 5. — Posebna odredba za investicijsko zlato	177
Odjeljak 1. — Opće odredbe	177
Odjeljak 2. — Izuzeće od PDV-a	178
Odjeljak 3. — Odabir oporezivanja	178
Odjeljak 4. — Transakcije na uređenom tržištu plemenitih kovina	178
Odjeljak 5. — Posebna prava i obveze za trgovce investicijskim zlatom	178
Poglavlje 6. — Posebna odredba za porezne obveznike koji nemaju poslovni nastan i koji isporučuju elektroničke usluge osobama koje nisu porezni obveznici	179
Odjeljak 1. — Opće odredbe	179
Odjeljak 2. — Posebna odredba za elektronički isporučene usluge	179
GLAVA XIII. — Odstupanja	180
Poglavlje 1. — Odstupanja koja se primjenjuju do donošenja konačne odredbe	180
Odjeljak 1. — Odstupanja za države koje su bile članice Zajednice na dan 1. siječnja 1978.	180
Odjeljak 2. — Odstupanja za države koje su pristupile Zajednici nakon 1. siječnja 1978.	181
Odjeljak 3. — Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.	182
Poglavlje 2. — Odstupanja koja podliježu odobrenju	182
Odjeljak 1. — Mjere za pojednostavljenje i mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza	182
Odjeljak 2. — Međunarodni sporazumi	183
GLAVA XIV. — OSTALE ODREDBE	183
Poglavlje 1. — Provedbene mjere	183
Poglavlje 2. — Odbor za PDV	183
Poglavlje 3. — Tečaj	183
Poglavlje 4. — Ostali porezi, davanja i nameti	184
GLAVA XV. — ZAVRŠNE ODREDBE	184
Poglavlje 1. — Prijelazna odredba za oporezivanje trgovine među državama članicama	184
Poglavlje 2. — Prijelazne mjere primjenjive u kontekstu pristupanja Europskoj uniji	184
Poglavlje 3. — Prijenos u nacionalno zakonodavstvo i stupanje na snagu	185
PRILOG I. — Popis djelatnosti iz trećeg podstavka članka 13. stavka 1.	186
PRILOG II. — Okvirni popis elektronički isporučenih usluga iz točke (k) članka 56. stavka 1. ...	187
PRILOG III. — Popis isporuka robe i usluga na koje je moguće primijeniti snižene stope iz članka 98.	188
PRILOG IV. — Popis usluga iz članka 106.	189
PRILOG V. — Kategorije robe obuhvaćene postupkom skladištenja osim carinskog skladištenja kako je navedeno u članku 160. stavku 2.	190
PRILOG VI. — Popis isporuka robe i usluga iz točke (d) članka 199. stavka 1.	191
PRILOG VII. — Popis djelatnosti poljoprivredne proizvodnje iz točke 4. članka 295. stavka 1. ...	192
PRILOG VIII. — Okvirni popis poljoprivrednih usluga iz točke 5. članka 295. stavka 1.	193
PRILOG IX. — Umjetnine, kolekcionarski predmeti i antikviteti iz točaka 2., 3., i 4. članka 311. stavka 1.	194
Dio A — Umjetnine	194
Dio B — Kolekcionarski predmeti	194
Dio C — Antikviteti	194

PRILOG X. — POPIS TRANSAKCIJA OBUHVAĆENIH Odstupanjima iz članka 370. i 371. i članka od 380. do 390.	195
Dio A — Transakcije koje države članice mogu nastaviti oporezivati	195
Dio B — Transakcije koje države članice mogu nastaviti izuzimati	195
PRILOG XI.	197
Dio A — Direktive stavljene izvan snage njihovim uzastopnim izmjenama	197
Dio B — Rokovi za prijenos u nacionalno zakonodavstvo (iz članka 411.)	198
PRILOG XII. — KORELACIJSKA TABLICA	200

GLAVA I.

PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

1. Ovom se Direktivom utvrđuje zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV).

2. Načelo zajedničkog sustava PDV-a podrazumijeva primjenu na robu i usluge općeg poreza na potrošnju koji je točno razmjerni cijeni roba i usluga, bez obzira na broj transakcija koje se odvijaju u postupku proizvodnje i distribucije prije faze u kojoj se porez obračunava.

Pri svakoj transakciji se PDV, izračunat na temelju cijene robe ili usluga po stopi koja se primjenjuje na takvu robu ili usluge, obračunava po odbitku iznosa PDV-a koji otpada izravno na pojedine troškovne komponente.

Zajednički sustav PDV-a primjenjuje se do i uključujući razinu maloprodaje.

Članak 2.

1. Sljedeće transakcije podliježu PDV-u:

(a) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države članice u zamjenu za plaćanje;

(b) stjecanje robe unutar Zajednice na teritoriju određene države članice uz naknadu od strane:

i. poreznog obveznika koji djeluje kao takav ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, kad je prodavatelj porezni obveznik koji djeluje kao takav a koji nema pravo na izuzeće za mala poduzeća iz članka od 282. do 292. i koji nije obuhvaćen člancima 33. ili 36.;

ii. u slučaju novih prijevoznih sredstava, poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, čija druga stjecanja ne podliježu PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili bilo koje druge osobe koja nije porezni obveznik;

iii. u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama kad se obračunava trošarina na stjecanje unutar Zajednice u skladu s Direktivom 92/12/EEZ unutar teritorija određene države članice, poreznog obveznika, ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, čija druga stjecanja ne podliježu PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.;

(c) isporuka usluga uz naknadu na teritoriju određene države članice koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav;

(d) uvoz robe.

2. (a) U smislu točke ii. stavka 1. točke (b), sljedeće navedeno smatra se „prijevoznim sredstvom” ako je namijenjeno prijevozu osoba ili roba:

i. motorna kopnena vozila čiji kapacitet prelazi 48 kubičnih centimetara ili čija je snaga veća od 7,2 kilowata;

ii. plovila dužine veće od 7,5 metara, osim plovila koja se koriste u navigaciji na otvorenom moru i prijevoz putnika uz plaćanje i plovila koja se koriste u komercijalne, industrijske ili ribolovne aktivnosti, ili za spašavanje ili pomoć na moru ili za priobalni ribolov;

iii. zrakoplovi čija uzletna masa prelazi 1 550 kilograma, uz iznimku zrakoplova koje koriste zrakoplovne kompanije koje posluju uz plaćanje uglavnom na međunarodnim rutama.

(b) Ova prijevozna sredstva smatraju se „novima”:

i. motorna kopnena vozila, kad se isporuka izvršava u roku od šest mjeseci od datuma prvog puštanja u rad ili kad vozilo nije prešlo više od 6 000 kilometara;

ii. plovila, kad se isporuka izvršava u roku od tri mjeseca od datuma prvog puštanja u rad ili kad plovilo nije plovilo više od 100 sati;

iii. zrakoplovi, kad se isporuka izvršava u roku od tri mjeseca od datuma prvog puštanja u rad ili kad zrakoplov nije letio više od 40 sati.

(c) Države članice utvrđuju uvjete pod kojima se činjenice iz točke (b) mogu smatrati postojećim.

3. „Proizvodi koji podliježu trošarinama” uključuju energente, alkohol i alkoholna pića i prerađeni duhan u skladu s njihovim definicijama u važećem zakonodavstvu Zajednice, ali ne i plin koji se isporučuje putem sustava za distribuciju prirodnog plina ili električna energija.

Članak 3.

1. Iznimno od odredaba članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i., sljedeće transakcije ne podliježu PDV-u:

(a) stjecanje robe unutar Zajednice, od strane poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, ako bi isporuka takve robe na teritoriju države članice stjecanja bila izuzeta u skladu s člancima 148. i 151.;

(b) stjecanje robe unutar Zajednice, osim one iz točke (a) i članka 4. i osim novih prijevoznih sredstava ili proizvoda koji podliježu trošarinama, od strane poreznog obveznika radi njegove poljoprivredne, šumarske ili ribarske djelatnosti koje podliježu zajedničkoj paušalnoj odredbi za poljoprivrednike ili od strane poreznog obveznika koji obavlja isporuku samo robe ili usluga u pogledu kojih se ne može odbiti PDV ili od strane pravnih osoba koje nisu porezni obveznici.

2. Točka (b) stavka 1. primjenjuje se jedino ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) tijekom tekuće kalendarske godine, ukupna vrijednost stjecanja robe unutar Zajednice ne premašuje prag koji utvrđuju države članice ali koji ne može biti manji od 10 000 EUR ili od ekvivalentnog iznosa u nacionalnoj valuti;

(b) tijekom prethodne kalendarske godine, ukupna vrijednost stjecanja robe unutar Zajednice nije premašila prag iz točke (a).

Prag koji služi kao referentna vrijednost sastoji se od ukupne vrijednosti, bez PDV-a koji se mora platiti ili koji je plaćen u državi članici iz koje je krenula otprema ili prijevoz robe, stjecanja robe unutar Zajednice iz točke (b) stavka 1.

3. Države članice daju poreznim obveznicima i pravnim osobama koje nisu porezni obveznici a koji ispunjavaju uvjete u smislu točke (b) stavka 1. pravo da se odluče za opći režim iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i.

Države članice utvrđuju detaljna pravila za korištenje prava na odlučivanje iz prvog podstavka, koja u svakom slučaju moraju pokrивati razdoblje od dvije kalendarske godine.

Članak 4.

Uz transakcije iz članka 3., sljedeće transakcije ne podliježu PDV-u:

(a) stjecanje unutar Zajednice rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, definiranih u točkama od 1. do 4. članka 311. stavka 1., kada je prodavatelj oporezivi preprodavatelj koji djeluje kao takav a PDV je primijenjen na predmetnu robu u državi članici gdje je počela njena otprema ili prijevoz, u skladu s maržnim sustavom iz članaka od 312. do 325.;

(b) stjecanje unutar Zajednice rabljenih prijevoznih sredstava, definiranih u članku 327. stavku 3., kada je prodavatelj oporezivi preprodavatelj koji djeluje kao takav a PDV je primijenjen na predmetno prijevozno sredstvo u državi članici u kojoj je započela njegova otprema ili transport, u skladu s prijelaznim odredbama za rabljena prijevozna sredstva;

(c) stjecanje unutar Zajednice rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, definiranih u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., ako je prodavatelj organizator prodaje putem javne dražbe, koji djeluje kao takav i ako je PDV primijenjen na robu u državi članici u kojoj je započela njena otprema ili prijevoz, u skladu s posebnim odredbama za prodaju putem javnih dražbi.

GLAVA II.

TERITORIJALNO PODRUČJE PRIMJENE

Članak 5.

Za potrebe primjene ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Zajednica” i „teritorij Zajednice” označavaju teritorije država članica definiranih u točki 2.

2. „Država članica” i „teritorij države članice” označavaju teritorij svih država članica u Zajednici na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice, u skladu s člankom 299. tog Ugovora, uz iznimku teritorija navedenih u članku 6. ove Direktive;

3. „treći teritoriji” označava teritorije iz članka 6.;

4. „treća zemlja” označava bilo koju državu ili teritorij na koju se navedeni Ugovor ne primjenjuje.

Članak 6.

1. Ova se Direktiva ne primjenjuje na sljedeće teritorije koje čine dio carinskog područja Zajednice:

(a) Planina Atos;

(b) Kanarsko otočje;

- (c) francuski prekomorski departmani;
- (d) Alandski otoci;
- (e) Kanalski otoci.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se na sljedeće teritorije koji ne čine dio carinskog područja Zajednice:

- (a) otok Helgoland;
- (b) teritorij Büsingen;
- (c) Ceuta;
- (d) Melilla;
- (e) Livigno;
- (f) Campione d'Italia;
- (g) talijanske vode Luganskog jezera.

Članak 7.

1. S obzirom na konvencije i ugovore koji su sklopljeni s Francuskom, Ujedinjenom Kraljevinom i Ciprom, Kneževina Monako, Otok Man i suverene vojne baze Ujedinjene Kraljevine Akrotiri i Dhekelia ne smatraju se, u smislu primjene ove Direktive, trećim zemljama.

2. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kojim se osigurava da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Kneževini Monako postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Francuskoj, da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Otoku Manu postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Ujedinjenoj Kraljevini i da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene suverenim vojnim bazama Ujedinjene Kraljevine Akrotiri i Dhekelia postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Cipru.

Članak 8.

Ako Komisija smatra da odredbe utvrđene u člancima 6. i 7. više nemaju opravdanja, posebno u smislu lojalne konkurencije ili vlastitih sredstava, ona Vijeću upućuje primjerene prijedloge.

GLAVA III.

POREZNI OBVEZNICI

Članak 9.

1. „Porezni obveznik” znači svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.

Sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i

aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se „gospodarskom aktivnošću”. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnošću.

2. Uz osobe navedene u stavku 1., svaka osoba koja, na povremenoj osnovi, isporučuje novo prijevozno sredstvo, koje kupcu otprema ili prevozi prodavatelj ili kupac ili se ono otprema ili prevozi u ime prodavatelja ili kupca na određite izvan teritorija određene države članice no unutar teritorija Zajednice, smatra se poreznim obveznikom.

Članak 10.

Uvjetom iz članka 9. stavka 1. koji govori da se gospodarska aktivnost mora provoditi „samostalno”, isključuju se iz PDV-a zaposlene i ostale osobe ukoliko su vezane za poslodavca ugovorom o radu ili bilo kojim drugim pravnim vezama kojima se stvara odnos poslodavca i zaposlenika u pogledu uvjeta rada, nagrađivanja i odgovornosti poslodavca.

Članak 11.

Nakon konzultiranja Savjetodavnog odbora za porez na dodanu vrijednost (dalje u tekstu „Odbor za PDV”), sve države članice mogu smatrati kao jedinstvenog poreznog obveznika sve osobe koje imaju poslovni nastan na teritoriju te države članice koje, iako pravno samostalne, su međusobno usko povezane financijskim, gospodarskim i organizacijskim vezama.

Država članica koja se koristi mogućnošću iz prvog stavka može donijeti sve potrebne mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza pomoću ove odredbe.

Članak 12.

1. Države članice mogu smatrati poreznim obveznikom svaku osobu koja povremeno provodi transakciju koja se odnosi na aktivnosti iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. a posebno jednu od sljedećih transakcija:

- (a) isporuku, prije prvog useljenja, objekta ili dijela objekta i zemljišta na kojem je objekt smješten;
- (b) isporuku građevinskog zemljišta.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a), „objekt” označava svaku građevinu koja je pričvršćena za zemlju ili u zemlji.

Države članice mogu utvrditi detaljna pravila za primjenu kriterija iz stavka 1. točke (a) na prenamjenu objekata i mogu odrediti što se podrazumijeva pod „zemljište na kojem je objekt smješten”.

Države članice mogu primijeniti kriterije osim onog koji čini prvo useljenje, poput razdoblja od datuma završetka objekta i datuma prve isporuke ili razdoblja od datuma prvog useljenja i datuma naredne isporuke, pod uvjetom da ta dva razdoblja ne premašuju pet odnosno dvije godine.

3. Za potrebe stavka 1. točke (b) „građevinsko zemljište” znači svako zemljište, bilo s osnovnom infrastrukturom ili ne, koje države članice definiraju kao takvo.

Članak 13.

1. Državne, regionalne i lokalne vlasti i ostali subjekti javnog prava ne smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti ili transakcija u kojima sudjeluju kao javna tijela, čak i u slučaju gdje ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja vezano uz te aktivnosti ili transakcije.

Međutim, kad sudjeluju u takvim aktivnostima ili transakcijama smatraju se poreznim obveznicima u pogledu onih aktivnosti ili transakcija gdje bi postupanje s njima kao s osobama koje nisu porezni obveznici dovelo do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja.

U svakom slučaju, subjekti javnog prava smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu I., pod uvjetom da opseg tih aktivnosti nije tako malenog opsega da je zanemariv.

2. Države članice mogu smatrati aktivnosti, izuzete u skladu s člancima 132., 135., 136., 371., 374. do 377. i člankom 378. stavkom 2., člankom 379. stavkom 2., ili člancima od 380. do 390. u kojima sudjeluju subjekti javnog prava, aktivnostima u kojima ta tijela sudjeluju kao javne vlasti.

GLAVA IV.

POREZIVE TRANSAKCIJE

POGLAVLJE 1.

Isporuka robe

Članak 14.

1. „Isporuka robe” znači prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik.

2. Uz transakciju iz stavka 1., sljedeće navedeno smatra se isporukom robe:

- (a) prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za plaćanje naknade;
- (b) stvarnu predaju robe u skladu s ugovorom za najam robe na određeno razdoblje ili za prodaju robe uz odgodu, kojim se utvrđuje prijenos vlasništva, pod uvjetom uobičajenog tijeka događaja, najkasnije po izvršenju konačne otplate;
- (c) prijenos robe slijedom ugovora prema kojem se plaća provizija na prodaju ili kupnju.

3. Države članice mogu predaju određenih građevinskih radova smatrati isporukom robe.

Članak 15.

1. Električna energija, plin, grijanje, hlađenje i slično smatra se materijalnom imovinom.

2. Države članice mogu sljedeće navedeno smatrati materijalnom imovinom:

- (a) određeni udjeli u nepokretnoj imovini;
- (b) stvarna prava koja njihovom imatelju daju pravo na korištenje nepokretne imovine;
- (c) dionice ili udjeli koji su ekvivalenti dionicama koji njihovom imatelju daju *de jure* ili *de facto* prava vlasništva ili posjeda nepokretne imovine ili njezinog dijela.

Članak 16.

Situacija kada porezni obveznik koristi robu koja čini dio njegove poslovne imovine za svoje privatne svrhe ili privatne svrhe svojih namještenika, ili kada besplatno raspolaže tom imovinom, ili, općenitije, kada koristi tu robu u svrhe koje nisu njegovo poslovanje, smatra se isporukom robe uz naknadu, ako je PDV na tu robu ili njezine sastavne dijelove bio u cijelosti ili djelomično priznat kao odbitak.

Međutim, korištenje robe za poslovnu namjenu u vidu uzoraka ili darova male vrijednosti, ne smatra se isporukom robe uz naknadu.

Članak 17.

1. Prijenos robe, koji provodi porezni obveznik, a koja čini dio njegove poslovne imovine, u drugu državu članicu smatra se isporukom robe uz naknadu.

„Prijenos u drugu državu članicu” znači otprema ili prijevoz pokretne materijalne imovine koje izvršava porezni obveznik ili se oni izvršavaju u njegovo ime, u svrhu njegovog poslovanja, na određite izvan teritorija države članice na kojem je imovina smještena, ali unutar Zajednice.

2. Otprema ili prijevoz robe u svrhu neke od niže navedenih transakcija ne smatra se prijenosom u drugu državu članicu:

- (a) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik na teritoriju države članice gdje otprema ili prijevoz završavaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 33.;
- (b) isporuka robe za instalaciju ili montažu, koju obavlja porezni obveznik ili se ona obavlja u njegovo ime na teritoriju države članice u kojoj otprema ili prijevoz robe završavaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 36.;
- (c) isporuka robe koju obavljaju porezni obveznici na brodu, u zrakoplovu ili vlaku tijekom putničkog prijevoza, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 37.;

- (d) isporuka plina putem sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije, u skladu s uvjetima utvrđenim u člancima 38. i 39.;
- (e) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik unutar teritorija države članice, u skladu s uvjetima utvrđenim u člancima 138., 146., 147., 148., 151., ili 152.;
- (f) isporuka usluge obavljene za poreznog obveznika koja se sastoji od rada na predmetnoj robi koji je fizički izvršen unutar teritorija države članice u kojoj otprema ili prijevoz robe završavaju, pod uvjetom da se roba nakon obrade vraća poreznom obvezniku u državi članici iz koje je ona bila izvorno otpremljena ili prevezena;
- (g) privremeno korištenje robe unutar teritorija države članice u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, u svrhu isporuke usluga od strane poreznog obveznika s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj je otprema ili prijevoz robe počeo;
- (h) privremeno korištenje robe, unutar razdoblja od najviše dvadeset i četiri mjeseca, na teritoriju druge države članice u kojoj bi se na uvoz iste robe iz neke treće zemlje radi njezinog privremenog korištenja primjenjivali postupci za privremeni uvoz s potpunim izuzećem od plaćanja uvoznih carina.
3. Ako se više ne ispunjava jedan od uvjeta kojim se osigurava prikladnost u skladu sa stavkom 2., roba se smatra prenesenom u drugu državu članicu. U takvim slučajevima se smatra da se prijenos odvija u vrijeme kad taj uvjet više nije zadovoljen.

Članak 18.

Države članice mogu sljedeće navedene transakcije smatrati isporukom robe uz naknadu:

- (a) kada porezni obveznik koristi u svrhu svog poslovanja robu koja je proizvedena, izgrađena, izvađena, prerađena, kupljena ili uvezena za vrijeme tog poslovanja, ako se PDV na takvu robu, da je ona bila nabavljena od drugog poreznog obveznika, ne bi u cijelosti mogao odbiti;
- (b) kada porezni obveznik koristi robu za aktivnosti koje nisu oporezive, ako je za tu robu priznato pravo cjelokupnog ili djelomičnog odbitka PDV-a pri njezinom stjecanju ili korištenju u skladu s točkom (a);
- (c) uz iznimku slučajeva iz članka 19., kada porezni obveznik ili njegovi sljednici zadržavaju robu kada on prestaje provoditi oporezivu gospodarsku aktivnost, ako je za tu robu priznato pravo cjelokupnog ili djelomičnog odbitka PDV-a pri njezinom stjecanju ili korištenju u skladu s točkom (a).

Članak 19.

Države članice mogu smatrati da prijenos, bilo uz naknadu ili ne ili u vidu doprinosa društvu, ukupne imovine ili jednog njezinog dijela, ne čini isporuku robe i da se osobu kojoj je roba prenesena smatra sljednikom prenositelja.

Države članice mogu, u slučajevima kad primatelj ne podliježe u potpunosti porezu, poduzeti mjere potrebne za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja. One također mogu donijeti sve mjere koje su potrebne za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza na temelju ovog članka.

POGLAVLJE 2.

Stjecanje robe unutar Zajednice

Članak 20.

„Stjecanje robe unutar Zajednice” znači stjecanje prava na raspolaganje u svojstvu vlasnika pokretnom materijalnom imovinom koju osobi koja stječe robu otprema ili prevozi prodavatelj ili neka druga osoba u njegovo ime ili osoba koja stječe robu, u državi članici osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe počinje.

U slučaju kad je roba koju stječe pravna osoba koja nije porezni obveznik otpremljena ili prevezena iz trećeg teritorija ili iz treće zemlje i kad ju u državu članicu osim one države članice u kojoj otprema ili prijevoz te robe završava uvozi ta pravna osoba koja nije porezni obveznik, roba se smatra otpremljenom ili prevezenom iz države članice uvoza. Ta država članica odobrava uvozniku koji je određen ili se priznaje u skladu s člankom 201. odgovornim za plaćanje PDV-a povrat plaćenog PDV-a na uvoz robe, pod uvjetom da uvoznik utvrdi primjenu PDV-a na njegovo stjecanje u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz robe završava.

Članak 21.

Korištenje od strane poreznog obveznika za vlastito poslovanje robe koju je otpremio ili prevezao taj porezni obveznik, ili netko drugi u njegovo ime, iz druge države članice u kojoj je roba proizvedena, izvađena, prerađena, kupljena ili stečena u smislu članka 2. stavka 1. točke (b), ili u koju ju je taj porezni obveznik uvezao za svoje poslovanje, smatra se stjecanjem robe uz naknadu unutar Zajednice.

Članak 22.

Korištenje od strane oružanih snaga države članice Sjevernoatlantskog saveza, za vlastitu upotrebu ili za upotrebu od strane njihovih civilnih zaposlenika, robe koju nisu kupili u skladu s općim pravilima koja uređuju oporezivanje na domaćem tržištu države članice, smatra se stjecanjem robe unutar Zajednice uz naknadu ako uvoz te robe ne bi imao pravo na izuzeće iz točke (h) članka 143.

Članak 23.

Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kojima se osigurava da se transakcija koja je klasificirana kao isporuka robe koju je na njihovom teritoriju izvršio porezni obveznik klasificira kao stjecanje robe unutar Zajednice.

POGLAVLJE 3.**Isporuka usluga****Članak 24.**

1. „Isporuka usluga” znači svaka transakcija koja ne čini isporuku robe.

2. „Telekomunikacijske usluge” znači usluge koje se odnose na prijenos, odašiljanje ili primanje signala, riječi, slika i zvukova ili informacija bilo koje prirode putem žice, radijskih, optičkih ili ostalih elektromagnetskih sustava, uključujući povezani prijenos ili ustupanje prava na korištenje kapaciteta za takav prijenos, odašiljanje ili prijem, uz uključenje pružanja pristupa svjetskim informacijskim mrežama.

Članak 25.

Isporuka usluga može se sastojati, između ostaloga, od jedne od sljedećih transakcija:

- (a) ustupanje nematerijalne imovine, bez obzira bilo ono ili ne predmetom dokumenta kojim se utvrđuje vlasništvo;
- (b) obveza suzdržavanja od određenog čina ili toleriranja određenog čina ili situacije;
- (c) izvršenje usluga na temelju naloga koji izdaje javna vlast ili koji se izdaje u ime javne vlasti ili na temelju zakona.

Članak 26.

1. Svaka od sljedećih transakcija smatra se isporukom usluga uz naknadu:

- (a) korištenje robe koja čini dio imovine određenog poslovanja u privatne svrhe poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera, ako se PDV na tu robu mogao u cijelosti ili djelomično odbiti;
- (b) isporuka usluga koju besplatno obavlja porezni obveznik za svoju privatnu upotrebu ili upotrebu svojih namještenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera.

2. Države članice mogu odstupiti od odredaba stavka 1. pod uvjetom da to odstupanje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja.

Članak 27.

Radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja te nakon konzultiranja Odbora za PDV, države članice mogu smatrati isporukom usluga uz naknadu isporuku usluga koju obavlja porezni obveznik u svrhu svog poslovanja, ako se PDV na takvu uslugu, da je pruža drugi porezni obveznik, ne bi mogao u cijelosti odbiti.

Članak 28.

Kada porezni obveznik koji djeluje u vlastito ime ali za drugu osobu sudjeluje u isporuci usluga, smatrat će se da je sam primio i isporučio te usluge.

Članak 29.

Članak 19. primjenjuje se na jednak način na isporuku usluga.

POGLAVLJE 4.**Uvoz robe****Članak 30.**

„Uvoz robe” znači ulazak u Zajednicu robe koja nije u slobodnom prometu u smislu članka 24. Ugovora.

Uz transakciju iz prvog stavka, ulazak u Zajednicu robe koja je u slobodnom prometu, a koja dolazi iz trećeg teritorija koji čini dio carinskog područja Zajednice, smatra se uvozom robe.

GLAVA V.**MJESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA****POGLAVLJE 1.****Mjesto isporuke robe****Odjeljak 1.****Isporuka robe bez prijevoza****Članak 31.**

U slučaju robe koja se ne otprema ni ne prevozi, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje je roba smještena u trenutku isporuke.

Odjeljak 2.**Isporuka robe s prijevozom****Članak 32.**

U slučaju robe koju dobavljač, kupac ili treća osoba otprema ili prevozi, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje je roba smještena u trenutku kad počinje otprema ili prijevoz robe kupcu.

Međutim, ako otprema ili prijevoz robe počinje na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji, smatra se da je i mjesto isporuke koju obavlja uvoznik koji je određen ili priznat u skladu s člankom

201. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a, kao i mjesto svake daljnje isporuke, u državi članici uvoza robe.

Članak 33.

1. Iznimno od odredaba članka 32., mjestom isporuke robe čiju otpremu ili prijevoz izvršava dobavljač ili netko drugi u njegovo ime iz države članice koja nije ona u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, smatra se mjesto gdje je roba smještena u vrijeme kad otprema ili prijevoz robe kupcu završava, ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) isporuka robe obavlja se za poreznog obveznika ili za pravnu osobu koja nije porezni obveznik a čije stjecanje robe u Zajednici ne podliježe plaćanju PDV-a u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili za bilo koju drugu osobu koja nije porezni obveznik;
- (b) isporučena roba nije niti novo prijevozno sredstvo niti roba koju isporučuje dobavljač ili se isporučuje u ime dobavljača, nakon montaže ili instalacije, s ili bez pokusnog rada.

2. Isporučena roba koju dobavljač otprema ili prevozi s trećeg teritorija ili iz treće zemlje i uvozi u državu članicu osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe kupcu završava, smatra se da je otpremljena ili prevezena iz države članice uvoza.

Članak 34.

1. Pod uvjetom da su zadovoljeni sljedeći uvjeti, članak 33. ne primjenjuje se na isporuke robe koje se u cijelosti otpremaju ili prevoze u istu državu članicu, a ta je država članica ona država članica u kojoj otprema ili prijevoz robe završava;

- (a) isporučenu robu ne čine proizvodi koji podliježu trošarinama;
- (b) ukupna vrijednost, bez PDV-a, takvih isporuka koje se izvršavaju u skladu s uvjetima iz članka 33. u toj državi članici ni u jednoj kalendarskoj godini ne premašuje iznos od 100 000 EUR ili ekvivalentnog iznosa u domaćoj valuti;
- (c) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuke roba, osim proizvoda koji podliježu trošarinama, koje se izvršavaju u skladu s uvjetima iz članka 33. u toj državi članici, nije u prethodnoj kalendarskoj godini premašila iznos od 100 000 EUR ili ekvivalentnog iznosa u domaćoj valuti.

2. Država članica na čijem je teritoriju roba smještena u trenutku kad završava otprema ili prijevoz kupcu, može ograničiti iznos iz stavka 1. na 35 000 EUR ili ekvivalentni iznos u domaćoj valuti, ukoliko ta država članica smatra da bi iznos od 100 000 EUR mogao dovesti do ozbiljnog narušavanja tržišnog natjecanja.

Države članice koje se koriste mogućnošću iz prvog podstavka dužne su poduzeti potrebne mjere za informiranje o tome

nadležnih javnih tijela u državi članici u kojoj započinje otprema ili prijevoz robe.

3. Komisija će što je prije moguće podnijeti Vijeću izvješće o korištenju posebnog praga od 35 000 EUR iz stavka 2., uz navođenje, prema potrebi, primjerenih prijedloga.

4. Država članica, na čijem je teritoriju roba smještena u vrijeme kad počinje njezina otprema ili njezin prijevoz, dužna je dati onim poreznim obveznicima koji izvršavaju isporuke robe koje zadovoljavaju uvjete iz stavka 1. pravo da odaberu da se mjesto isporuke utvrđuje u skladu s člankom 33.

Dotične države članice utvrđuju detaljna pravila kojima se uređuje pravo odabira iz prvog podstavka, koja u svakom slučaju moraju obuhvaćati razdoblje od dvije kalendarske godine.

Članak 35.

Članci 33. i 34. ne primjenjuju se na isporuke rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, koji su definirani u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., kao ni na isporuke rabljenih prijevoznih sredstava, u skladu s definicijom iz članka 327. stavka 3., koja podliježu PDV-u u skladu s relevantnim posebnim odredbama.

Članak 36.

Kad se ugradi ili montira roba koju otprema ili prevozi dobavljač, kupac ili treća osoba sa ili bez pokusnog rada, dobavljač, ili netko drugi u njegovo ime, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje se obavlja ugradba ili montaža robe.

Kad se ugradba ili montaža obavlja u državi članici koja nije država članica dobavljača, država članica na čijem se teritoriju obavlja ugradba ili montaža dužna je poduzeti potrebne mjere radi osiguranja izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u toj državi članici.

Odjeljak 3.

Isporuka robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima

Članak 37.

1. Prilikom isporuke robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dijela aktivnosti putničkog prijevoza koja se obavlja unutar Zajednice, mjestom isporuke smatra se točka odlaska u aktivnosti putničkog prijevoza.

2. Za potrebe stavka 1., „dio aktivnosti putničkog prijevoza koja se obavlja unutar Zajednice” znači dio aktivnosti koji se obavlja bez zaustavljanja izvan Zajednice, između točke odlaska i točke dolaska u putničkom prijevozu.

„Točka odlaska u putničkom prijevozu” znači prva voznim redom planirana točka ukrcaja putnika unutar Zajednice, gdje je primjenjivo, nakon zaustavljanja izvan Zajednice.

„Točka dolaska u putničkom prijevozu” znači zadnja voznim redom planirana točka iskrcaja unutar Zajednice putnika koji su se ukrkali u Zajednici, gdje je primjenjivo, prije zaustavljanja izvan Zajednice.

U slučaju povratne vožnje, povratni dio smatra se posebnom prijevoznom aktivnošću.

3. Komisija će što je prije moguće dostaviti Vijeću izvješće, uz koje će ako je potrebno priložiti primjerene prijedloge, o mjestu oporezivanja isporuke robe za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima i isporuke usluga, uključujući restoranske usluge, za putnike na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima.

Do prihvaćanja prijedloga iz prvog podstavka, države članice mogu izuzeti ili nadalje izuzimati, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, isporuke robe za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima čije se mjesto oporezivanja utvrđuje u skladu sa stavkom 1.

Odjeljak 4.

Isporuka roba putem sustava za distribuciju

Članak 38.

1. U slučaju isporuke plina putem sustava za distribuciju prirodnog plina, ili električne energije oporezivom preprodavatelju, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje taj oporezivi preprodavatelj ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu za koju se roba isporučuje, ili, u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice, mjesto njegovog stalnog prebivališta ili mjesto njegovog uobičajenog boravišta.

2. Za potrebe stavka 1., „oporezivi preprodavatelj”, znači poreznog obveznika čija je osnovna djelatnost u pogledu kupnje plina ili električne energije preprodaja tih proizvoda a čija je vlastita potrošnja tih proizvoda neznatna.

Članak 39.

U slučaju isporuke plina putem sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije, ukoliko ta isporuka nije obuhvaćena člankom 38., mjestom isporuke smatra se mjesto gdje kupac u stvarnosti koristi i ostvaruje potrošnju robe.

U slučaju gdje cijeli ili dio plina ili električne energije kupac u stvarnosti ne troši, nepotrošena roba smatra se korištenom i potrošenom u mjestu gdje kupac ima sjedište svoje poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu za koje je izvršena isporuka robe. U odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice smatra se da je kupac iskoristio i potrošio robu u mjestu njegovog stalnog prebivališta ili u mjestu njegovog uobičajenog boravišta.

POGLAVLJE 2.

Mjesto stjecanja robe unutar Zajednice

Članak 40.

Mjestom stjecanja robe unutar Zajednice smatra se ono mjesto gdje završava otprema ili prijevoz robe osobi koja je stječe.

Članak 41.

Ne dovodeći u pitanje članak 40., smatra se da je mjesto stjecanja robe unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i. unutar teritorija države članice koja je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je osoba koja stječe robu provela to stjecanje, osim ako osoba koja stječe robu utvrdi da je PDV primijenjen na to stjecanje u skladu s člankom 40.

Ako je PDV primijenjen na stjecanje u skladu s prvim stavkom i nakon toga primijenjen, slijedom članka 40., na stjecanje u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, oporezivi iznos smanjuje se sukladno tome u državi članici koja je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je osoba koja stječe robu provela to stjecanje.

Članak 42.

Prvi stavak članka 41. ne primjenjuje se i smatra se da je PDV primijenjen na stjecanje robe unutar Zajednice u skladu s člankom 40. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) osoba koja stječe robu utvrđuje da je provela stjecanje unutar Zajednice radi daljnje isporuke, unutar teritorija države članice određene u skladu s člankom 40., za što je osoba kojoj se obavlja isporuka označena u skladu s člankom 197. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a;
- (b) osoba koja stječe robu ispunila je obveze utvrđene člankom 265. koje se odnose na podnošenje rekapitulacijskog izvješća.

POGLAVLJE 3.

Mjesto isporuke usluga

Odjeljak 1.

Općenito pravilo

Članak 43.

Mjestom isporuke usluga smatra se mjesto gdje dobavljač ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje se obavlja isporuka usluga, ili, u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice, mjesto njegovog stalnog prebivališta ili mjesto njegovog uobičajenog boravišta.

Odjeljak 2.

Posebne odredbe

Pododjeljak 1.

Isporuca usluga koju obavljaju posrednici

Članak 44.

Mjesto isporuke usluge koju obavlja posrednik koji djeluje u ime i za račun druge osobe, osim onih iz članaka 50. i 54. i iz članka 56. stavka 1., je mjesto gdje se obavlja isporuka osnovne transakcije u skladu s ovom Direktivom.

Međutim, ako je kupac usluga koje isporučuje posrednik identificiran u svrhu PDV-a u državi članici osim one unutar čijeg teritorija se izvršava ta transakcija, smatra se da je mjesto isporuke usluga koje obavlja posrednik na teritoriju države članice koja je izdala kupcu identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je usluga pružena.

Pododjeljak 2.

Isporuca usluga povezanih s nepokretnom imovinom

Članak 45.

Mjestom isporuke usluga povezanih s nepokretnom imovinom, uključujući usluge agenata za prodaju nekretnina i stručnjaka u poslovima s nekretninama i usluga za pripremu i koordinaciju građevinskih radova, poput usluga arhitekata i poduzeća koja pružaju usluge izravnog nadzora, smatra se mjesto gdje je dotična imovina smještena.

Pododjeljak 3.

Isporuca prijevoza

Članak 46.

Mjestom isporuke prijevoza osim prijevoza robe unutar Zajednice smatra se mjesto gdje se prijevoz odvija, razmjerno u smislu prijedjenih razdaljina.

Članak 47.

Mjestom isporuke prijevoza robe unutar Zajednice smatra se mjesto odlaska prijevoza.

Međutim, ako se obavlja prijevoz robe unutar Zajednice kupcima koji su identificirani u svrhu PDV-a u državi članici osim one odlaska prijevoza, smatra se da je mjesto isporuke unutar teritorija države članice koja je izdala kupcu identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je usluga pružena.

Članak 48.

„Prijevoz robe unutar Zajednice” znači svaki prijevoz robe čije je mjesto odlaska i mjesto dolaska smješteno na teritorijima dviju različitih država članica.

„Mjesto odlaska” znači mjesto gdje prijevoz robe u stvarnosti započinje, bez obzira na udaljenost koja se mora prijeći kako bi se stiglo na mjesto gdje je roba smještena.

„Mjesto dolaska” znači mjesto gdje prijevoz robe u stvarnosti završava.

Članak 49.

Prijevoz robe čije je mjesto odlaska i mjesto dolaska smješteno na teritoriju iste države članice smatra se prijevozom robe unutar Zajednice ako je takav prijevoz izravno povezan s prijevozom robe čije je mjesto odlaska i mjesto dolaska smješteno na teritoriju dviju različitih država članica.

Članak 50.

Mjesto isporuke usluga koju obavlja posrednik koji djeluje u ime i za račun druge osobe, ako posrednik sudjeluje u prijevozu robe unutar Zajednice, je mjesto odlaska prijevoza.

Međutim, ako je kupac usluga koje isporučuje posrednik identificiran u svrhu PDV-a u državi članici osim one odlaska prijevoza, smatra se da je mjesto isporuke usluga koju obavlja posrednik unutar teritorija one države članice koja je izdala kupcu identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je pružena usluga.

Članak 51.

Države članice ne moraju primjenjivati PDV na onaj dio prijevoza robe unutar Zajednice koji se obavlja u vodama koje ne čine dio teritorija Zajednice.

Pododjeljak 4.

Isporuca kulturnih i sličnih usluga, pomoćnih prijevoznih usluga ili usluga koje se odnose na pokretnu materijalnu imovinu

Članak 52.

Mjesto isporuke sljedećih usluga je mjesto gdje se usluge fizički izvršavaju:

- (a) kulturne, umjetničke, sportske, znanstvene, obrazovne, zabavne ili slične aktivnosti, uključujući aktivnosti organizatora takvih aktivnosti i, prema potrebi, pomoćne usluge;
- (b) pomoćne prijevozne aktivnosti poput ukrcavanja, iskrcavanja, rukovanja i sličnih aktivnosti;
- (c) vrednovanje pokretne materijalne imovine ili rada na takvoj imovini.

Članak 53.

Odstupajući od odredaba članka 52. točke (b), smatra se da je mjesto isporuke usluga koje uključuju pomoćne aktivnosti u prijevozu robe unutar Zajednice, a koje se isporučuju kupcima koji su identificirani u svrhu PDV-a u državi članici osim one na čijem teritoriju se aktivnosti fizički izvršavaju, na teritoriju države članice koja je izdala kupcu identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je usluga pružena.

Članak 54.

Mjesto isporuke usluga koje izvršava posrednik, koji djeluje u ime i za račun druge osobe, kad posrednik sudjeluje u isporuci usluga koje se sastoje od pomoćnih aktivnosti pri prijevozu robe unutar Zajednice, je mjesto gdje se pomoćne aktivnosti fizički izvršavaju.

Međutim, ako je kupac usluga koje isporučuje posrednik identificiran u svrhu PDV-a u državi članici osim one na čijem teritoriju se pomoćne aktivnosti fizički izvršavaju, smatra se da je mjesto isporuke usluga koje izvršava posrednik unutar teritorija one države članice koja je kupcu izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je usluga pružena.

Članak 55.

Odstupajući od odredaba članka 52. točke (c), smatra se da je mjesto isporuke usluga koje uključuju procjenu pokretne materijalne imovine ili rada na takvoj imovini, a koje se isporučuju kupcima koji su identificirani u svrhu PDV-a u državi članici osim one na čijem teritoriju se usluge fizički izvršavaju, unutar teritorija one države članice koja je kupcu izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim mu je usluga pružena.

Odstupanje iz prvog stavka primjenjuje se samo u slučaju otpreme ili prijevoza robe iz države članice u kojoj su usluge fizički izvršene.

Pododjeljak 5.**Isporuka raznih usluga****Članak 56.**

1. Mjesto isporuke sljedećih usluga kupcima s poslovnim nastanom izvan Zajednice ili poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u Zajednici ali ne u istoj zemlji u kojoj je i dobavljač, je mjesto gdje kupac ima sjedište poslovne aktivnosti ili stalnu poslovnu jedinicu za koju se isporuka izvršava ili, u odsustvu takvog mjesta, mjesto njegovog stalnog prebivališta ili mjesto njegovog uobičajenog boravišta;

(a) prijenos i ustupanje autorskog prava, patenata, licenci, žigova i sličnih prava;

(b) usluge oglašavanja;

(c) usluge konzultanata, inženjera, konzultantskih biroa, odvjetnika, računovođa i ostalih sličnih usluga kao i obrade podataka i pružanje informacija;

(d) obveze sudržavanja od provođenja ili korištenja, u cijelosti ili djelomično, poslovne aktivnosti ili prava iz ovog stavka;

(e) bankovne, financijske i transakcije iz područja osiguranja, uključujući reosiguranje, uz iznimku iznajmljivanja sefova;

(f) isporuka osoblja;

(g) iznajmljivanje pokretne materijalne imovine, osim svih prijevoznih sredstava;

(h) osiguranje pristupa i prijevoza ili prijenosa putem sustava za distribuciju prirodnog plina i električne energije i pružanje ostalih usluga koje su izravno povezane s time;

(i) telekomunikacijske usluge;

(j) usluge radijskog i televizijskog emitiranja;

(k) elektronički isporučene usluge, poput onih iz Priloga II.;

(l) isporuka usluga koje obavljaju posrednici koji djeluju u ime i za račun druge osobe, ako ti posrednici sudjeluju u isporuci usluga iz ovog stavka.

2. Kad dobavljač usluge i kupac komuniciraju putem elektroničke pošte, to samo po sebi ne znači da je isporučena usluga elektronički isporučena usluga u smislu točke (k) stavka 1.

3. Točke (j) i (k) stavka 1. i stavka 2. primjenjuju se do 31. prosinca 2006.

Članak 57.

1. Kada se usluge iz točke (k) članka 56. stavka 1. isporučuju osobama koje nisu porezni obveznici a koje imaju poslovni nastan u državi članici, ili koje imaju stalno prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, porezni obveznik koji ima sjedište poslovne aktivnosti izvan Zajednice ili tamo ima stalni poslovni nastan odakle obavlja isporuku usluge, ili koji u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana ima stalno prebivalište ili uobičajeno boravište izvan Zajednice, mjesto isporuke je mjesto gdje osoba koja nije porezni obveznik ima poslovni nastan ili gdje ima stalno prebivalište ili uobičajeno boravište.

2. Stavak 1. primjenjuje se do 31. prosinca 2006.

Pododjeljak 6.**Kriterij stvarne upotrebe i uživanja****Članak 58.**

Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, neoporezivanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, države članice mogu, što se tiče isporuke usluga iz članka 56. stavka 1. i što se tiče najma prijevoznih sredstava:

- (a) smatrati da je mjesto isporuke nekih ili svih navedenih usluga, ako se nalazi unutar njihovog teritorija, izvan Zajednice, ukoliko se stvarna upotreba i uživanje tih usluga odvija izvan Zajednice;
- (b) smatrati da je mjesto isporuke nekih ili svih navedenih usluga, ako se nalazi izvan Zajednice, unutar njihovog teritorija, ukoliko se stvarna upotreba i uživanje tih usluga odvija na njihovom teritoriju.

Međutim, ova odredba ne primjenjuje se na usluge iz točke (k) članka 56. stavka 1., ako se te usluge pružaju osobama koje nisu porezni obveznici.

Članak 59.

1. Države članice obvezne su primjenjivati članak 58. točku (b) na telekomunikacijske usluge koje osobama koje nisu porezni obveznici a koje imaju poslovni nastan u državi članici ili koje imaju stalno prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, isporučuje porezni obveznik koji ima sjedište poslovne aktivnosti izvan Zajednice ili tamo ima stalnu poslovnu jedinicu iz koje obavlja isporuku usluga, ili koji u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalne poslovne jedinice ima stalno prebivalište ili uobičajeno boravište izvan Zajednice.

2. Do 31. prosinca 2006. države članice primjenjuju članak 58. točku (b) na usluge radijskog i televizijskog emitiranja, kako su navedene u točki (j) članka 56. stavka 1., koje osobama koje nisu porezni obveznici, a koje imaju poslovni nastan u državi članici ili koje imaju stalno prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, isporučuje porezni obveznik koji ima sjedište poslovne aktivnosti izvan Zajednice ili koji tamo ima stalni poslovni nastan iz kojeg se obavlja isporuka usluga, ili koji, u odsustvu takvog mjesta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, ima stalno prebivalište ili uobičajeno boravište izvan Zajednice.

POGLAVLJE 4.**Mjesto uvoza robe****Članak 60.**

Mjesto uvoza robe je država članica na čijem teritoriju se nalazi roba prilikom ulaska u Zajednicu.

Članak 61.

Odstupajući od odredaba članka 60., kada se pri ulasku u Zajednicu roba koja nije u slobodnom optjecaju stavlja u jedan od

postupaka ili jednu od situacija iz članka 156., ili u postupak privremenog uvoza uz potpuno izuzeće od uvoznih carina, ili u postupak vanjskog provoza, mjesto uvoza takve robe je država članica na čijem teritoriju roba prestaje biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

Isto tako, kada se prilikom ulaska u Zajednicu roba koja je u slobodnom optjecaju stavlja u jedan od postupaka ili jednu od situacija iz članka 276. i 277., mjesto uvoza robe je država članica na čijem teritoriju roba prestaje biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

GLAVA VI.**OPOREZIVI DOGAĐAJ I OBVEZA OBRAČUNA PDV-a****POGLAVLJE 1.****Opće odredbe****Članak 62.**

Za potrebe ove Direktive:

- (1) „oporezivi događaj” znači događaj kojim se ispunjavaju zakonski uvjeti potrebni za postojanje obveze obračuna PDV-a;
- (2) „obveza obračuna” PDV-a nastaje kad porezna vlast ima pravo po zakonu, u danom trenutku, tražiti plaćanje poreza od osobe koja je odgovorna za njezino plaćanje, čak i u slučaju kad je vrijeme plaćanja odgođeno.

POGLAVLJE 2.**Isporuka robe ili usluga****Članak 63.**

Oporezivi događaj i obveza obračuna PDV-a nastaju po isporuci robe ili usluga.

Članak 64.

1. Kada uzrokuje niz izvoda iz računa ili niz plaćanja, isporuka robe, osim one koja se sastoji od najma robe na određeno razdoblje ili prodaje robe s odgodom plaćanja iz točke (b) članka 14. stavka 2., ili isporuka usluga, smatraju se završenim prilikom isteka razdoblja na koja se takvi izvodi iz računa ili plaćanja odnose.

2. Države članice mogu odrediti da se u određenim slučajevima kontinuirana isporuka robe ili usluga tijekom određenog vremenskog perioda smatra završenom barem u intervalima od godinu dana.

Članak 65.

Kad se provodi plaćanje na račun prije isporuke robe ili usluga, obveza obračuna PDV-a nastaje po primitku plaćanja i na primljeni iznos.

Članak 66.

Odstupajući od odredaba članka 63., 64. i 65., države članice mogu odrediti da obveza obračuna PDV-a nastaje, vezano uz određene transakcije ili određene kategorije poreznih obveznika, u jednom od sljedećih momenata:

- (a) ne kasnije od vremena izdavanja računa;
- (b) ne kasnije od vremena primitka plaćanja;
- (c) kad račun nije izdan, ili je izdan kasnije, u određenom razdoblju od datuma oporezivog događaja.

Članak 67.

1. Kada, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 138., roba koja se otprema ili prevozi u državu članicu osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe počinje a isporučuje se uz izuzeće plaćanja PDV-a ili kada prijenos robe uz izuzeće od plaćanja PDV-a obavlja porezni obveznik za svoje poslovanje, obveza obračuna PDV-a nastaje 15.-og dana u mjesecu koji slijedi onaj u kojem je nastao oporezivi događaj.

2. Odstupajući od odredaba stavka 1., obveza obračuna PDV-a nastaje po izdavanju računa, u skladu s člankom 220., ako je taj račun izdan prije 15.-tog dana u mjesecu koji slijedi onaj u kojem nastaje oporezivi događaj.

POGLAVLJE 3.**Stjecanje robe unutar Zajednice****Članak 68.**

Oporezivi događaj nastaje prilikom stjecanja robe unutar Zajednice.

Smatra se da je izvršeno stjecanje robe unutar Zajednice kad se isporuka slične robe smatra izvršenom unutar teritorija dotične države članice.

Članak 69.

1. U slučaju stjecanja robe unutar Zajednice, obveza obračuna PDV-a nastaje 15.-og dana u mjesecu koji slijedi onaj u kojem nastaje oporezivi događaj.

2. Odstupajući od odredaba stavka 1., obveza obračuna PDV-a nastaje s izdavanjem računa iz članka 220., ukoliko je taj račun izdan prije 15.-og dana u mjesecu koji slijedi onaj u kojem nastaje oporezivi događaj.

POGLAVLJE 4.**Uvoz robe****Članak 70.**

Oporezivi događaj nastaje i obveza obračuna PDV-a nastupa prilikom uvoza robe.

Članak 71.

1. Kada se roba prilikom ulaska u Zajednicu stavlja u jedan od postupaka ili situacija iz članka 156., 276. i 277., ili u postupak privremenog uvoza na koji se primjenjuje potpuno izuzeće od uvozne carine, ili u postupak vanjskog provoza, oporezivi događaj nastaje i nastupa obaveza obračuna PDV-a tek kad roba prestane biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

Međutim, kad uvezena roba podliježe carinskim davanjima, prelevmanima ili davanjima koja imaju sličan učinak a koji se primjenjuju u skladu sa zajedničkom politikom, oporezivi događaj nastaje a obveza obračuna PDV-a nastupa kada nastupa oporezivi događaj koji se odnosi na ta davanja i kad nastupa obveza obračuna tih davanja.

2. Kad uvezena roba ne podliježe niti jednom od davanja iz drugog podstavka stavka 1., države članice primjenjuju, u pogledu oporezivog događaja i momenta kad nastupa obveza obračuna PDV-a, važeće odredbe koje uređuju carine.

GLAVA VII.**OPOREZIVI IZNOS****POGLAVLJE 1.****DEFINICIJE****Članak 72.**

Za potrebe ove Direktive, „tržišna vrijednost” znači puni iznos koji bi, kako bi dobio predmetnu robu ili usluge na vrijeme, kupac u istoj prodajnoj fazi u kojoj se odvija isporuka robe ili usluga morao platiti, pod uvjetima lojalne konkurencije, neovisnom dobavljaču na teritoriju države članice u kojoj isporuka podliježe plaćanju poreza.

U slučaju kad se ne može utvrditi slična isporuka robe ili usluga, „tržišna vrijednost” znači sljedeće:

- (1) u pogledu robe, iznos koji nije manji od kupovne cijene robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijene troška, koja se utvrđuje u vrijeme isporuke;
- (2) u pogledu usluga, iznos koji nije manji od punog troška pružanja usluge za poreznog obveznika.

POGLAVLJE 2.**Isporuka robe ili usluga****Članak 73.**

U pogledu isporuke robe ili usluga, osim onih iz članka od 74. do 77., oporezivi iznos uključuje sve što čini naknadu koju je dobio ili će dobiti dobavljač u zamjenu za isporuku od kupca ili

neke treće strane, uključujući potpore izravno povezane s cijenom isporuke.

Članak 74.

Kada porezni obveznik primjenjuje ili raspolaže robom koja čini dio njegove poslovne imovine ili kad robu zadržava porezni obveznik ili njegovi sljednici kada njegova gospodarska aktivnost prestaje, u skladu s člancima 16. i 18., oporezivi iznos je kupovna cijena predmetne robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijena troška utvrđena u vrijeme kad se odvija primjena, raspolaganje ili zadržavanje.

Članak 75.

U pogledu isporuke usluga, u skladu s člankom 26., kad se roba koja čini dio imovine određenog poslovanja koristi za privatne svrhe ili se usluge pružaju besplatno, oporezivi iznos je puni trošak pružanja usluga za poreznog obveznika.

Članak 76.

U pogledu isporuke roba koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, oporezivi iznos je kupovna cijena dotične robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijena troška utvrđena u vrijeme odvijanja prijenosa.

Članak 77.

Kad porezni obveznik obavlja isporuku usluge za vlastito poslovanje, kako je navedeno u članku 27., oporezivi iznos je tržišna vrijednost isporučene usluge.

Članak 78.

Oporezivi iznos uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) poreze, carine, prelevmane i davanja, isključujući sam PDV;
- (b) popratne rashode poput provizije, troškova pakiranja, prijevoza i osiguranja, za koje dobavljač tereti kupca.

Za potrebe točke (b) prvog stavka, države članice mogu smatrati rashode obuhvaćene posebnim sporazumom popratnim rashodima.

Članak 79.

Oporezivi iznos ne uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) smanjenje cijena u vidu popusta za ranije plaćanje;
- (b) cjenovne popuste i rabate koji se odobravaju kupcu i koje on dobiva u vrijeme isporuke;
- (c) iznose koje porezni obveznik prima od kupca, u vidu nadoknade troškova nastalih u ime i za račun kupca, a

koje porezni obveznik knjiži u svojim knjigama na prijelaznom računu.

Porezni obveznik mora dostaviti dokaze stvarnog iznosa troška iz točke (c) prvog stavka i ne može odbiti eventualno zaračunati PDV.

Članak 80.

1. Radi sprečavanja utaje ili izbjegavanja poreza, države članice mogu u svim sljedećim slučajevima poduzeti mjere kako bi osigurale da u pogledu isporuke robe ili usluga koje uključuju obiteljske ili ostale bliske osobne veze, te upravljačke, vlasničke, članske, financijske ili pravne veze kako ih definiraju države članice, oporezivi iznos bude tržišna vrijednost:

- (a) kada je naknada niža od tržišne vrijednosti i primatelj isporuke nema puno pravo na odbitak u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.;
- (b) kada je naknada niža od tržišne vrijednosti i dobavljač nema puno pravo na odbitak u smislu članka od 167. do 171. i članka od 173. do 177., a isporuka podliježe izuzeću prema člancima 132., 135., 136., 371., 375., 376., 377., članku 378. stavku 2., članku 379. stavku 2. ili člancima od 380. do 390.;
- (c) kada je naknada viša od tržišne vrijednosti i dobavljač nema puno pravo na odbitak prema člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.

Za potrebe prvog podstavka, pravne veze mogu uključivati odnos između poslodavca i zaposlenika ili obitelji zaposlenika, ili bilo kojih drugih blisko povezanih osoba.

2. Kada države članice koriste mogućnost predviđenu stavkom 1., one mogu ograničiti kategorije dobavljača ili primatelja na koje se predmetne mjere primjenjuju.

3. Države članice obavještavaju Odbor za PDV o nacionalnim zakonodavnim mjerama koje se donose slijedom stavka 1. ako se ne radi o mjerama koje je odobrilo Vijeće prije 13. kolovoza 2006. u skladu s člankom 27. stavcima od 1. do 4. Direktive 77/388/EEZ i s kojima se nastavlja u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Članak 81.

Države članice koje se s 1. siječnjem 1993. nisu koristile mogućnošću iz članka 98. koja se odnosi na primjenu snižene stope mogu, ako se koriste mogućnošću iz članka 89., odrediti da u pogledu isporuke umjetnina, kako je navedeno u članku 103. stavku 2., oporezivi iznos bude jednak dijelu iznosa utvrđenog u skladu s člancima 73., 74., 76., 78. i 79.

Dio iz prvog stavka utvrđuje se na način da takva obveza PDV-a iznosi najmanje 5 % iznosa utvrđenog u skladu s člancima 73., 74., 76., 78. i 79.

Članak 82.

Države članice mogu odrediti da, u pogledu isporuke robe i usluga, oporezivi iznos mora uključiti vrijednost izuzetog investicijskog zlata u smislu članka 346. koje je osigurao kupac kao temelj za obradu i koje kao posljedica toga gubi svoj status investicijskog zlata izuzetog iz obveze PDV-a prilikom isporuke takve robe i usluga. Vrijednost koja se primjenjuje je tržišna vrijednost investicijskog zlata i vrijeme isporuke te robe i usluga.

POGLAVLJE 3.

Stjecanje robe unutar Zajednice

Članak 83.

U pogledu stjecanja robe unutar Zajednice, oporezivi iznos utvrđuje se na osnovu istih čimbenika koji se koriste u skladu s poglavljem 2. za utvrđivanje oporezivog iznosa za isporuku iste robe na teritoriju dotične države članice. U slučaju transakcija koje se trebaju smatrati stjecanjem robe unutar Zajednice, iz članka 21. i 22., oporezivi iznos je kupovna cijena dotične robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene cijena troška, koja se utvrđuje u vrijeme isporuke.

Članak 84.

1. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se trošarina koju treba platiti ili koju je platila osoba koja unutar Zajednice stječe proizvod koji podliježe plaćanju trošarina, uključujući u oporezivi iznos u skladu s točkom (a) prvog stavka članka 78.

2. Kada, nakon što je izvršeno stjecanje robe unutar Zajednice, osoba koja stječe robu dobiva povrat trošarine plaćene u državi članici u kojoj počinje otprema ili prijevoz robe, oporezivi iznos smanjuje se za taj odgovarajući iznos u državi članici na čijem teritoriju je izvršeno stjecanje.

POGLAVLJE 4.

Uvoz robe

Članak 85.

U pogledu uvoza robe, oporezivi iznos je vrijednost u carinske svrhe, koja se utvrđuje u skladu s važećim odredbama Zajednice.

Članak 86.

1. Oporezivi iznos uključuje sljedeće čimbenike, ukoliko oni nisu već uključeni:

- (a) poreze, carine, prelevmane i ostala davanja koja se plaćaju izvan države članice uvoza kao i ona koja se plaćaju na uvoz, isključujući PDV koji će se obračunati;
- (b) popratne rashode, poput provizije, troškova pakovanja, prijevoza i osiguranja koji su nastali do prvog mjesta odredišta na teritoriju države članice uvoza kao i one koji proi- zlaže iz prijevoza do drugog mjesta odredišta unutar Zajed- nice, ukoliko je to drugo mjesto poznato u trenutku nastanka oporezivog događaja.

2. Za potrebe točke (b) stavka 1., „prvo mjesto odredišta” znači mjesto navedeno na tovarnom listu ili bilo kojem drugom dokumentu pod kojim se roba uvozi u državu članicu uvoza. Ako nema takvog navoda, prvim mjestom odre- dišta smatra se mjesto gdje se obavlja prvi prijenos tereta u državi članici uvoza.

Članak 87.

Oporezivi iznos ne uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) smanjenje cijena u vidu popusta za ranije plaćanje;
- (b) cjenovni popusti i rabati koji se odobravaju kupcu i koje on dobiva u vrijeme uvoza.

Članak 88.

Prilikom ponovnog uvoza robe koja je privremeno izvezena iz Zajednice, nakon što su na njoj, izvan Zajednice, izvršeni popravci ili je prošla kroz postupak prerade, prilagodbe, dorade ili obrade. Države članice dužne su poduzeti mjere kojima se osigurava jednak porezni tretman takve robe u svrhu PDV-a kao i da su popravak, prerada, prilagodba, dorada ili obrada izvršeni na njihovom teritoriju.

Članak 89.

Države članice koje se s 1. siječnjem 1993. nisu koristile mogućnošću iz članka 98. koja se odnosi na primjenu snižene stope, mogu odrediti da u pogledu uvoza umjetnina, kolekcionarskih predmeta i antikviteta, u skladu s definicijama iz točaka 2., 3. i 4. članka 311. stavka 1., oporezivi iznos mora biti jednak dijelu iznosa koji se utvrđuje u skladu s člancima 85., 86. i 87.

Dio iz prvog stavka određuje se na takav način da obveza PDV-a na uvoz bude jednaka iznosu od najmanje 5 % iznosa koji se utvrđuje u skladu s člancima 85., 86. i 87.

POGLAVLJE 5.

Razne odredbe

Članak 90.

1. U slučaju otkaza, odbijanja ili potpunog ili djelomičnog neplaćanja, ili smanjenja cijene nakon isporuke, oporezivi iznos smanjuje se za odgovarajući iznos u skladu s uvjetima koje utvrđuju države članice.

2. U slučaju potpunog ili djelomičnog neplaćanja, države članice mogu odstupiti od stavka 1.

Članak 91.

1. Kad su čimbenici koji se koriste za utvrđivanje oporezivog iznosa na uvoz iskazani u valuti koja nije valuta države članice u kojoj se vrši razrez, tečaj se utvrđuje u skladu s odredbama Zajednice koje uređuju izračun vrijednosti za carinske svrhe.

2. Kad su čimbenici koji se koriste za određivanje oporezivog iznosa transakcije koja nije uvoz robe iskazani u valuti koja nije valuta države članice u kojoj se vrši razrez, primjenjuje se zadnji važeći prodajni tečaj u vrijeme kad nastupa obveza obračuna PDV-a, na najreprezentativnijem deviznom tržištu ili tržištima dotične države članice, ili tečaj koji se utvrđuje pozivom na to ili ta tržišta, u skladu s pravilima koja utvrđuje ta država članica.

Međutim, u slučaju pojedinih transakcija iz prvog podstavka ili u slučaju pojedinih kategorija poreznih obveznika, države članice mogu koristiti tečaj koji se utvrđuje u skladu s važećim odredbama Zajednice koje se odnose na izračun vrijednosti za carinske svrhe.

Članak 92.

Što se tiče troškova povratne ambalaže, države članice mogu poduzeti jednu od sljedećih mjera:

- (a) isključiti ih iz oporezivog iznosa i poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo usklađenje tog iznosa u slučaju nevratanja povratne ambalaže;
- (b) uključiti ih u oporezivi iznos i poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo usklađenje tog iznosa ako dođe do povrata te ambalaže.

GLAVA VIII.

STOPE

POGLAVLJE 1.

Primjena stopa

Članak 93.

Stopa koja se primjenjuje na oporezive transakcije je ona koja je na snazi u trenutku oporezivog događaja.

Međutim, u sljedećim situacijama, stopa koja se primjenjuje je ona koja je na snazi u trenutku kad nastupa obveza obračuna PDV-a:

(a) u slučajevima iz članka 65. i 66.;

(b) u slučaju stjecanja robe unutar Zajednice;

(c) u slučajevima koji se odnose na uvoz robe iz drugog podstavka članka 71. stavka 1. i članka 71. stavka 2.

Članak 94.

1. Stopa koja se primjenjuje na stjecanje robe unutar Zajednice je ona koja se primjenjuje na isporuku istovrsne robe na teritoriju države članice.

2. Ovisno o mogućnosti iz članka 103. stavka 1. primjene snižene stope na uvoz umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, stopa koja se primjenjuje na uvoz robe je ona koja se primjenjuje na isporuku istovrsne robe na teritoriju države članice.

Članak 95.

U slučaju promjene stopa države članice mogu, u slučajevima iz članka 65. i 66., provesti usklađenja radi uzimanja u obzir porezne stope koja se primjenjuje u trenutku isporuke robe ili usluga.

Države članice mogu isto tako donijeti sve primjerene prijelazne mjere.

POGLAVLJE 2.

Struktura i razina stopa**Odjeljak 1.****Standardna stopa**

Članak 96.

Države članice primjenjuju standardnu stopu PDV-a, koju sve države članice utvrđuju kao postotak oporezivog iznosa i koja je jednaka i za isporuku roba i za isporuku usluga.

Članak 97.

1. Od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2010. standardna stopa ne može iznositi manje od 15 %.

2. Vijeće odlučuje, u skladu s člankom 93. Ugovora, o razini standardne stope koja će se primjenjivati nakon 31. prosinca 2010.

Odjeljak 2.**Snižene stope**

Članak 98.

1. Države članice mogu primijeniti jednu ili dvije snižene stope.

2. Snižene stope primjenjuju se samo na isporuke robe ili usluga u kategorijama navedenim u Prilogu III.

Snižene stope ne primjenjuju se na usluge iz točke (k) članka 56. stavka 1.

3. Kada primjenjuju snižene stope predviđene stavkom 1. na kategorije roba, države članice se mogu koristiti kombiniranom nomenklaturom za utvrđivanje točnog obuhvata dotične kategorije.

Članak 99.

1. Snižene stope utvrđuju se kao postotak oporezivog iznosa, koji ne može biti manji od 5 %.

2. Svaka snižena stopa mora biti utvrđena tako da iznos PDV-a koji proizlazi iz njezine primjene obično omogućava izvršavanje punog odbitka PDV-a koji se može odbiti u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.

Članak 100.

Na temelju izvješća Komisije, Vijeće, počevši od 1994., svake dvije godine provodi reviziju opsega sniženih stopa.

Vijeće može, u skladu s člankom 93. Ugovora, odlučiti provesti izmjene u popisu roba i usluga navedenih u Prilogu III.

Članak 101.

Najkasnije do 30. lipnja 2007. Komisija će predstaviti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o cjelokupnoj ocjeni učinka sniženih stopa koje se primjenjuju na lokalno isporučene usluge, uključujući restoranske usluge, prije svega u smislu stvaranja radnih mjesta, gospodarskog rasta i pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, na temelju studije koju provodi neovisna skupina za gospodarska pitanja.

Odjeljak 3.

Posebne odredbe

Članak 102.

Države članice mogu primjenjivati sniženu stopu na isporuku prirodnog plina, električne energije ili grijanja iz lokalnih toplinskih stanica, pod uvjetom da to ne dovodi do rizika narušavanja tržišnog natjecanja.

Svaka država članica koja planira primjenjivati sniženu stopu u skladu s prvim stavkom, mora o tome prethodno obavijestiti Komisiju. Komisija odlučuje postoji li ili ne postoji rizik narušavanja tržišnog natjecanja. Ukoliko Komisija ne donese takvu odluku u roku od tri mjeseca od primitka informacije, smatra se da ne postoji rizik narušavanja tržišnog natjecanja.

Članak 103.

1. Države članice mogu odrediti da se snižene stope ili jedna od sniženih stopa, koje primjenjuju u skladu s člancima 98. i

99., također primjenjuju na uvoz umjetnina, kolekcionarskih predmeta i antikviteta, u skladu s njihovom definicijom iz točaka 2. 3. i 4. članka 311. stavka 1.

2. Ako se države članice koriste mogućnošću iz stavka 1., one također mogu primjenjivati sniženu stopu na sljedeće transakcije:

- (a) isporuku umjetnina, od strane umjetnika koji ih je stvorio ili njegovih pravnih sljednika;
- (b) isporuku umjetnina, na povremenoj osnovi, koju provodi porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja, u slučaju kad umjetnine uvozi sam porezni obveznik ili kad mu ih isporučuje osoba koja ih je stvorila ili njezini pravni sljednici, ili u slučaju kad mu ona daju pravo na potpuni odbitak PDV-a.

Članak 104.

Austrija može, u općinama Jungholz i Mittelberg (Kleines Walsertal), primjenjivati drugu standardnu stopu koja je niža od odgovarajuće stope koja se primjenjuje u ostatku Austrije, ali ona ne smije biti ispod 15 %.

Članak 105.

Portugal može, u slučaju transakcija koje se provode u autonomnim regijama Azori i Madeira i u slučaju izravnog uvoza u te regije, primjenjivati stope koje su niže od onih koje se primjenjuju u kopnenom dijelu zemlje.

POGLAVLJE 3.

Privremene odredbe za određene radno intenzivne usluge

Članak 106.

Vijeće može, jednoglasno na prijedlog Komisije, dopustiti državama članicama da primjenjuju do najkasnije 31. prosinca 2010. snižene stope iz članka 98. na usluge iz Priloga IV.

Snižene stope mogu se primjenjivati na usluge iz ne više od dviju kategorija iz Priloga IV.

U iznimnim slučajevima, državi članici se može dopustiti da primjenjuje snižene stope na usluge iz tri od navedenih kategorija.

Članak 107.

Usluge iz članka 106. moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- (a) moraju biti radno intenzivne;
- (b) moraju se u velikoj mjeri pružati izravno krajnjim potrošačima;

- (c) moraju biti uglavnom lokalnog karaktera i mora gotovo ne postojati mogućnost da uzrokuju narušavanje tržišnog natjecanja.

Mora također postojati bliska veza između smanjenja cijena koje proizlazi iz snižene stope i predvidivog povećanja potražnje i zapošljavanja. Primjena snižene stope ne smije dovoditi u pitanje uredno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Članak 108.

Svaka država članica koja želi primjenjivati po prvi put nakon 31. prosinca 2005. sniženu stopu na jednu ili više usluga iz članka 106., u skladu s ovim člankom mora o tome obavijestiti Komisiju najkasnije do 31. ožujka 2006. Ona joj je dužna prije tog datuma dostaviti sve relevantne informacije koje se odnose na nove mjere koje želi uvesti, posebno sljedeće:

- (a) opseg mjere i detaljan opis dotičnih usluga;
- (b) podatke koji pokazuju da su ispunjeni uvjeti iz članka 107.;
- (c) podatke koji pokazuju proračunski trošak predviđene mjere.

POGLAVLJE 4.

Posebne odredbe koje se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba

Članak 109.

Do uvođenja konačne odredbe iz članka 402. primjenjuju se odredbe utvrđene u ovom poglavlju.

Članak 110.

Države članice koje su s 1. siječnja 1991. odobravale izuzeća s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi ili primjenjivale snižene stope koje su niže od minimuma utvrđenog u članku 99., mogu nastaviti odobravati ta izuzeća ili primjenjivati te snižene stope.

Izuzeća i snižene stope iz prvog stavka moraju biti u skladu sa zakonodavstvom Zajednice i moraju biti doneseni s ciljem jasno definiranih socijalnih razloga i u korist konačnog potrošača.

Članak 111.

Ovisno o uvjetima utvrđenim u drugom stavku članka 110., izuzeća s pravom odbitka PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi mogu se nastaviti odobravati u sljedećim slučajevima:

- (a) Finska u pogledu isporuke novina i časopisa koji se prodaju putem pretplate i tiskanje publikacija koje se distribuiraju članovima korporacija za javno dobro;
- (b) Švedska u pogledu isporuke novina, uključujući radijske i kasetne novine za osobe oštećena vida, farmaceutskih proizvoda koji se isporučuju bolnicama ili na recept, i proizvodnje ili drugih povezanih usluga koje se odnose na časopise neprofitnih organizacija.

Članak 112.

Ako odredbe članka 110. uzrokuju u slučaju Irske narušavanje tržišnog natjecanja u isporuci energetskih proizvoda za grijanje i rasvjetu, Komisija može Irskoj na poseban zahtjev dopustiti primjenu snižene stope na takve isporuke, u skladu s člancima 98. i 99.

U slučaju iz prvog stavka, Irska podnosi zahtjev Komisiji zajedno sa svim potrebnim informacijama. Ukoliko Komisija ne donese odluku u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva, može se smatrati da Irska ima dopuštenje primjenjivati predložene snižene stope.

Članak 113.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1991., u skladu sa zakonom Zajednice, odobravale izuzeće s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi ili su primjenjivale snižene stope koje su bile niže od minimuma utvrđenog u članku 99. na robu i usluge osim onih navedenih u Prilogu III., mogu na isporuku takve robe ili usluga primjenjivati sniženu stopu ili jednu od dviju sniženih stopa, predviđenih člankom 98.

Članak 114.

1. Države članice koje su s 1. siječnjem 1993. bile obvezne povećati svoju standardnu stopu koja je bila na snazi 1. siječnja 1991. za više od 2 % mogu primijeniti sniženu stopu koja je niža od minimuma utvrđenog u članku 99. na isporuku robe i usluga u kategorijama navedenim u Prilogu III.

Države članice iz prvog podstavka mogu tu stopu također primjenjivati na restoranske usluge, dječju odjeću, dječju obuću i na stanovanje.

2. Države članice ne mogu se oslanjati na stavak 1. za uvođenje izuzeća s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi.

Članak 115.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1991. primjenjivale sniženu stopu na restoranske usluge, dječju odjeću, dječju obuću ili stanovanje mogu i nadalje primjenjivati tu stopu na isporuku takve robe i usluga.

Članak 116.

Portugal može na restoranske usluge primjenjivati jednu od dviju sniženih stopa utvrđenih u članku 98., pod uvjetom da ta stopa nije niža od 12 %.

Članak 117.

1. Za potrebe primjene članka 115., Austrija može i nadalje primjenjivati sniženu stopu na restoranske usluge.

2. Austrija može primjenjivati jednu od dviju sniženih stopa iz članka 98. na iznajmljivanje nepokretne imovine za rezidencijalnu upotrebu, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 10 %.

Članak 118.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1991. primjenjivale sniženu stopu na isporuku robe ili usluga osim onih iz Priloga III. mogu primjenjivati sniženu stopu ili jednu od dviju sniženih stopa iz članka 98. na isporuku tih roba i usluga, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 12 %.

Prvi stavak ne primjenjuje se na isporuku rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koji su definirani u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., koji podliježu PDV-u u skladu s maržnim sustavom iz članka 312. do 325. ili odredbama za prodaju putem javne dražbe.

Članak 119.

Za potrebe primjene članka 118., Austrija može primijeniti sniženu stopu na vino koje je na poljoprivrednom posjedu proizveo proizvođač-poljoprivrednik, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 12 %.

Članak 120.

Grčka može primijeniti stope koje su do 30 % niže od odgovarajućih stopa koje se primjenjuju na kopnenom dijelu Grčke, u departmanima Lesbos, Kios, Samos, Dodekansko otočje, otočje Cikladi i na otocima Tasos, Sjeverni Sporadi, Samothraki i Skiros.

Članak 121.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1993. rad koji se izvršava na temelju ugovora smatrale isporukom robe, mogu na isporuku rada koji se temelji na ugovoru, primjenjivati stopu koja se primjenjuje na robu koja se dobiva nakon izvršenja rada koji se temelji na ugovoru.

Za potrebe primjene prvog stavka, „isporuka rada koji se temelji na ugovoru” znači predaja kupcu od strane izvođača pokretne imovine koju je izvođač izradio ili sastavio od materijala ili stvari koje mu je kupac povjerio u tu svrhu, bez obzira na to je li izvođač osigurao određene dijelove korištenog materijala.

Članak 122.

Države članice mogu primjenjivati sniženu stopu na isporuku živog bilja i ostalih proizvoda florikulture uključujući lukovice, korijenje i slično, rezano cvijeće i ukrasno lišće i ogrjevno drvo.

POGLAVLJE 5.**Privremene odredbe****Članak 123.**

Češka Republika može do 31. prosinca 2007. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 5 % na sljedeće transakcije:

- (a) isporuku toplinske energije za domaćinstva i male poduzetnike koji ne podliježu PDV-u za grijanje i proizvodnju tople vode, isključujući sirovine koje se koriste za proizvodnju toplinske energije;

- (b) isporuku građevinskih radova za stambenu izgradnju koja nije obuhvaćena određenom socijalnom politikom, osim građevinskog materijala.

Članak 124.

Estonija može do 30. lipnja 2007. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od ne manje od 5 % na isporuku grijanja koja se prodaje fizičkim osobama, stambenim udruženjima, udruženjima stanara, crkvama, kongregacijama i institucijama ili tijelima koja se financiraju sredstvima države, seoskih općina, ili gradskih proračuna kao i na isporuku treseta, briketa, ugljena i ogrjevnog drva fizičkim osobama.

Članak 125.

1. Cipar može do 31. prosinca 2007. nastaviti dopuštati izuzeće s pravom odbitka PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi u pogledu isporuke farmaceutskih proizvoda i hrane za prehranu ljudi, osim sladoleda, zamrznutih lizalica, zamrznutog jogurta, zamrznutih vodenih deserta i sličnih proizvoda i sitnih slanah prehrambenih proizvoda (čips, štapići od krumpira, kroketi i slični proizvodi pakirani za ljudsku konzumaciju bez daljnje pripreme).

2. Cipar može nastaviti primjenjivati sniženu stopu od ne manje od 5 % na isporuku restoranskih usluga do 31. prosinca 2007. ili do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ovisno o tome koja od situacija nastupi prije.

Članak 126.

Mađarska može nastaviti primjenjivati sniženu stopu od ne manje od 12 % na sljedeće transakcije:

- (a) isporuke ugljena, briketa i koksa, ogrjevnog drva i drvenog ugljena i isporuku usluge grijanja iz lokalnih toplinskih stanica, do 31. prosinca 2007.;
- (b) isporuke restoranskih usluga i hrane koja se prodaje u sličnim prostorima do 31. prosinca 2007. ili do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ovisno o tome koja od situacija nastupi prije.

Članak 127.

Malta može do 1. siječnja 2010. nastaviti odobravati izuzeće s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi u pogledu isporuke prehrambenih proizvoda za ljudsku upotrebu i farmaceutskih proizvoda.

Članak 128.

1. Poljska može do 31. prosinca 2007. odobravati izuzeće s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi u pogledu isporuke pojedinih knjiga i stručnih časopisa.

2. Poljska može do 31. prosinca 2007. ili do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ovisno o tome koja od situacija nastupi prije, nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 7 % na isporuku restoranskih usluga.

3. Poljska može do 30. travnja 2008. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 3 % na isporuku prehrambenih proizvoda iz točke 1. Priloga III.

4. Poljska može do 30. travnja 2008. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 3 % na isporuku robe i usluga one vrste koja je obično namijenjena upotrebi u poljoprivrednoj proizvodnji, ali isključujući kapitalnu robu poput strojeva ili objekata, iz točke 11. Priloga III.

5. Poljska može do 31. prosinca 2007. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 7 % na isporuku usluga, koje se ne pružaju u okviru određene socijalne politike, izgradnje, obnove i adaptacije stambenih prostora, isključujući građevinski materijal, kao i na isporuku prije prvog useljenja stambenih objekata ili dijelova stambenih objekata, iz točke (a) članka 12. stavka 1.

Članak 129.

1. Slovenija može do 31. prosinca 2007. ili do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ovisno o tome koja od situacija nastupi prije, nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 8,5 % na pripremu obroka.

2. Slovenija može do 31. prosinca 2007. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje od 5 % na isporuku građevinskih radova u stanogradnji, radova obnove i održavanja stambenih objekata koji se ne pružaju u okviru određene socijalne politike, isključujući građevinski materijal.

Članak 130.

Slovačka može nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 5 % na sljedeće transakcije:

- (a) isporuku građevinskih radova za stambene objekte koja se ne obavlja u okviru određene socijalne politike, isključujući građevinski materijal, do 31. prosinca 2007.;
- (b) isporuku toplinske energije za privatna kućanstva i male poduzetnike koji ne podliježu PDV-u za grijanje i za proizvodnju tople vode, isključujući sirovine koje se koriste za proizvodnju toplinske energije, do 31. prosinca 2008.

GLAVA IX.

IZUZEĆA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 131.

Izuzeća predviđena poglavljima 2. do 9. primjenjuju se bez dovođenja u pitanje ostalih odredaba Zajednice i u skladu s uvjetima koje države članice utvrđuju u svrhu osiguranja ispravne i izravne primjene tih izuzeća i sprečavanja eventualne utaje, izbjegavanja ili zloporabe.

POGLAVLJE 2.

Izuzeća koja se odnose na određene aktivnosti od javnog interesa

Članak 132.

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) isporuka usluga koju obavljaju javne poštanske službe osim putničkog prijevoza i telekomunikacijskih usluga i isporuka robe koja je s time povezana;
 - (b) bolnička i medicinska zaštita i usko povezane aktivnosti koje obavljaju subjekti javnog prava ili, u socijalnim uvjetima koji su slični onima koji se primjenjuju na subjekte javnog prava, bolnice, centre za medicinsko liječenje ili dijagnostiku i ostale valjano priznate institucije slične prirode;
 - (c) pružanje medicinske skrbi u okviru obavljanja medicinskih ili paramedicinskih profesija u skladu s njihovim definicijama u dotičnoj državi članici;
 - (d) isporuka ljudskih organa, krvi i mlijeka;
 - (e) isporuka usluga koje pružaju zubni tehničari u svom profesionalnom svojstvu i isporuka zubnih proteza koju obavljaju zubari ili zubarski tehničari;
 - (f) isporuka usluga od strane nezavisnih grupa osoba koje obavljaju aktivnost koja je izuzeta od PDV-a ili u pogledu koje one nisu porezni obveznici, u svrhu pružanja svojim članovima usluga koje su izravno potrebne za obavljanje te aktivnosti, kada takve grupe od svojih članova potražuju samo točnu nadoknadu njihovog udjela u zajedničkim troškovima, pod uvjetom da takvo izuzeće ne uzrokuje narušavanje tržišnog natjecanja;
 - (g) isporuka usluga i robe usko povezane uz rad koji se odnosi na socijalnu skrb i socijalnu zaštitu, uključujući one koje pružaju domovi umirovljenika, subjekti javnog prava ili druga tijela koja se u dotičnoj državi članici priznaju kao tijela koja su posvećena socijalnoj dobrobiti;
 - (h) isporuka usluga i robe koja je usko povezana sa zaštitom djece i mladih osoba od strane subjekta javnog prava ili ostalih organizacija koje dotična država članica priznaje kao organizacije koje su posvećene socijalnoj dobrobiti;
 - (i) osiguranje obrazovanja djece ili mladih ljudi, školsko ili sveučilišno obrazovanje, stjecanje stručne kvalifikacije ili prekvalifikacija, uključujući isporuke usluga i roba koje su s time usko povezane, od strane subjekta javnog prava koji navedeno imaju za cilj ili od strane ostalih organizacija koje dotična država članica prepoznaje kao organizaciju sa sličnim ciljem;
 - (j) privatna poduka koju daju učitelji i koja obuhvaća školsko i sveučilišno obrazovanje;

- (k) isporuka osoblja koju provode religijske ili filozofske institucije u svrhu aktivnosti iz točaka (b), (g) (h) i (i) i s ciljem ostvarivanja duhovne dobrobiti;
- (l) isporuka usluga i usko povezanih roba koje neprofitne organizacije pružaju svojim članovima u zajedničkom interesu u zamjenu za pretplatu utvrđenu u skladu s njihovim pravilima a čiji je cilj političke, sindikalne, religijske, patriotske, filozofske, filantropske ili građanske prirode, pod uvjetom da nije vjerojatno da će predmetno izuzeće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja;
- (m) isporuka određenih usluga koje su usko povezane sa sportom ili fizičkim odgojem a koje neprofitne organizacije isporučuju osobama koje sudjeluju u sportu ili fizičkom odgoju;
- (n) isporuka određenih kulturnih usluga i usko povezanih roba koje provode tijela javnog prava ili ostala kulturna tijela koja dotična država članica priznaje;
- (o) isporuka usluga i roba od strane organizacija čije su aktivnosti izuzete slijedom točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) a vezano uz događanja za prikupljanje sredstava koji se organiziraju isključivo u njihovu vlastitu korist, pod uvjetom da nije vjerojatno da će predmetno izuzeće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja;
- (p) isporuka prijevoznih usluga za bolesne ili ranjene osobe u vozilima koja su posebno izrađena za tu namjenu, a koju obavljaju propisno ovlaštena tijela;
- (q) aktivnosti, osim onih komercijalne naravi, koje obavljaju tijela javnog radija i televizije.

2. Za potrebe točke (o) stavka 1., države članice mogu propisati svako eventualno potrebno ograničenje, posebno što se tiče broja događanja ili iznosa primitaka koji daju pravo na izuzeće.

Članak 133.

Države članice mogu uvjetovati davanje prava na izuzeće iz točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) iz članka 132. stavka 1. tijelima koja nisu subjekti javnog prava u svakom pojedinačnom slučaju jednom od ili više sljedećih uvjeta:

- (a) dotični subjekti ne smiju sistematično ciljati na ostvarivanje dobiti, a svaki eventualni višak koji se usprkos tome ostvari ne smije se dijeliti, već ga se mora pripisati daljnjem poslovanju ili poboljšanju pruženih usluga;
- (b) te subjekte moraju voditi i njima upravljati uglavnom na dobrovoljnoj osnovi osobe koje nemaju izravnog ili neizravnog interesa, bilo same ili putem posrednika, u pogledu rezultata dotičnih aktivnosti;

- (c) ti subjekti moraju zaračunavati cijene koje odobravaju tijela javne vlasti ili koje ne premašuju takve odobrene cijene, ili, u pogledu usluga koje ne podliježu odobrenju, cijene koje su niže od onih koje za slične usluge zaračunavaju komercijalna društva koja podliježu PDV-u;
- (d) mora biti vjerojatno da izuzeća neće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja na štetu komercijalnih poduzeća koja podliježu PDV-u.

Države članice koje su, u skladu s Prilogom E Direktive 77/388/EEZ, 1. siječnja 1989. primjenjivale PDV na transakcije iz članka 132. stavka 1. točaka (m) i (n) mogu također primijeniti uvjete utvrđene u točki (d) prvog stavka ovog članka u slučaju kada je predmetnoj isporuci roba ili usluga od strane subjekta javnog prava odobreno izuzeće.

Članak 134.

Isporuci robe ili usluga ne odobrava se izuzeće iz točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) članka 132. stavka 1. u sljedećim slučajevima:

- (a) kada isporuka nije bitna za izuzetu transakciju;
- (b) kada je osnovna svrha isporuke stvaranje dodatnog prihoda dotičnog tijela putem transakcija koje su u izravnom tržišnom natjecanju s onima komercijalnih društava koja podliježu PDV-u.

POGLAVLJE 3.

Izuzeća ostalih aktivnosti

Članak 135.

1. Države članice obvezne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju;
- (b) odobravanje i ugovaranje kredita i upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava;
- (c) ugovaranje ili bilo koja druga vrsta poslovanja s kreditnim garancijama ili nekim drugim osiguranjem u zamjenu za novac i upravljanje kreditnim garancijama od strane osobe koja odobrava kredit;
- (d) transakcije, uključujući ugovaranje, koje se odnose na depozitne i tekuće račune, plaćanja, transfere, dugove, čekove i druge utržive instrumente, ali isključujući naplatu dugova;
- (e) transakcije, uključujući ugovaranje, koje se odnose na valutu, novčanice i kovanice koje se koriste kao zakonito sredstvo plaćanja, s izuzetkom kolekcionarskih predmeta,

odnosno zlata, srebra ili drugog metalnog novca ili novčanica koje se obično ne koriste kao zakonito sredstvo plaćanja ili kovanice od numizmatičkog značaja;

- (f) transakcije, uključujući ugovaranje ali ne i upravljanje ili pohranu, dionicama, udjelima u društvima ili udruženjima, dužničkim i ostalim vrijednosnim papirima, ali isključujući dokumente kojima se utvrđuje vlasništvo nad robom i pravima i vrijednosnim papirima iz članka 15. stavka 2.;
- (g) upravljanje posebnim investicijskim fondovima u skladu s definicijom država članica;
- (h) isporuka po nominalnoj vrijednosti poštanskih marki koje se mogu koristiti za poštanske usluge na teritorijima dotičnih država članica, fiskalne i ostale slične markice;
- (i) klađenje, lutrija i ostale vrste kockanja, ovisno o uvjetima i ograničenjima koje propisuju same države članice;
- (j) isporuka objekta ili dijelova objekta kao i zemljišta na kojem je smješten, osim isporuke iz točke (a) članka 12. stavka 1.;
- (k) isporuka neizgrađenog zemljišta osim isporuke građevinskog zemljišta iz točke (b) članka 12. stavka 1.;
- (l) leasing ili iznajmljivanje nepokretne imovine.

2. Sljedeće se isključuje iz izuzeća predviđenog točkom (l) stavka 1.:

- (a) pružanje smještaja, kako je definirano propisima država članica, u hotelskom sektoru ili u sektoru sa sličnom funkcijom, uključujući pružanje usluga u odmorinim kampovima ili u mjestima koja su pripremljena za korištenje kao mjesta za kampiranje;
- (b) iznajmljivanje prostora i mjesta za parkiranje vozila;
- (c) iznajmljivanje stalno ugrađene opreme i strojeva;
- (d) najam sefova.

Države članice mogu primjenjivati daljnja isključenja iz opsega izuzeća iz točke (l) stavka 1.

Članak 136.

Države članice obvezne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku robe koja se koristi isključivo za aktivnost koja je izuzeta u skladu s člancima 132., 135., 371., 375., 376. i 377., člankom 378. stavkom 2., člankom 379. stavkom 2. te člancima od 380. do 390., ako za tu robu nije moguće koristiti pravo na odbitak;

- (b) isporuku robe na čije stjecanje ili primjenu nije bilo moguće koristiti pravo odbitka PDV-a na temelju članka 176.

Članak 137.

1. Države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima pravo izbora u pogledu oporezivanja vezano uz sljedeće transakcije:

- (a) financijske transakcije iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1.;
- (b) isporuku objekta ili dijelova objekta i zemljišta na kojem je objekt smješten, osim isporuke iz točke (a) članka 12. stavka 1.;
- (c) isporuku neizgrađenog zemljišta osim isporuke građevinskog zemljišta iz točke (b) članka 12. stavka 1.;
- (d) leasing ili iznajmljivanje nepokretne imovine.

2. Države članice dužne su utvrditi detaljna pravila koja uređuju korištenje prava izbora iz stavka 1.

Države članice mogu ograničiti opseg tog prava izbora.

POGLAVLJE 4.

Izuzeća transakcija unutar Zajednice

Odjeljak 1.

Izuzeća koja se odnose na isporuku roba

Članak 138.

1. Države članice dužne su izuzeti isporuku robe koju otprema ili prevozi na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili osoba koja stječe robu, ili netko drugi u njegovo ime, za drugog poreznog obveznika ili za pravnu osobu koja nije porezni obveznik koja djeluje kao takva u državi članici osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe započinje.

2. Uz isporuku robe iz stavka 1., države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku novih prijevoznih sredstava, koju otprema ili prevozi kupcu na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili kupac ili neka druga osoba u njihovo ime, za poreznog obveznika ili pravnu osobu koja nije porezni obveznik, čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili za bilo koju drugu osobu koja nije porezni obveznik;
- (b) isporuku proizvoda koji podliježu trošarinama, koje kupcu otprema ili prevozi na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili kupac ili netko drugi u

- njihovo ime, za porezne obveznike ili pravne osobe koje nisu porezni obveznici, čije stjecanje robe unutar Zajednice osim proizvoda koji podliježu trošarinama ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1. ako je otprema ili isporuka tih proizvoda izvršena u skladu s člankom 7. stavcima 4. i 5. ili člankom 16. Direktive 92/12/EEZ;
- (c) isporuku robe, koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, koja bi bila imala pravo na izuzeće u skladu sa stavkom 1. i točkama (a) i (b) da je bila izvršena u korist drugog poreznog obveznika.

Članak 139.

1. Izuzeće iz članka 138. stavka 1. ne primjenjuje se na isporuku robe koju obavljaju porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća, utvrđenim u člancima od 282. do 292.

Navedeno izuzeće ne primjenjuje se ni na isporuku robe poreznim obveznicima ili pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.

2. Izuzeće iz članka 138. stavka 2. točke (b) ne primjenjuje se na isporuku proizvoda koji podliježu trošarinama, koju obavljaju porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća iz članaka od 282. do 292.

3. Izuzeće iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točaka (b) i (c) ne primjenjuje se na isporuku robe koja podliježe PDV-u u skladu s maržnim sustavom iz članaka od 312. do 325. ili posebnim odredbama za prodaju na javnoj dražbi.

Izuzeće iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (c) ne primjenjuje se na isporuku rabljenih prijevoznih sredstava, u skladu s definicijom iz članka 327. stavka 3., koje podliježe PDV-u u skladu s prijelaznim odredbama za rabljena prijevozna sredstva.

Odjeljak 2.

Izuzeća za stjecanje robe unutar Zajednice

Članak 140.

Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) stjecanje robe unutar Zajednice čija bi isporuka od strane poreznih obveznika u svim okolnostima bila izuzeta unutar njihovog teritorija;

- (b) stjecanje robe unutar Zajednice čiji bi uvoz u svim okolnostima bio izuzet u skladu s točkama (a), (b) i (c) te (e) do (l) članka 143.;

- (c) stjecanje robe unutar Zajednice u slučaju kad bi, u skladu s člancima 170. i 171., osoba koja stječe robu u svim okolnostima imala pravo na potpun povrat PDV-a koji se plaća u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b).

Članak 141.

Sve države članice dužne su poduzeti posebne mjere kojima se osigurava da se PDV ne obračunava na stjecanje robe unutar Zajednice unutar njihovog teritorija, koje se provodi u skladu s člankom 40., ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) stjecanje robe provodi porezni obveznik koji nema sjedište u dotičnoj državi članici ali je identificiran u svrhu PDV-a u drugoj državi članici;

- (b) stjecanje robe provodi, u svrhu njezine daljnje isporuke, u dotičnoj državi članici, porezni obveznik iz točke (a);

- (c) roba koju na taj način stječe porezni obveznik iz točke (a) izravno se otprema ili prevozi iz države članice osim iz one u kojoj je on identificiran u svrhu PDV-a, osobi za koju on treba izvršiti daljnju isporuku;

- (d) osoba kojoj se izvršava daljnja isporuka je drugi porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, koji je identificiran u svrhu PDV-a u dotičnoj državi članici;

- (e) osoba iz točke (d) određena je u skladu s člankom 197. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a za isporuku koju obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj se porez plaća.

Odjeljak 3.

Izuzeća određenih usluga prijevoza

Članak 142.

Države članice dužne su izuzeti isporuku unutar Zajednice prijevoza robe na i s otoka koji čine autonomne regije Azora i Madeira, kao i isporuku prijevoza robe između tih otoka.

POGLAVLJE 5.

Izuzeca po uvozu

Članak 143.

Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) konačni uvoz robe čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim okolnostima bila izuzeta unutar teritorija svake dotične države članice;
- (b) konačni uvoz robe koji uređuju Direktive Vijeća 69/169/EEZ ⁽¹⁾, 83/181/EEZ ⁽²⁾ i 2006/79/EZ ⁽³⁾;
- (c) konačni uvoz robe, u slobodnom optjecaju iz trećeg teritorija koji čini dio carinskog teritorija Zajednice, koji bi imao pravo na izuzeće predviđeno točkom (b), da je bila uvezena u smislu prvog stavka članka 30.;
- (d) uvoz robe koja je otpremljena ili prevezena iz trećeg teritorija ili treće zemlje u državu članicu osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, ako je isporuka takve robe od strane uvoznika određenog ili priznatog u skladu s člankom 201. kao osobe odgovorne za plaćanje PDV-a izuzeta u skladu s člankom 138.;
- (e) ponovni uvoz robe u stanju u kojem je izvezena, koji obavlja osoba koja ju je izvezla, ako je ta roba izuzeta od plaćanja carine;
- (f) uvoz robe koja je izuzeta od plaćanja carine, u okviru diplomatskih i konzularnih aranžmana;
- (g) uvoz robe koji provode međunarodna tijela koja su priznata od strane javnih tijela države članice domaćina, ili članovi takvih tijela, u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni međunarodnim konvencijama kojima se osnivaju ta tijela, ili sporazumima o sjedištu;
- (h) uvoz robe u države članice koje su članice Sjevernoatlantskog saveza, koji provode oružane snage drugih država članica toga saveza i koja je namijenjena za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
- (i) uvoz robe koji obavljaju oružane snage Ujedinjene Kraljevine stacionirane na otoku Cipru u skladu s Ugovorom o osnivanju koji se odnosi na Republiku Cipar, od 16. kolovoza 1960., koja roba je namijenjena za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina;
- (j) uvoz u luke neprerađenog ali obrađenog ulova u smislu očuvanja kvalitete za prodaju, koji obavljaju poduzeća koja se bave morskim ribolovom, ali prije njegove isporuke;
- (k) uvoz zlata koji provode središnje banke;
- (l) uvoz plina putem sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije.

Članak 144.

Države članice dužne su izuzeti isporuke usluga koje se odnose na uvoz robe ako je vrijednost tih usluga uključena u oporezivi iznos u skladu s člankom 86. stavkom 1. točkom (b).

Članak 145.

1. Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge za određivanje granica opsega izuzeća iz članaka 143. i 144. i utvrditi detaljna pravila za njihovu provedbu.

2. Do stupanja na snagu pravila iz stavka 1., države članice mogu se koristiti svojim važećim nacionalnim odredbama.

Države članice mogu prilagoditi svoje nacionalne odredbe radi smanjivanja na najmanju moguću mjeru narušavanja tržišnog natjecanja i, posebno, radi sprečavanja neoporezivanja ili dvostrukog oporezivanja unutar Zajednice.

Države članice se mogu koristiti svim upravnim postupcima koje smatraju najprikladnijim za postizanje izuzeća.

3. Države članice dužne su dostaviti Komisiji koja će u skladu s time obavijestiti ostale države članice, važeće odredbe nacionalnog zakonodavstva ukoliko već nisu dostavljene, kao i one koje donose u skladu sa stavkom 2.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 69/169/EEZ od 28. svibnja 1969. o usklađivanju odredbi utvrđenih zakonom ili drugim propisom o oslobođenju od poreza na promet i trošarina pri uvozu u međunarodnom prometu (SL L 133, 4.6.1969., str. 6.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/93/EZ (SL L 346, 29.12.2005., str. 16.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 83/181/EEZ od 28. ožujka 1983. o uređivanju područja primjene članka 14. stavka 1. točke (d) Direktive 77/388/EEZ o izuzeću od poreza na dodanu vrijednost konačnog uvoza određene robe (SL L 105, 23.4.1983., str. 38.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2006/79/EZ od 5. listopada 2006. o izuzeću od plaćanja poreza na uvoz malih isporuka robe nekomercijalnog karaktera iz trećih zemalja (kodirana verzija) (SL L 286, 17.10.2006., str. 15.).

POGLAVLJE 6.

Izuzeca po izvozu*Članak 146.*

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) isporuku robe koju na odredište izvan Zajednice otprema ili prevozi prodavatelj ili netko drugi u njegovo ime;
 - (b) isporuku robe koju na odredište izvan Zajednice otprema ili prevozi kupac, ili netko drugi u njegovo ime tko nema poslovni nastan na teritoriju dotičnih država članica, uz iznimku robe koju prevozi sam kupac u svrhu opremanja, opskrbe gorivom ili namirnicama izletničkih brodova i privatnih zrakoplova ili ostalih prijevoznih sredstava za osobnu upotrebu;
 - (c) isporuku robe ovlaštenim tijelima koja ih izvoze izvan Zajednice u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih aktivnosti izvan Zajednice;
 - (d) isporuku usluga koje se sastoje od rada na pokretnoj imovini koja je stečena ili uvezena radi obavljanja tog rada unutar Zajednice i koju izvan Zajednice otprema ili prevozi dobavljač, kupac ukoliko nema poslovni nastan na teritoriju država članica, ili netko drugi u ime jednog od njih;
 - (e) isporuku usluga, uključujući prijevoz i sporedne transakcije ali isključujući isporuku usluga izuzetih u skladu s člancima 132. i 135., kada su one izravno povezane s izvozom ili uvozom robe koja je obuhvaćena člankom 61. i člankom 157. stavkom 1. točkom (a).
2. Izuzecé iz točke (c) stavka 1. može se odobriti pomoću povrata PDV-a.

Članak 147.

1. Kada se isporuka robe iz točke (b) članka 146. stavka 1. odnosi na robu koja se nosi u osobnoj prtljazi putnika, izuzecé se primjenjuje samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) putnik nema poslovni nastan unutar Zajednice;
 - (b) roba se prevozi izvan Zajednice prije isteka trećeg mjeseca koji slijedi onaj u kojem se odvija isporuka;
 - (c) ukupna vrijednost isporuke, uključujući PDV, iznosi više od 175 EUR ili ekvivalentnog iznosa u nacionalnoj valuti, koji se utvrđuje godišnje primjenom stope konverzije koja se dobiva prvog radnog dana u listopadu a važi od 1. siječnja naredne godine.

Međutim, države članice mogu izuzeti isporuku čija je ukupna vrijednost manja od iznosa navedenog u točki (c) prvog podstavka.

2. Za potrebe stavka 1., „putnik koji nema poslovni nastan unutar Zajednice” znači putnik čije stalno prebivalište ili uobičajeno boravište nisu unutar Zajednice. U tom slučaju, „stalno prebivalište ili uobičajeno boravište” znači mjesto koje je kao takvo navedeno u putovnici, osobnoj iskaznici ili nekom drugom dokumentu koji država članica na čijem se teritoriju odvija isporuka priznaje kao dokument kojim se dokazuje identitet.

Kao dokaz o izvozu može poslužiti račun ili neki drugi dokument, koji moraju biti potvrđeni od strane carinarnice izvoza iz Zajednice.

Sve države članice dužne su dostaviti Komisiji uzorke žigova kojima se koriste za potvrđivanje iz drugog podstavka. Komisija tu informaciju prosljeđuje poreznim vlastima drugih država članica.

POGLAVLJE 7.

IZUZEĆA KOJA SE ODOSE NA MEĐUNARODNI PRIJEVOZ*Članak 148.*

Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbu namirnicama plovila koja plove na otvorenom moru i prevoze putnike za naknadu ili se koriste u komercijalne, industrijske ili ribolovne aktivnosti ili za spašavanje ili pomoć na moru ili za priobalni ribolov, uz iznimku opskrbe namirnicama plovila koja se koriste za priobalni ribolov,
- (b) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbu namirnicama borbenih brodova, koji spadaju u oznaku kombinirane nomenklature (KN) 8906 10 00, koji napuštaju njihov teritorij i plove prema lukama ili sidrištima izvan dotične države članice;
- (c) isporuku, preinaku, popravak, održavanje, zakup i najam plovila iz točke (a) i isporuku, najam, popravak i održavanje opreme, uključujući opremu za ribolov koja je ugrađena ili se pri tome koristi;
- (d) isporuku usluga osim onih iz točke (c), za zadovoljavanje izravnih potreba plovila iz točke (a) ili njihovog tereta;
- (e) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbom namirnicama zrakoplova koje koriste zrakoplovne kompanije koje djeluju za naknadu uglavnom na međunarodnim linijama;
- (f) isporuku, preinaku, popravak, održavanje, zakup ili najam zrakoplova iz točke (e) i isporuku, opskrbu, najam,

popravak i održavanje opreme koja je ugrađena ili se u njima koristi;

- (g) isporuku usluga osim onih iz točke (f), za zadovoljavanje izravnih potreba zrakoplova iz točke (e) ili njihovog tereta.

Članak 149.

Portugal može smatrati prijevoz morem i zrakom između otoka koji čine autonomne pokrajine Azora i Madeira i između tih regija i kopna međunarodnim prijevozom.

Članak 150.

1. Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge za određivanje granica opsega izuzeća iz članka 148. i definiranje detaljnih pravila za njihovu provedbu.

2. Do stupanja na snagu odredaba iz stavka 1., države članice mogu ograničiti opseg izuzeća iz točaka (a) i (b) članka 148.

POGLAVLJE 8.

Izuzeća koja se odnose na pojedine transakcije koje se smatraju izvozom

Članak 151.

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) isporuku robe ili usluga u okviru diplomatskih i konzularnih aranžmana;
 - (b) isporuku robe ili usluga međunarodnim tijelima koja javna tijela država članica domaćina priznaju kao takva i članovima takvih tijela u okvirima i pod uvjetima koji se utvrđuju međunarodnim konvencijama kojima se osnivaju ta tijela ili sporazumima o sjedištu;
 - (c) isporuku robe ili usluga unutar države članice koja je članica Sjevernoatlantskog saveza, koja roba je namijenjena ili oružanim snagama druge države koja je članica tog Saveza za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju, ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kada takve snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
 - (d) isporuku robe ili usluga drugoj državi članici, koja je namijenjena oružanim snagama bilo koje od država koje su članice Sjevernoatlantskog saveza, osim same države članice odredišta, za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kad takve snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
 - (e) isporuku robe ili usluga oružanim snagama Ujedinjene Kraljevine, koje su stacionirane na otoku Cipru u skladu s Ugovorom o osnivanju koji se odnosi na Republiku Cipar, od 16. kolovoza 1960., koja je namijenjena za korištenje

tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina.

Do donošenja zajedničkih poreznih pravila, izuzeća iz prvog podstavka podliježu ograničenjima koja propisuju države članice domaćini.

2. U slučajevima kad se roba ne otprema ni ne prevozi izvan države članice u kojoj se odvija isporuka i u slučaju usluga, izuzeće se može odobriti uz pomoć povrata PDV-a.

Članak 152.

Države članice dužne su izuzeti isporuku zlata središnjim bankama.

POGLAVLJE 9.

Izuzeća isporuka usluga koje obavljaju posrednici

Članak 153.

Države članice dužne su izuzeti isporuku usluga koje obavljaju posrednici koji djeluju u ime i za račun druge osobe, kada sudjeluju u transakcijama iz poglavlja 6., 7. i 8. ili transakcija koje se provode izvan Zajednice.

Izuzeće iz prvog stavka ne primjenjuje se na putničke agente koji, u ime i za račun putnika, isporučuju usluge koje se izvršavaju u drugim državama članicama.

POGLAVLJE 10.

Izuzeća transakcija koje se odnose na međunarodnu trgovinu

Odjeljak 1.

Carinska skladišta, skladišta osim carinskih i slični postupci

Članak 154.

Za potrebe ovog odjeljka, „skladišta osim carinskih skladišta” znači, u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama, mjesta koja se definiraju kao porezna skladišta u članku 4. točki (b) Direktive 92/12/EEZ i, u slučaju proizvoda koji ne podliježu trošarinama, mjesta koja države članice definiraju kao takva.

Članak 155.

Ne dovodeći u pitanje ostale porezne odredbe Zajednice, države članice mogu, nakon savjetovanja s Odborom za PDV, poduzeti posebne mjere kojima se izuzimaju sve ili neke od transakcija iz ovog odjeljka, pod uvjetom da te mjere nemaju za cilj krajnju upotrebu ili potrošnju i da iznos PDV-a koji se plaća po prekidu postupaka ili situacija iz ovog odjeljka odgovara iznosu poreza koji se trebao platiti da je svaka od tih transakcija bila oporezovana na njihovom teritoriju.

Članak 156.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) isporuku robe koja je namijenjena podnošenju na carinjenje i, već prema slučaju, koja se stavlja u privremeno skladištenje;
 - (b) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju u slobodnu zonu ili u slobodno skladište;
 - (c) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju u postupke carinskog skladištenja ili postupak unutarnje proizvodnje;
 - (d) isporuku robe koja je namijenjena ulasku u teritorijalne vode radi ugradnje u platforme za bušenje ili proizvodnju u svrhu izgradnje, popravka, održavanja, izmjena ili opremanja takvih platformi ili radi povezivanja s kopnom takvih platformi za bušenje ili proizvodnju;
 - (e) isporuku robe koja je namijenjena ulasku u teritorijalne vode radi opskrbe gorivom i opskrbe namirnicama platforme za bušenje ili proizvodnju.
2. Mjesta iz stavka 1. su ona definirana kao takva važećim carinskim odredbama Zajednice.

Članak 157.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) uvoz robe koja je namijenjena stavljanju u postupak skladištenja osim u postupak carinskog skladištenja;
 - (b) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju, unutar njihovog teritorija, u postupak skladištenja osim u postupak carinskog skladištenja.
2. Države članice ne mogu osigurati postupak skladištenja osim postupka carinskog skladištenja za robu koja ne podliježe trošarinama ako je ta roba namijenjena isporuci u fazi maloprodaje.

Članak 158.

1. Odstupajući od odredaba članka 157. stavka 2., države članice mogu osigurati postupak skladištenja osim postupka carinskog skladištenja u sljedećim slučajevima:
 - (a) kada je roba namijenjena prodavaonicama koje su izuzete od poreza, u svrhu isporuke robe koja se nosi u osobnoj prtljazi putnika na letovima ili prekomorskim plovidbama u treće teritorije ili treće zemlje, ako je ta isporuka izuzeta u skladu s točkom (b) iz članka 146. stavka 1.;
 - (b) kada je roba namijenjena poreznim obveznicima, u svrhu obavljanja isporuke putnicima u zrakoplovima ili na brodovima tijekom leta ili prekomorske plovidbe a kad je mjesto dolaska smješteno izvan Zajednice;

(c) kada je roba namijenjena poreznim obveznicima, u svrhu obavljanja isporuka koje su izuzete od PDV-a u skladu s člankom 151.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću izuzeća iz točke (a) stavka 1., dužne su poduzeti potrebne mjere za osiguranje točne i izravne primjene ovog izuzeća i sprečavanja eventualne utaje, izbjegavanja ili zlorabe.

3. Za potrebe točke (a) stavka 1., „prodavaonice koje su izuzete od poreza” znači svaki nastan koji je smješten u zračnoj luci ili u morskoj luci i koji ispunjava uvjete koje utvrđuju nadležna javna tijela.

Članak 159.

Države članice mogu izuzeti isporuku usluga koje se odnose na isporuku robe iz članka 156., članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158.

Članak 160.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:
 - (a) isporuku robe ili usluga koja se obavlja na lokacijama iz članka 156. stavka 1. ako unutar njihovog teritorija još uvijek vrijedi jedna od tamo navedenih situacija;
 - (b) isporuku robe ili usluga koja se obavlja na lokacijama iz članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158., ako unutar njihovog teritorija još uvijek važi jedna od situacija navedenih u članku 157. stavku 1. točki (b) ili u članku 158. stavku 1.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću iz točke (a) stavka 1. vezano uz transakcije koje se provode u carinskim skladištima, dužne su poduzeti potrebne mjere kojima se osiguravaju postupci skladištenja osim postupaka carinskog skladištenja u okviru kojih se točka (b) stavka 1. može primjenjivati na iste transakcije kada se one odnose na robu navedenu u Prilogu V. i provode se u skladištima osim carinskih skladišta.

Članak 161.

Države članice mogu izuzeti isporuku sljedeće robe i s njima povezanih usluga:

- (a) isporuku robe iz prvog stavka članka 30. dok god je ona obuhvaćena postupcima za privremeni uvoz s potpunim izuzećem od plaćanja uvozne carine ili postupcima vanjskog provoza;
- (b) isporuku robe iz drugog stavka članka 30. dok god je ona obuhvaćena postupkom provoza unutar Zajednice iz članka 276.

Članak 162.

Kada se države članice koriste mogućnošću iz ovog odjeljka, one su dužne poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se na stjecanje robe unutar Zajednice koja je namijenjena stavljanju u jedan od postupaka ili u jednu od situacija iz članka 156., članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158. primjenjuju iste odredbe kao i na isporuku robe koja se obavlja unutar njihovog teritorija pod istim uvjetima.

Članak 163.

Ako se na robu prestaju primjenjivati postupci ili situacije iz ovog odjeljka, čime se dovodi do uvoza u smislu članka 61., država članica uvoza dužna je poduzeti potrebne mjere za sprečavanje dvostrukog oporezivanja.

Odjeljak 2.**Transakcije koje su izuzete radi njihovog izvoza i u svjetlu trgovine među državama članicama****Članak 164.**

1. Države članice mogu, nakon savjetovanja s Odborom za PDV, izuzeti sljedeće transakcije koje obavlja porezni obveznik ili koje su namijenjene poreznom obvezniku do iznosa koji je jednak vrijednosti izvoza koji je ta osoba izvršila tijekom prethodnih 12 mjeseci:

- (a) stjecanje robe unutar Zajednice od strane poreznih obveznika, i uvoz te isporuka robe poreznom obvezniku radi njezinog izvoza iz Zajednice u izvornom obliku ili nakon prerade;
- (b) isporuke usluga povezanih s izvoznim poslovanjem poreznog obveznika.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću izuzeća iz stavka 1., one su dužne, nakon konzultiranja Odbora za PDV, to izuzeće primjenjivati i na transakcije koje se odnose na isporuke koje obavljaju porezni obveznici u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 138., do iznosa koji je jednak vrijednosti isporuka koje je izvršila ta osoba, u skladu s istim uvjetima, tijekom prethodnih 12 mjeseci.

Članak 165.

Države članice mogu odrediti zajednički maksimalni iznos izuzetih transakcija u skladu s člankom 164.

Odjeljak 3.**Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.****Članak 166.**

Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge koji se odnose na zajedničke aranžmane za primjenu PDV-a na transakcije iz odjeljaka 1. i 2.

GLAVA X.

ODBICI

POGLAVLJE 1.

Porijeklo i opseg prava na odbitak**Članak 167.**

Pravo na odbitak nastaje u trenutku kad nastaje obveza obračuna poreza koji se može odbiti.

Članak 168.

Ako se roba i usluge koriste u svrhu oporezovanih transakcija poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo, u državi članici u kojoj provodi predmetne transakcije, odbiti sljedeće od PDV-a koji je dužan platiti:

- (a) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen u toj državi članici za isporuku robe ili usluga koje je za njega izvršio ili će ih izvršiti drugi porezni obveznik;
- (b) PDV koji se mora platiti vezano uz transakcije koje se smatraju isporukom roba ili usluga u skladu s člankom 18. točkom (a) i člankom 27.;
- (c) PDV koji se mora platiti vezano uz stjecanje robe unutar Zajednice u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b) alinejom i.;
- (d) PDV koji se mora platiti vezano uz transakcije koje se smatraju stjecanjem unutar Zajednice u skladu s člancima 21. i 22.;
- (e) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen vezano uz uvoz robe u tu državu članicu.

Članak 169.

Uz odbitak iz članka 168., porezni obveznik ima pravo odbiti PDV iz tog članka ako se roba i usluge koriste u sljedeće svrhe:

- (a) transakcije koje se odnose na aktivnosti iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. koje se provode izvan države članice u kojoj treba platiti ili je plaćen PDV, u pogledu kojih bi se PDV mogao odbiti da su bile provedene u toj državi članici;
- (b) transakcije koje su izuzete u skladu s člancima 138., 142. ili 144., člancima 146. do 149., člancima 151., 152., 153. ili 156., člankom 157. stavkom 1. točkom (b), člancima 158. do 161. ili člankom 164.;
- (c) transakcije koje su izuzete u skladu s točkama (a) do (f) članka 135. stavka 1., ako kupac ima poslovni nastan izvan Zajednice ili ako se te transakcije izravno odnose na robu koja je namijenjena izvozu iz Zajednice.

Članak 170.

Svi porezni obveznici koji, u smislu članka 1. Direktive 79/1072/EEZ⁽¹⁾, članka 1. Direktive 86/560/EEZ⁽²⁾ i članka 171. ove Direktive nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u, imaju pravo na povrat tog PDV-a ako se ta roba i usluge koriste za sljedeće svrhe:

- (a) transakcije iz članka 169.;
- (b) transakcije za koje porez plaća samo kupac u skladu s člancima od 194. do 197. ili člankom 199.

Članak 171.

1. Povrat PDV-a provodi se poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u ali koji imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, u skladu s detaljnim provedbenim pravilima utvrđenim u Direktivi 79/1072/EEZ.

Porezni obveznici iz članka 1. Direktive 79/1072/EEZ smatraju se također, u smislu primjene te Direktive, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u dotičnoj državi članici ako u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u obavljaju samo isporuku robe ili usluga osobi koja je u skladu s člancima 194. do 197. ili člankom 199. određena kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a.

2. Povrat PDV-a provodi se poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na teritoriju Zajednice u skladu s detaljnim provedbenim pravilima utvrđenim u Direktivi 86/560/EEZ.

Porezni obveznici iz članka 1. Direktive 86/560/EEZ smatraju se također, u smislu primjene te Direktive, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u Zajednici, ako u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u samo obavljaju isporuku robe ili usluga osobi koja je u skladu s člancima 194. do 197. ili člankom 199. određena kao osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

3. Direktive 79/1072/EEZ i 86/560/EEZ ne primjenjuju se na isporuku robe koja je, ili koja može biti, izuzeta u skladu s člankom 138. ako tako isporučenu robu otprema ili prevozi osoba koja stječe robu ili neka druga osoba u njezino ime.

Članak 172.

1. Svaka osoba koja se smatra poreznim obveznikom na temelju činjenice da ona isporučuje, na povremenoj osnovi,

(¹) Osmo direktiva Vijeća 79/1072/EEZ od 6. prosinca 1979. o usklađivanju zakonodavstva država članica o porezu na promet - Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području države (SL L 331, 27.12.1979., str. 11.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.
 (²) Trinaesta direktiva Vijeća 86/560/EEZ od 17. studenoga 1986. o usklađivanju zakona država članica koji se odnose na poreze na promet - Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na teritoriju Zajednice (SL L 326, 21.11.1986. str. 40.).

novu prijevozno sredstvo u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a), ima pravo, u državi članici u kojoj se isporuka odvija, na odbitak PDV-a uključenog u kupovnu cijenu ili plaćenog vezano uz uvoz ili stjecanje unutar Zajednice tog prijevoznog sredstva, do iznosa koji ne prelazi iznos PDV-a koji bi bio dužan platiti da ta isporuka nije izuzeta.

Pravo odbitka nastupa i može se koristiti samo u vrijeme isporuke novog prijevoznog sredstva.

2. Države članice utvrđuju detaljna pravila za provedbu stavka 1.

POGLAVLJE 2.

Proporcionalni odbitak

Članak 173.

1. Za robu ili usluge koje porezni obveznik koristi u transakcijama iz članaka 168., 169., 170. kod kojih ima pravo odbitka PDV-a, i u transakcijama u kojima nema pravo odbitka, odbija se samo udio PDV-a koji se može pripisati prvim transakcijama.

Udio poreza za odbitak određuje se sukladno člancima 174. i 175. za sve transakcije koje obavlja porezni obveznik.

2. Države članice mogu donijeti sljedeće mjere:

- (a) dopustiti da porezni obveznik odredi udio za svako područje svojeg poslovanja, ako za svako područje poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,
- (b) zahtijevati da porezni obveznik odredi udio za svako područje svojeg poslovanja te za svako područje poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,
- (c) dopustiti ili zahtijevati da porezni obveznik provede odbitak na temelju upotrebe cijelog ili dijela robe i usluga,
- (d) dopustiti ili zahtijevati da porezni obveznik sukladno pravilima iz prvog podstavka stavka 1. provede odbitak vezano uz sve robe i usluge korištene za sve transakcije iz spomenutog podstavka,
- (e) ako je PDV za koji porezni obveznik nema pravo odbitka neznatan odrediti da se smatra kao da ga nema.

Članak 174.

1. Udio za odbitak određuje se razlomkom koji obuhvaća sljedeće iznose:

- (a) u brojniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije kod kojih je PDV moguće odbiti sukladno člancima 168. i 169.,
- (b) u nazivniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije uključene u brojnik i transakcije kod kojih nema odbitka PDV-a.

Države članice mogu u nazivnik uključiti i iznos subvencija, osim onih koje su neposredno povezane s cijelom isporukom robe ili usluga iz članka 73.

2. Odstupajući od stavka 1., pri izračunu udjela odbitka isključuju se sljedeći iznosi:

- (a) iznos prometa koji se odnosi na isporuku kapitalnih dobara koje porezni obveznik koristi u svrhe svog poslovanja;
- (b) iznos prometa koji se odnosi na sporedne transakcije s nekretninama i financijske transakcije;
- (c) iznos prometa koji se odnosi na transakcije iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1. ako su te transakcije sporedne.

3. Ako države članice koriste mogućnost iz članka 191. koja im omogućuje da ne nalažu ispravak za kapitalna dobra, one u izračun udjela za odbitak mogu uključiti i otuđivanje kapitalnih dobara.

Članak 175.

1. Udio za odbitak određuje se na godišnjoj razini u obliku postotka te se zaokružuje na brojku koja ne prelazi sljedeći cijeli broj.

2. Privremeni udio za pojedinu godinu je udio koji se izračunava na temelju podataka o transakcijama tijekom prethodne godine. Ako tijekom prethodne godine nije bilo takvih transakcija ili su one bile neznatne po iznosu, porezni obveznik privremeno određuje udio za odbitak na temelju vlastitih predviđanja uz nadzor poreznih vlasti.

Međutim, države članice mogu nastaviti primjenjivati pravila koja su bila na snazi 1. siječnja 1979. ili, ako se radi o državama članicama koje su pristupile Zajednici nakon tog datuma, na dan njihovog pristupanja.

3. Odbici provedeni na temelju takvih privremenih udjela ispravljaju se kad se tijekom sljedeće godine odredi konačni udio.

POGLAVLJE 3.

Ograničenja prava na odbitak

Članak 176.

Vijeće na prijedlog Komisije jednoglasno odlučuje za koje troškove ne postoji pravo na odbitak PDV-a. Odbitak PDV-a ni u kojem slučaju nije moguć za troškove koji nisu strogo poslovni troškovi, kao što su troškovi za luksuzne predmete, razonodu ili zabavu.

Do početka stupanja na snagu odredbi iz prvog stavka, države članice mogu zadržati sve iznimke određene njihovim nacionalnim zakonodavstvima na dan 1. siječnja 1979. ili ako se radi o državama članicama koje su pristupile Zajednici nakon tog datuma, na datum njihovog pristupanja.

Članak 177.

Nakon savjetovanja Odbora za PDV, svaka država članica može radi cikličkih gospodarskih razloga iz sustava odbitka u cijelosti ili djelomično izuzeti kapitalna dobra ili drugu robu.

S ciljem održavanja jednakih uvjeta konkurencije države članice mogu, umjesto nedopuštanja odbitka, oporezivati robu koju je proizveo sam porezni obveznik ili robu koju je kupio u Zajednici ili uveo, tako da iznos poreza ne prelazi iznos PDV-a koji bi bio obračunat na stjecanje slične robe.

POGLAVLJE 4.

Pravila za korištenje prava na odbitak

Članak 178.

Da bi ostvarila pravo na odbitak, porezni obveznik mora zadovoljiti sljedeće uvjete:

- (a) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (a), vezano uz isporuku robe i usluga, mora imati račun izdan sukladno člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240.;
- (b) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (b), vezano uz transakcije koje se tretiraju kao isporuka roba i usluga, mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica;
- (c) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (c) u vezi s isporukom robe unutar Zajednice u prijavi PDV-a iz članka 250., mora navesti sve podatke koji su potrebni za izračun iznosa PDV-a, koji je dužna plaćati za svoju isporuku robe unutar Zajednice te imati račun izdan u skladu s člancima 220. do 236.;
- (d) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (d) u vezi s transakcijama koje se tretiraju kao stjecanje robe unutar Zajednice, mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica;

- (e) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (e) u vezi s uvozom robe, mora imati uvozni dokument u kojem je naveden kao primatelj ili uvoznik i u kojem je naveden iznos dugovanog PDV-a ili koji omogućuje izračun tog iznosa dugovanog PDV-a;
- (f) ako je dužan plaćati PDV kao kupac ako se primjenjuju članci 194. do 197. ili članak 199., mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica.

Članak 179.

Porezni obveznik može provesti odbitak tako da od ukupnog iznosa PDV-a koji duguje za dano porezno razdoblje oduzme ukupni iznos PDV-a za isto razdoblje za koji ima pravo odbitka te ga koristi sukladno članku 178.

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji obavljaju povremene transakcije određene člankom 12. koriste pravo odbitka samo u trenutku isporuke.

Članak 180.

Države članice mogu dopustiti poreznom obvezniku da provede odbitak koji nije proveo u skladu s odredbama članaka 178. i 179.

Članak 181.

Države članice mogu poreznom obvezniku koji nema račun izdan u skladu s člancima 220. do 236. dopustiti odbitak iz članka 168. točke (c) za njegovo stjecanje robe unutar Zajednice.

Članak 182.

Države članice određuju uvjete i detaljna pravila primjene članaka 180. i 181.

Članak 183.

Ako za dano porezno razdoblje iznos odbitka prelazi iznos dugovanog PDV-a, države članice mogu u skladu s uvjetima koje određuju ili provesti povrat ili prenijeti višak u sljedeće razdoblje.

Države članice mogu odbiti provesti povrat ili prijenos ako je iznos viška neznatan.

POGLAVLJE 5.

Ispravci odbitaka

Članak 184.

Početni odbitak se ispravlja ako je odbitak viši ili niži od odbitka na koji je porezni obveznik imao pravo.

Članak 185.

1. Ispravak se posebno obavlja ako nakon obračuna PDV-a dođe do promjena čimbenika korištenih za određivanje iznosa odbitka, primjerice u slučaju otkazivanja kupovine ili ostvarenog sniženja cijena.

2. Odstupajući od stavka 1., ne obavlja se ispravak odbitka ako transakcije ostanu u cijelosti ili djelomično neplaćene ili u slučaju uredno dokazanog uništenja, gubitka ili krađe imovine ili u slučaju robe rezervirane za davanje darova manje vrijednosti ili davanja uzoraka iz članka 16.

U slučaju transakcija koje u cijelosti ili djelomično ostanu neplaćene ili u slučaju krađe države članice mogu zahtijevati ispravak.

Članak 186.

Države članice određuju detaljna pravila za primjenu članaka 184. i 185.

Članak 187.

1. Kod kapitalnih dobara ispravak se raspoređuje na razdoblje od pet godina, uključujući i godinu tijekom koje su dobra stečena ili proizvedena.

Države članice mogu temeljiti ispravak na razdoblju od punih pet godina od trenutka prve uporabe dobara.

Kod nepokretne imovine koja je stečena kao kapitalna dobra, razdoblje ispravka se može produžiti na najviše 20 godina.

2. Godišnji ispravak odnosi se samo na jednu petinu obračunatog PDV-a na kapitalna dobra, ili ako je razdoblje prilagodbe produženo, na odgovarajući dio PDV-a.

Ispravak iz prvog podstavka se provodi na temelju razlika u pravima na odbitak tijekom sljedećih godina u odnosu na pravo tijekom godine kad su ta dobra stečena, proizvedena, ili po potrebi, prvi put korištena.

Članak 188.

1. Kod isporuke kapitalnih dobara u razdoblju ispravka smatra se kao da ih je porezni obveznik koristio za ekonomsku djelatnost do kraja razdoblja ispravka.

Smatra se da je ekonomska djelatnost u cijelosti oporezovana kad je oporezovana isporuka kapitalnih dobara.

Smatra se da je ekonomska djelatnost u potpunosti izuzeta u slučajevima kad je izuzeta isporuka kapitalnih dobara.

2. Ispravak iz stavka 1. provodi se samo jedanput za cijelo preostalo razdoblje ispravka. Međutim, ako je isporuka kapitalnih dobara izuzeta, države članice mogu odrediti da ispravak

nije potreban ako je kupac porezni obveznik koji koristi dotična kapitalna dobra isključivo za transakcije kod kojih ima pravo na odbitak PDV-a.

Članak 189.

Za potrebe primjene članka 187. i 188., države članice mogu donijeti sljedeće mjere:

- (a) odrediti pojam kapitalnih dobara;
- (b) navesti iznos PDV-a koji se uzima u obzir za ispravak;
- (c) donijeti sve potrebne mjere kako bi osiguralo da ispravak ne dovede do bilo kakvih neopravdanih prednosti;
- (d) dopustiti upravna pojednostavljenja.

Članak 190.

Za potrebe članka 187., 188., 189. i 191. države članice kapitalnim dobrima mogu smatrati one usluge koje imaju značajke slične onima koje se obično pripisuju kapitalnim dobrima.

Članak 191.

Ako je praktičan učinak primjene članka 187. i 188. u državi članici neznatan, potomja nakon konzultiranja Odbora za PDV može odustati od primjene tih odredaba pri čemu poštuje ukupan učinak PDV-a u danjoj državi članici te potrebu za administrativnim pojednostavljenjima, pod uvjetom da pri tom ne dođe do narušavanja konkurencije.

Članak 192.

Ako porezni obveznik pređe s uobičajenog načina oporezivanja na posebni program ili obrnuto, države članice mogu donijeti potrebne mjere kako bi osiguralo da porezni obveznik zbog toga nema neopravdane koristi ili neopravdane štete.

GLAVA XI.

OBVEZE POREZNIH OBVEZNIKA I ODREĐENIH OSOBA KOJE NISU POREZNI OBVEZNICI

POGLAVLJE 1.

Obveza plaćanja

Odjeljak 1.

Osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a poreznim tijelima

Članak 193.

Svaki porezni obveznik koji obavlja oporezivu isporuku robe ili usluga dužan je plaćati PDV osim u slučajevima iz članka 194. do 199. i članka 202. u kojima je PDV obvezna plaćati druga osoba.

Članak 194.

1. Ako obavlja oporezivu isporuku robe ili usluga porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, države članice mogu odrediti da je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a osoba kojoj se isporučuje roba ili usluge.

2. Države članice određuju uvjete za provedbu stavka 1.

Članak 195.

PDV je obvezna plaćati svaka osoba koja je identificirana u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja poreza te joj je isporučena roba pod uvjetima iz članka 38. ili 39., ako isporuke obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u toj državi članici.

Članak 196.

PDV je obvezna plaćati svaka porezna osoba primatelj usluga iz članka 56. ili svaka osoba koja je identificirana u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, a kojoj se pružaju usluge iz članka 44., 47., 50., 53., 54. i 55., ako usluge pruža porezni obveznik koji nema poslovni nastan u toj državi članici.

Članak 197.

1. PDV je odgovorna plaćati osoba kojoj se isporučuje roba ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) oporeziva transakcija je isporuka robe obavljena sukladno uvjetima iz članka 141.;
- (b) osoba kojoj se isporučuje roba je drugi porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik identificiran u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj se obavlja isporuka;
- (c) račun koji izdaje porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici osobe kojoj je roba isporučena izdaje se sukladno člancima 220. do 236.;

2. Ako je u skladu s odredbama članka 204. porezni zastupnik određen kao osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a, države članice mogu propisati iznimku od stavka 1. ovog članka.

Članak 198.

1. Države članice, koje na temelju članka 352. oporezuju posebne transakcije u vezi s investicijskim zlatom između poreznog obveznika koji je član zakonski uređenog tržišta plemenitim metalima i drugog poreznog obveznika koji nije član tog tržišta, određuju kupca kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

Ako je kupac, koji nije član zakonski uređenog tržišta plemenitih metala, porezni obveznik koji se mora identificirati u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja

poreza isključivo u vezi s transakcijama iz članka 352., porezne obveze za račun kupca u skladu s odredbama te države članice ispunjava prodavatelj.

2. Ako isporuku zlatnog materijala ili poluproizvoda čistoće 325 tisućinki ili više ili isporuku investicijskog zlata iz članka 344. stavka 1. obavlja porezni obveznik koji je iskoristio jednu od mogućnosti iz članaka 348., 349. i 350., države članice mogu odrediti kupca kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

3. Države članice određuju uvjete za provedbu stavaka 1. i 2.

Članak 199.

1. Države članice mogu odrediti da je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a porezni obveznik kojem se isporučuje bilo što od niže navedenog:

- (a) građevinski radovi, uključujući popravke, čišćenje, održavanje, rekonstrukciju i rušenje vezano uz nekretnine kao i predaja građevinskih radova koji se smatraju isporukom robe sukladno članku 14 stavku 3.;
- (b) osiguravanje osoblja uključenog u aktivnosti iz točke (a);
- (c) isporuka nepokretne imovine, kako je navedeno u članku 135. stavku 1. točki (j) i (k), ako se dobavljač odlučio za oporezivanje isporuke u skladu s člankom 137.;
- (d) isporuka rabljenog materijala, kao i rabljenog materijala koji kao takav nije moguće ponovno upotrijebiti, smeća, industrijskog i neindustrijskog otpada, otpada koji je moguće reciklirati, djelomično prerađenog otpada i određenih roba i usluga kako je navedeno u Prilogu VI.;
- (e) isporuka robe, koju porezni obveznici daju kao osiguranje drugom poreznom obvezniku u vezi s izvršavanjem tog jamstva;
- (f) isporuka robe pri odstupanju pridržavanja prava vlasništva cesionaru te izvršavanje prenesenog prava od strane cesionara.
- (g) isporuka nekretnina koje prodaje dužnik prema presudi u okviru obvezne prodaje drugoj osobi.

2. Pri korištenju mogućnosti iz stavka 1. države članice mogu odrediti obuhvaćene isporuke robe i usluga te kategorije dobavljača ili primatelja na koje se te mogućnosti mogu primjenjivati.

3. Za potrebe stavka 1. države članice mogu donijeti sljedeće mjere:

- (a) odrediti da se porezni obveznik koji obavlja i aktivnosti i transakcije koje se ne smatraju oporezivim isporukama robe ili usluga sukladno članku 2., smatra oporezivom osobom u vezi s isporukama primljenim kako je navedeno u stavku 1. tog članka;
- (b) odrediti da se javno tijelo koje nije porezni obveznik smatra poreznim obveznikom u vezi s primljenim isporukama, kako je navedeno u točkama (e), (f) i (g) stavka 1.;

4. Države članice obavještavaju Odbor za PDV o nacionalnim mjerama donesenim u skladu sa stavkom 1., ako to nisu mjere koje je odobrilo Vijeće prije 13. kolovoza 2006. u skladu s člankom 27. stavcima 1. do 4. Direktive 77/388/EEZ te ih se nastavlja sukladno stavku 1. ovog članka.

Članak 200.

PDV je dužna platiti svaka osoba koja obavlja isporuku robe unutar Zajednice koja podliježe oporezivanju.

Članak 201.

Pri uvozu je PDV dužna platiti osoba ili osobe koje država članica uvoza odredi ili prizna kao osobe koje su odgovorne za plaćanje poreza.

Članak 202.

PDV je dužna platiti osoba koja da nalog da roba prestane biti obuhvaćena postupcima ili mogućnostima iz članaka 156., 157., 158., 160. i 161.

Članak 203.

PDV je dužna platiti svaka osoba koja iskaže PDV na računu.

Članak 204.

1. Ako je osoba koja je obavezna platiti porez sukladno člancima 193. do 197. i člancima 199. i 200. porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, države članice mogu mu dopustiti da kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a imenuje poreznog zastupnika.

K tome, kada oporezivu transakciju obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, a u državi članici u kojoj taj porezni obveznik ima poslovni nastan ne postoji pravni instrument koji se odnosi na međusobnu pomoć čije je područje primjene slično području primjene propisanom u Direktivi 76/308/EEZ⁽¹⁾ i Uredbi

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 76/308/EEZ od 15. ožujka 1976. o međusobnoj pomoći kod naplate potraživanja koja se odnose na određene takse, trošarine, poreze i druge mjere (SL L 73, 19.3.1976., str. 18.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

(EZ) br. 1798/2003⁽¹⁾, države članice mogu donijeti mjere kojima određuju da je osoba koja je obavezna platiti PDV porezni zastupnik, kojeg je imenovao porezni obveznik koji nema poslovni nastan.

Međutim države članice ne smiju iskoristiti mogućnost iz drugog podstavka za porezne obveznike koji u smislu članka 358. točke 1. nemaju poslovni nastan u Zajednici te su odabrali posebna odredba za elektronički pružene usluge.

2. Za mogućnost iz prvog podstavka stavka 1. vrijede uvjeti i postupci koje određuje svaka država članica.

Članak 205.

U slučajevima iz članka 193. do 200. i članka 202., 203. i 204., države članice mogu odrediti da je umjesto osobe koja je dužna plaćati PDV, za plaćanje PDV-a solidarno odgovorna druga osoba.

Odjeljak 2.

Uvjeti plaćanja

Članak 206.

Svaki porezni obveznik koji je dužan plaćati PDV mora plaćati neto iznos PDV-a pri podnošenju prijave PDV-a predviđene člankom 250. Države članice mogu odrediti drugi datum za plaćanje tog iznosa ili zahtijevati međuplaćenje.

Članak 207.

Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da one osobe za koje se smatra da su sukladno člancima od 194. do 197. te člancima 199. i 204. obvezne plaćati PDV umjesto poreznog obveznika koji nema poslovni nastan na njihovom području, poštuju obveze o plaćanju iz ovog Odjeljka.

Države članice također donose potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje se sukladno članku 250. smatraju solidarno odgovorne za plaćanje PDV-a, poštuju svoje obveze u vezi s plaćanjem.

Članak 208.

Ako države članice na temelju članka 198. stavka 1. imenuju kupca investicijskog zlata kao osobu koja je obvezna platiti PDV, ili ako, u slučaju zlatnog materijala, poluproizvoda ili investicijskog zlata kako je definirano člankom 344. stavkom 1. koriste mogućnost iz članka 198. stavka 2. o imenovanju kupca osobom koja je obvezna platiti PDV, one poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da ta osoba ispunjava obvezu plaćanja iz ovog Odjeljka.

Članak 209.

Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da pravne osobe koje nisu obvezne plaćati PDV u vezi s kupnjom robe unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i., poštuju obvezu plaćanja iz ovog Odjeljka.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1798/2003 od 7. listopada 2003. o upravnoj suradnji u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 264, 15.10.2003., str. 1.). Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 885/2004 (SL L 168, 1.5.2004., str. 1.).

Članak 210.

Države članice donose potrebne mjere za plaćanje PDV-a pri stjecanju novih prijevoznih sredstava unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje ii. i nabavi unutar Zajednice proizvoda na koje se obračunava trošarina iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje iii.

Članak 211.

Države članice određuju detaljna pravila u vezi s plaćanjem pri uvozu robe.

Posebno, države članice mogu odrediti da PDV koji bi pri uvozu trebali plaćati porezni obveznici ili osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a ili određene kategorije tih osoba, ne trebaju plaćati PDV u trenutku uvoza pod uvjetom da se PDV kao takav navede u prijavi PDV-a, koja se podnosi sukladno članku 250.

Članak 212.

Države članice mogu osloboditi porezne obveznike plaćanja PDV-a ako je iznos neznatan.

POGLAVLJE 2.

Identifikacija

Članak 213.

1. Svaki porezni obveznik obavezan je prijaviti početak, promjenu ili prestanak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika.

Države članice dopuštaju i mogu zahtijevati da se prijava podnese elektroničkim putem sukladno uvjetima koje propiše.

2. Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak stavka 1. svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a koja stječe robu unutar Zajednice na koju se sukladno članku 3. stavku 1. ne obračunava PDV obavezna je navesti takvo stjecanje kad uvjeti o neobavljanju transakcije na koje se plaća PDV prestanu biti ispunjeni.

Članak 214.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale identifikaciju sljedećih osoba putem jedinstvenog broja:

(a) svakog poreznog obveznika, osim onih iz članka 9. stavka 2. koji na svojem području isporučuju robu i usluge vezano uz koje je moguć odbitak PDV-a, osim isporuke robe i

usluga vezano uz koje PDV može platiti isključivo kupac ili osoba kojoj su roba i usluge namijenjene sukladno člancima 194. do 197. i članku 199.;

(b) svakog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik koja unutar Zajednice stječe robu na koju se obračunava PDV sukladno članku 2. stavku 1. točki (b) i svakog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, koja iskoristi mogućnost iz članka 3. stavka 3. vezano uz stjecanja unutar Zajednice na koja se obračunava PDV;

(c) svakog poreznog obveznika koji na svom području stječe robu unutar Zajednice u svrhe transakcija koje su povezane s aktivnostima iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. te koje se obavljaju izvan tog područja.

2. Države članice ne moraju identificirati određene porezne obveznike koji obavljaju transakcije na povremenoj osnovi kako je navedeno u članku 12.

Članak 215.

Svaki pojedini identifikacijski broj za PDV ima prefiks sukladno ISO kodu 3166 - alfa 2 - po kojem je moguće identificirati pojedinu državu članicu.

Međutim, Grčka može koristiti prefiks „EL”.

Članak 216.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihovi identifikacijski sustavi omogućuju identifikaciju poreznih obveznika iz članka 214. te ispravnu primjenu prijelaznih uvjeta oporezivanja transakcija unutar Zajednice iz članka 402.

POGLAVLJE 3.

Ispostavljanje računa

Odjeljak 1.

Definicija

Članak 217.

Za potrebe ovog poglavlja, „slanje ili davanje na raspolaganje putem elektroničkih sredstava” znači slanje ili davanje na raspolaganje adresatu podataka putem elektroničke opreme za obradu (uključujući i digitalnu kompresiju) i pohranu te upotrebom žica, radijskih, optičkih ili drugih elektromagnetskih sredstava.

Odjeljak 2.

Definicija računa

Članak 218.

Za potrebe ove Direktive, države članice prihvaćaju dokumente ili poruke na papiru ili u elektroničkom obliku ako udovoljavaju uvjetima iz ovog poglavlja.

Članak 219.

Jednako kao dokument tretira se i svaki dokument ili poruka koja izmjenjuje i dopunjuje prvotni račun te se poziva izričito i nedvojbeno na njega.

Odjeljak 3.

Izdavanje računa

Članak 220.

Svaki porezni obveznik mora osigurati da u sljedećim primjermima on sam, njegov prodavatelj ili treća osoba u njegovo ime i za njegov račun izda račun za:

1. isporuku robe ili usluga drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik;

2. isporuku robe iz članka 33.;

3. isporuku robe obavljenu sukladno uvjetima iz članka 138.;

4. svako predplaćanje koje primi prije isporuke robe iz točaka 1., 2. i 3.;

5. svaku isplatu koju primi od drugog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik prije nego što je usluga u potpunosti izvršena.

Članak 221.

1. Države članice mogu poreznim obveznicima naložiti da izdaju račun za isporuku robe ili usluga na njihovom području koje nisu navedene u članku 220.

U vezi s računima iz prvog podstavka, države članice mogu nametnuti manje obveze nego što je spomenuto u člancima 226., 230., 233., 244. i 246.

2. Države članice mogu izuzeti poreznog obveznika iz zahtjeva članka 220. da izdaje račun za isporuku robe ili pružanje usluga na njihovom području te koje su sa ili bez prava odbitka PDV-a platili u prethodnoj fazi, sukladno člancima 110. i 111., članku 125. stavku 1., članku 127., članku 128. stavku 1., člancima 132., 135., 136., 371., 375., 376. i 377., članku 378. stavku 2., članku 379. stavku 2. i člancima 380. do 390.

Članak 222.

Države članice poreznim obveznicima koji isporučuju robu ili usluge na njihovom području mogu odrediti rokove za izdavanje računa.

Članak 223.

U skladu s uvjetima koje će odrediti države članice na čijem se području isporučuje roba i usluge, može se sastaviti skupni račun za više zasebnih isporuka robe ili usluga.

Članak 224.

1. Račune može sastaviti kupac za usluge koje mu je pružio porezni obveznik ako među strankama postoji prethodni sporazum ili pod uvjetom da postoji postupak za prihvatanje svakog računa od strane poreznog obveznika koji isporučuje robu ili usluge.

2. Države članice na čijem se području isporučuje roba ili usluge određuju uvjete takvih prethodnih sporazuma te postupke prihvaćanja računa između poreznih obveznika i kupaca.

3. Države članice mogu poreznim obveznicima koji na njihovom području isporučuju robu ili usluge naložiti daljnje uvjete u vezi s izdavanjem računa koje izdaju kupci. Primjerice, mogu zahtijevati da takvi računi budu izdani na ime i za račun poreznog obveznika.

Uvjeti iz prvog podstavka moraju uvijek biti jednaki neovisno o tome gdje se nalazi poslovni nastan kupca.

Članak 225.

Države članice mogu naložiti posebne uvjete za porezne obveznike koji isporučuju robu ili usluge na njihovom području u slučajevima gdje treća osoba ili kupac koji izdaje račune ima poslovni nastan u državi u kojoj ne postoji pravni instrument o međusobnoj pomoći čije je područje primjene slično onom iz Direktive 76/308/EEZ i Uredbe (EZ) br. 1798/2003.

Odjeljak 4.**Sadržaj računa****Članak 226.**

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Direktive, u svrhu PDV-a na računima koji se izdaju u skladu s člankom 220. i 221. potrebni su samo sljedeći podaci:

1. datum izdavanja računa;
2. redni broj koji na temelju jedne ili više serija jedinstveno identificira račun;
3. identifikacijski broj za PDV iz članka 214. pod kojim porezni obveznik isporučuje robu ili usluge;
4. identifikacijski broj za PDV kupca sukladno članku 214. pod kojim kupac prima robu ili usluge za koje je dužan plaćati PDV ili prima robu sukladno članku 138.;

5. puno ime i adresu poreznog obveznika i kupca;
6. količinu i narav isporučene robe ili opseg i vrstu pruženih usluga;
7. datum na koji je obavljena isporuka robe ili dovršena usluga ili datum na koji je obavljena isplata iz točke 4. i 5. članka 220., ako se taj datum može odrediti te ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,
8. porezna stopa za svaki stupanj ili izuzeće, cijena jedinice bez PDV-a i bilo kakvi popusti ili sniženja ako nisu uključeni u cijenu jedinice;
9. primijenjena stopa PDV-a;
10. iznos PDV-a koji se plaća osim tamo gdje se primjenjuje poseban dogovor prema kojem je sukladno ovoj Direktivi taj podatak isključen;
11. u slučaju izuzetka ili ako je kupac dužan plaćati PDV, pozivanje na važeću odredbu ove direktive ili odgovarajuću nacionalnu odredbu ili bilo koju drugu odredbu da je isporuka robe ili usluga izuzeta ili da za njih vrijedi postupak obrnute porezne obveze;
12. u slučaju isporuke novog prijevoznog sredstva obavljene sukladno uvjetima iz članka 138. stavka 1. i 2. točke (a), podatke navedene u točki (b) članka 2. stavka 2.;
13. u slučaju primjene odredaba za putničke agente, pozivanje na članak 306. ili na odgovarajuće nacionalne odredbe ili bilo koju drugu uputu koja ukazuje na to da je primijenjena ta odredba;
14. u slučaju primjene jedne od posebnih uredbi primjenjive na rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete i antikvitete, pozivanje na članke 313., 326. ili 333. ili na odgovarajuće nacionalne odredbe ili bilo koje druge odredbe koje pokazuju da je primijenjena takva uredba,
15. ako je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a porezni zastupnik u smislu članka 204., identifikacijski broj za PDV iz članka 214. tog poreznog zastupnika zajedno s njegovim punim imenom i adresom.

Članak 227.

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji imaju poslovni nastan na njihovom području te tamo obavljaju isporuku robe ili usluga navedu identifikacijskih broj za PDV iz

članka 214. kupca u slučajevima koji nisu navedeni u točki 4. članka 226.

Članak 228.

Države članice na čijem području je isporučena roba ili usluge mogu dopustiti da se neki porezni podaci ispuste iz dokumenta ili poruka koje se u skladu s člankom 219. tretiraju kao računi.

Članak 229.

Države članice ne zahtijevaju da računi budu potpisani.

Članak 230.

Iznosi koji su iskazani na računu mogu biti izraženi u bilo kojoj valuti pod uvjetom da iznos PDV-a koji je potrebno platiti bude izražen u nacionalnoj valuti države članice u kojoj je isporučena roba ili usluga, uz upotrebu konverzijskih mehanizama iz članka 91.

Članak 231.

Za potrebe nadzora, države članice mogu zahtijevati da se računi za robu ili uslugu koja je isporučena na njihovom području i računi koje prime porezni obveznici na njihovom području prevedu na njihove nacionalne jezike.

Odjeljak 5.

Slanje računa elektroničkim putem

Članak 232.

Računi koji se izdaju u skladu s Odjeljkom 2. mogu se slati na papiru ili ih je, uz pristanak primatelja, moguće slati ili staviti na raspolaganje u elektroničkom obliku.

Članak 233.

1. Države članice prihvaćaju račune koji se šalju ili stavljaju na raspolaganje u elektroničkom obliku, pod uvjetom da su autentičnost izvora i cjelovitost njihova sadržaja zajamčeni jednom od sljedećih metoda:

(a) pomoću naprednog elektroničkog potpisa, u smislu točke 2. članka 2. Direktive 1999/93/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektronički potpis ⁽¹⁾;

(b) pomoću elektroničke razmjene podataka (EDI, engl. *electronic data interchange*), kako je definirano člankom 2. Preporuke Komisije 1994/820/EZ od 19. listopada 1994. o pravnim aspektima elektroničke razmjene podataka ⁽²⁾, ako sporazum koji se odnosi na razmjenu omogućuje korištenje postupaka koji jamče autentičnost izvora i cjelovitost podataka.

Međutim, računi se mogu slati ili staviti na raspolaganje i drugim elektroničkim sredstvima, uz pristanak dotičnih država članica.

2. Za potrebe točke (a) prvog podstavka stavka 1., države članice mogu također tražiti da se napredni elektronički potpis temelji na priznatoj potvrdi, te da je izrađen pomoću naprave za sigurnu izradu potpisa, u smislu točaka (6) i (10) članka 2. Direktive 1999/93/EZ.

3. Za potrebe točke (b) prvog podstavka stavka 1., države članice također mogu, podložno uvjetima koje one propisuju, zahtijevati slanje dodatnog skupnog dokumenta na papiru.

Članak 234.

Države članice ne smiju propisati za porezne obveznike koji isporučuju robu ili usluge na njihovom području bilo kakve druge obveze ili formalnosti koje se odnose na slanje ili stavljanje na raspolaganje računa elektroničkim putem.

Članak 235.

Države članice mogu propisati posebne uvjete za račune koji se izdaju elektroničkim putem, s obzirom na robu ili usluge koje se isporučuju na njihovom području iz države s kojom ne postoji niti jedan pravni instrument o međusobnoj pomoći, čije bi područje uporabe bilo slično području uporabe instrumenta iz Direktive 76/308/EEZ i Uredbe (EZ) br. 1798/2003.

Članak 236.

Ako se istome primatelju u jednoj pošiljci elektroničkim putem šalje više računa, podaci koji su zajednički za sve pojedinačne račune mogu biti spomenuti samo jednom, ako su za svaki račun sve informacije dostupne.

Članak 237.

Komisija mora najkasnije 31. prosinca 2008. predstaviti, izvješće te po potrebi prijedlog kojim se izmjenjuju i dopunjuju uvjeti primjenjivi za izdavanje računa elektroničkim putem, kako bi se uzeo u obzir budući tehnološki razvoj u tom području.

⁽¹⁾ SL L 13, 19.1.2000., str. 12.

⁽²⁾ SL L 338, 28.12.1994., str. 98.

Odjeljak 6.

Mjere za pojednostavljenje

Članak 238.

1. Nakon savjetovanja s Odborom za porez na dodanu vrijednost, u skladu s uvjetima koje mogu propisati, države članice mogu odrediti da u sljedećim slučajevima nije potrebno navesti u računu za isporuku robe ili usluga na njihovom području neke od informacija koje se zahtijevaju prema člancima 226. i 230., te poštujući mogućnosti koje koriste države članice prema člancima 227., 228. i 231.:

- (a) ako iznos na računu nije značajan;
 - (b) ako je zbog poslovne ili upravne prakse u određenom poslovnom sektoru ili zbog tehničkih uvjeta u kojima se izdaju računi otežana usklađenost s obvezama iz članaka 226. i 230.
2. U svakom slučaju, računi moraju sadržavati sljedeće informacije:
- (a) datum izdavanja računa;
 - (b) identifikacija poreznog obveznika;
 - (c) identifikacija vrste robe ili usluga koje se isporučuju;
 - (d) iznos PDV-a koji treba platiti ili podaci potrebni za njegov izračun.
3. Pojednostavljena odredba koje je navedeno u stavku 1. ne smije se primjenjivati na transakcije navedene u člancima 20., 21., 22., 33., 36., 138. i 141.

Članak 239.

U slučajevima kada države članice koriste mogućnost iz točke (b) prvog podstavka članka 272. stavka 1., da se ne dodjeljuje identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji ne obavljaju bilo koje transakcije navedene u člancima 20., 21., 22., 33., 36., 138. i 141., te ako dobavljaču ili kupcu nije dodijeljen identifikacijski broj te vrste, umjesto njega na računu se navodi drugi broj koji se naziva porezni pozivni broj, kako ga definira predmetna država članica.

Članak 240.

Ako je poreznom obvezniku dodijeljen identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost, države članice koje koriste mogućnost iz točke (b) prvog podstavka članka 272. stavka 1. mogu također tražiti da se na računu iskazuje sljedeće:

- (1) s obzirom na isporuku usluga, kako je navedeno u člancima 44., 47., 50., 53., 54. i 55., te isporuku robe, kako je navedeno u člancima 138. i 141., identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost i porezni pozivni broj dobavljača;

- (2) s obzirom na ostale isporuke robe ili usluga, samo porezni pozivni broj dobavljača ili samo identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost.

POGLAVLJE 4.

Knjigovodstvo

Odjeljak 1.

Definicije

Članak 241.

Za potrebe ovog poglavlja, „pohrana računa elektroničkim sredstvima” znači pohrana podataka korištenjem elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju) i pohrana, te upotrebom žice, radijskih, optičkih ili drugih elektromagnetskih sredstava.

Odjeljak 2.

Opće obveze

Članak 242.

Svaki porezni obveznik mora dovoljno detaljno voditi knjige kako bi se mogao primijeniti PDV, te kako bi njegovu primjenu mogla provjeriti porezna nadležna tijela.

Članak 243.

1. Svaki porezni obveznik mora voditi evidenciju robe koju je sam otpremio ili prevezao, ili koja je otpremljena ili prevezena za njegov račun, na određite izvan područja države članice polaska, no unutar Zajednice, u svrhu transakcija u obliku radova na toj robi ili njezine privremene uporabe, kako je navedeno u točkama (f), (g) i (h) članka 17. stavka 2.

2. Svaki porezni obveznik mora dovoljno detaljno voditi knjige kako bi omogućio identifikaciju robe koju mu je iz druge države članice otpremio porezni obveznik, identificiran u svrhu PDV-a u toj drugoj državi članici, ili druga osoba za račun tog poreznog obveznika, te koja se koristi za usluge koje se sastoje od vrednovanja te robe ili radova na toj robi, kako je navedeno u točki (c) članka 52.

Odjeljak 3.

Posebne obveze koje se odnose na pohranu svih računa

Članak 244.

Svaki porezni obveznik mora osigurati pohranu kopija računa koje je sam izdao, ili koje su izdali njegovi kupci, ili treća osoba u njegovo ime i za njegov račun, te svih računa koje je primio.

Članak 245.

1. Za potrebe ove Direktive, porezni obveznik može odlučiti o mjestu pohrane svih računa, pod uvjetom da su računi ili informacije pohranjene u skladu s člankom 244. na raspolaganju nadležnim tijelima kad god ona to zatraže, bez neopravdane odgode.

2. Države članice mogu zahtijevati od poreznih obveznika koji imaju poslovni nastan na njihovom području da ih izvješćuju o mjestu pohrane ako se ono nalazi izvan njihovog područja.

Države članice također mogu zahtijevati od poreznih obveznika koji imaju poslovni nastan na njihovom području da pohranjuju na tom području račune koje su izdali oni sami, ili njihovi kupci, ili treće osobe u njihovo ime i za njihov račun, kao i sve račune koje su primili, kada pohrana nije u elektroničkom obliku koji jamči potpuni internetski pristup dotičnim podacima.

Članak 246.

Autentičnost izvora i cjelovitost sadržaja pohranjenih računa, kao i njihova čitljivost, moraju biti zajamčeni u cijelom razdoblju pohrane.

Što se tiče računa navedenih u drugom podstavku članka 233. stavka 1., informacije koje oni sadrže ne smiju se mijenjati, te one moraju biti čitljive u cijelom razdoblju pohrane.

Članak 247.

1. Svaka država članica mora odrediti razdoblje u kojem porezni obveznici moraju čuvati račune koji se odnose na robu ili usluge isporučene na njezinom području, kao i račune koje su primili porezni obveznici s poslovnim nastanom na njihovom području.

2. Kako bi se osiguralo da uvjeti određeni u članku 246. budu zadovoljeni, države članice navedene u stavku 1. mogu zahtijevati da se računi pohranjuju u izvornom obliku u kojem su poslani ili stavljeni na raspolaganje, bilo u papirnatom ili elektroničkom obliku. Osim toga, u slučaju elektroničke pohrane računa, države članice mogu zahtijevati da se također moraju čuvati podaci koji jamče autentičnost izvora računa i cjelovitost njihovog sadržaja, kako je određeno u prvom stavku članka 246.

3. Države članice iz stavka 1. mogu odrediti posebne uvjete kada se zabranjuje ili ograničava pohrana računa u državi s kojom ne postoji pravni instrument o međusobnoj pomoći, čije je područje uporabe slično području uporabe instrumenta određenog Direktivom 76/308/EEZ i Uredbom (EZ) br. 1798/2003, te o pravu pristupa, elektroničkim putem, prijenosu i uporabi, iz članka 249.

Članak 248.

Države članice mogu, pod uvjetima koje odrede, zahtijevati pohranu računa koje primaju osobe koje nisu porezni obveznici.

Odjeljak 4.**Pravo pristupa računima pohranjenima u elektroničkom obliku u drugoj državi članici****Članak 249.**

Kada porezni obveznik čuva račune koje izdaje ili prima elektroničkim putem, koji mu jamči izravan internetski pristup podacima, te kada je mjesto pohrane u državi članici koja nije država članica u kojoj on ima poslovni nastan, nadležna tijela države članice u kojoj on ima poslovni nastan imaju pravo, u smislu ove Direktive, pristupa tim računima elektroničkim putem, prijenosa i uporabe tih računa, unutar ograničenja određenih propisima države članice u kojoj porezni obveznik ima poslovni nastan, te ukoliko to ta nadležna tijela zahtijevaju u svrhu kontrole.

POGLAVLJE 5.**Prijave****Članak 250.**

1. Svaki porezni obveznik dužan je podnijeti prijavu PDV-a, u kojoj se navode svi podaci koji su potrebni za izračun poreza za koji je nastala obveza obračuna i odbitaka, te ukoliko je to potrebno za utvrđivanje osnovice za razrez, ukupna vrijednost transakcija koje se odnose na takav porez i odbitke, te vrijednost svake izuzete transakcije.

2. Države članice moraju dopustiti, te mogu zahtijevati, da se prijava PDV-a iz stavka 1., podnosi elektroničkim putem, u skladu s uvjetima koje one propišu.

Članak 251.

Osim podataka navedenih u članku 250., u prijavi PDV-a koja obuhvaća određeno porezno razdoblje iskazuje se sljedeće:

- (a) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuke robe iz članka 138., s obzirom na koju je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja;
- (b) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe iz članaka 33. i 36., koje su obavljene na području druge države članice, s obzirom na koje je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja, ako se mjesto gdje je započela otprema ili prijevoz robe nalazi u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu;
- (c) ukupna vrijednost, bez PDV-a, stjecanja robe unutar Zajednice, ili transakcija koje se tretiraju kao takve, u skladu s člancima 21. ili 22., obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu, te s obzirom na koje je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja;
- (d) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe iz članaka 33. i 36., obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu PDV-a, te s obzirom na koje je nastala obveza

obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja, ako se mjesto gdje je započela otprema ili prijevoz robe nalazi na području druge države članice;

- (e) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu, i s obzirom na koje je porezni obveznik određen, u skladu s člankom 197., kao odgovoran za plaćanje PDV-a, te s obzirom na koje je nastala obveza plaćanja PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja.

Članak 252.

1. Prijava PDV-a podnosi se do roka koji određuju države članice. Taj rok ne smije biti dulji od dva mjeseca nakon završetka svakog poreznog razdoblja.

2. Porezno razdoblje određuje svaka država članica kao jedan mjesec, dva mjeseca ili tri mjeseca.

Međutim, države članice mogu odrediti različita porezna razdoblja, pod uvjetom da ta razdoblja ne premašuju godinu dana.

Članak 253.

Švedska može primijeniti pojednostavljeni postupak za mala i srednje velika poduzeća, pri čemu porezni obveznici koji obavljaju samo transakcije koje se oporezuju na nacionalnoj razini mogu podnijeti prijave PDV-a tri mjeseca nakon završetka godišnjeg razdoblja za izravni porez.

Članak 254.

U slučaju isporuke novih prijevoznih sredstava koju obavlja, u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 2. točki (a), porezni obveznik identificiran u svrhu PDV-a za kupca koji nije identificiran u svrhu PDV-a ili porezni obveznik definiran u članku 9. stavku 2., države članice poduzimaju mjere potrebne kako bi osigurale da prodavatelj priopćava sve podatke potrebne za primjenu PDV-a i za provjeru njegove primjene od strane nadležnih poreznih tijela.

Članak 255.

Ako države članice odrede kupca investicijskog zlata kao osobu odgovornu za plaćanje PDV-a, u skladu s člankom 198. stavkom 1., ili ako u slučaju materijala od zlata, poluproizvoda ili investicijskog zlata, kako je definirano člankom 344. stavkom 1., one koriste mogućnost iz članka 198. stavka 2. određivanja kupca kao osobe odgovorne za plaćanje PDV-a, one moraju poduzeti mjere potrebne kako bi osigurale da on ispunjava obveze vezane uz podnošenje prijave PDV-a, navedene u ovom poglavlju.

Članak 256.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje se smatraju odgovornima za plaćanje PDV-a, umjesto poreznih obveznika koji nemaju poslovni nastan na njihovom teritoriju, u skladu s člancima 194. do 197. i člankom 204., ispunjavaju obveze koje se odnose na podnošenje prijave PDV-a, kako je propisano u ovom poglavlju.

Članak 257.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pravne osobe koje nisu porezni obveznici, no koje su odgovorne za plaćanje PDV-a koji je dospio s obzirom na stjecanje robe unutar Zajednice, iz članka 2. stavka 1. točke (b) podtočke i., ispunjavaju obveze koje se odnose na podnošenje prijave PDV-a, kako je propisano u ovom poglavlju.

Članak 258.

Države članice propisuju detaljna pravila za podnošenje prijave PDV-a, s obzirom na stjecanje novih prijevoznih sredstava unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (b) alineji ii., te stjecanje unutar Zajednice proizvoda koji podliježu trošarinama, kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (b) alineji iii.

Članak 259.

Države članice mogu zahtijevati od osoba koje stječu unutar Zajednice nova prijevozna sredstva, iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje ii., da dostavljaju, kada podnose prijavu PDV-a, sve podatke potrebne za primjenu PDV-a i za provjeru njegove primjene od strane nadležnih poreznih tijela.

Članak 260.

Države članice propisuju detaljna pravila za podnošenje prijave PDV-a s obzirom na uvoz robe.

Članak 261.

1. Države članice mogu zahtijevati od poreznih obveznika da podnesu prijavu u kojoj su iskazani svi podaci navedeni u člancima 250. i 251., s obzirom na sve transakcije obavljene u prethodnoj godini. Ta prijava mora sadržavati sve informacije potrebne za bilo kakva usklađenja.

2. Države članice moraju dopustiti, te mogu zahtijevati, da se prijava iz stavka 1. podnosi elektroničkim putem, u skladu s uvjetima koje one propišu.

POGLAVLJE 6.

Rekapitulacijsko izvješće

Članak 262.

Svaki porezni obveznik identificiran u svrhu PDV-a dužan je podnijeti rekapitulacijsko izvješće o stjecateljima identificiranima u svrhu PDV-a kojima je on isporučio robu u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (c), te o osobama identificiranima u svrhu PDV-a kojima je isporučio robu koja je njemu isporučena u okviru stjecanja unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 42.

Članak 263.

1. Rekapitulacijsko izvješće sastavlja se za svako kalendarsko tromjesečje u razdoblju te u skladu s postupcima koje utvrđuju države članice.

Međutim, države članice mogu odrediti da se rekapitulacijska izvješća podnose na mjesečnoj osnovi.

2. Države članice moraju dopustiti i zahtijevati da se rekapitulacijska izvješća iz stavka 1. podnose elektroničkim putem, u skladu s uvjetima koje one propišu.

Članak 264.

1. U rekapitulacijskom izvješću iskazuju se sljedeće informacije:

- (a) identifikacijski broj za PDV poreznog obveznika u državi članici u kojoj se podnosi rekapitulacijsko izvješće i pod kojim je obavio isporuku robe u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1.;
- (b) identifikacijski broj za PDV osobe koja stječe robu u državi članici, osim one u kojoj je potrebno podnijeti rekapitulacijsko izvješće, te pod kojim joj je roba isporučena;
- (c) identifikacijski broj za PDV poreznog obveznika u državi članici u kojoj se podnosi rekapitulacijsko izvješće i pod kojim je on obavio prijenos u drugu državu članicu, kako je navedeno u članku 138. stavku 2. točki (c), kao i broj pod kojim je identificiran u državi članici u kojoj završava otprema ili prijevoz;
- (d) za svaku osobu koja je stekla robu, ukupna vrijednost isporuke robe koju je obavio porezni obveznik;
- (e) s obzirom na isporuku robe koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, kako je navedeno u članku 138. stavku 2. točki (c), ukupna vrijednost isporuka, utvrđenih u skladu s člankom 76.;

(f) iznos usklađenja izvršenih u skladu s člankom 90.

2. Vrijednost iz točke (d) stavka 1. prijavljuje se za kalendarsko tromjesečje tijekom kojeg je nastala obveza obračuna PDV-a.

Iznos naveden u točki (f) stavka 1. prijavljuje se za kalendarsko tromjesečje u kojem je osoba koja stječe robu bila obaviještena o usklađenju.

Članak 265.

1. U slučaju stjecanja robe unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 42., porezni obveznik identificiran u svrhu PDV-a u državi članici koja mu je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je on proveo to stjecanje jasno iskazuje sljedeće informacije u rekapitulacijskom izvješću:

- (a) svoj identifikacijski broj za PDV u toj državi članici, te pod kojim je obavio stjecanje i naknadnu isporuku robe;

(b) u državi članici u kojoj je završila otprema ili prijevoz robe, identifikacijski broj za PDV osobe kojoj je porezni obveznik izvršio naknadnu isporuku robe;

(c) za svaku osobu kojoj je obavljena naknadna isporuka robe, ukupna vrijednost bez PDV-a obavljenih isporuka od strane poreznog obveznika u državi članici u kojoj je završila otprema ili prijevoz robe.

2. Vrijednost navedena u točki (c) stavka 1. prijavljuje se za kalendarsko tromjesečje u kojem je nastala obveza obračuna PDV-a.

Članak 266.

Odstupajući od članaka 264. i 265., države članice mogu odrediti da je potrebno dati dodatne informacije u rekapitulacijskom izvješću.

Članak 267.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da one osobe koje se u skladu s člancima 194. i 204. smatraju odgovornima za plaćanje PDV-a, umjesto poreznog obveznika koji nema poslovni nastan na njihovom području, ispunjavaju obvezu podnošenja rekapitulacijskog izvješća, kako je određeno u ovom poglavlju.

Članak 268.

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji na njihovom području obavljaju stjecanje robe unutar Zajednice, ili transakcije koje se tretiraju kao takve, u skladu s člancima 21. ili 22., podnose izvješća u kojima navode podatke o takvim stjecanjima, pod uvjetom da se takva izvješća ne zahtijevaju s obzirom na razdoblje kraće od jednog mjeseca.

Članak 269.

Vijeće može jednoglasno na prijedlog Komisije dozvoliti svakoj državi članici uvođenje posebnih mjera navedenih u člancima 270. i 271., radi pojednostavljenja obveze podnošenja rekapitulacijskog izvješća propisane u ovom poglavlju. Takve mjere ne smiju ugroziti pravilno praćenje transakcija unutar Zajednice.

Članak 270.

Na temelju dozvole iz članka 269., države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima podnošenje rekapitulacijskih izvješća u kojima se navode identifikacijski brojevi za PDV, u drugoj državi članici, osoba kojima su ti porezni obveznici isporučili robu u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (c), ako ti porezni obveznici zadovoljavaju sljedeća tri uvjeta:

- (a) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, njihovih isporuka robe i usluga ne prelazi za više od 35 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznos godišnjeg prometa koji se koristi kao referenca za primjenu izuzeća za mala poduzeća, kako je navedeno u člancima od 282. do 292.;

- (b) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, isporuke robe koju obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. ne prelazi 15 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (c) niti jedna isporuka robe koju oni obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. nije isporuka novih prijevoznih sredstava.

Članak 271.

Na temelju dozvole iz članka 269., države članice koje određuju da je trajanje poreznog razdoblja za koje porezni obveznici moraju podnijeti prijave PDV-a iz članka 250. dulje od tri mjeseca, mogu dozvoliti tim osobama da podnose rekapitulacijska izvješća za isto razdoblje, ako porezni obveznici zadovoljavaju sljedeća tri uvjeta:

- (a) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, njihovih isporuka robe i usluga ne prelazi 200 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (b) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe koju obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. ne prelazi 15 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (c) niti jedna isporuka robe koju oni obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. nije isporuka novih prijevoznih sredstava.

POGLAVLJE 7.

Razne odredbe

Članak 272.

1. Države članice mogu osloboditi sljedeće porezne obveznike određenih ili svih obveza navedenih u poglavljima 2. do 6.:

- (a) porezni obveznici čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
- (b) porezni obveznici koji ne obavljaju niti jednu transakciju navedenu u člancima 20., 21., 22., 33., 36., 138. i 141.;
- (c) porezni obveznici koji obavljaju isporuku samo one robe ili samo onih usluga koje su izuzete prema člancima 132., 135. i 136., člancima 146. do 149. i člancima 151., 152. ili 153.;
- (d) porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća, iz članaka 282. do 292.;
- (e) porezni obveznici koji su obuhvaćeni zajedničkom paušalnom odredbom za poljoprivrednike.

Države članice ne smiju osloboditi porezne obveznike iz točke (b) prvog podstavka od obveze ispostavljanja računa, propisane u člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240.

2. Ako države članice koriste mogućnost navedenu u točki (e) prvog podstavka, one moraju poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale pravilnu primjenu prijelazne odredbe za oporezivanje transakcija unutar Zajednice.

3. Države članice mogu osloboditi porezne obveznike, osim onih navedenih u stavku 1., određenih knjigovodstvenih obveza navedenih u članku 242.

Članak 273.

Države članice mogu propisati i druge obveze koje smatraju potrebnima da bi osigurale pravilnu naplatu PDV-a, te da bi spriječile utaju, uz poštivanje jednakog postupanja s domaćim transakcijama i transakcijama koje obavljaju porezni obveznici između država članica, te pod uvjetom da te obveze u trgovini između država članica ne uzrokuju formalnosti povezane s prelaskom preko granice.

Mogućnost predviđena prvim stavkom ne može se upotrebljavati za određivanje dodatnih obveza izdavanja računa, koje su veće od onih propisanih u poglavlju 3.

POGLAVLJE 8.

Obveze vezane uz određenu vrstu uvoza i izvoza

Odjeljak 1.

Uvoz

Članak 274.

Članci 275., 276. i 277. primjenjuju se na uvoz robe u slobodnom prometu, koja se unosi u Zajednicu iz trećeg područja koje predstavlja dio carinskog područja Zajednice.

Članak 275.

Formalnosti koje se odnose na uvoz robe navedene u članku 274. jednake su onima propisanim carinskim odredbama Zajednice koje su na snazi za uvoz robe na carinsko područje Zajednice.

Članak 276.

Ako otprema ili prijevoz robe navedene u članku 274. završava na mjestu koje se nalazi izvan države članice u kojoj je unesena u Zajednicu, ona se kreće u Zajednici prema unutarnjem provoznom postupku Zajednice koji je određen važećim carinskim odredbama Zajednice, ukoliko podliježe deklaraciji kojom ju se stavlja u taj postupak nakon njezinog unosa u Zajednicu.

Članak 277.

Ako se roba iz članka 274. nakon unosa u Zajednicu nalazi u jednoj od situacija zbog kojih bi ispunjavala uvjete da bude obuhvaćena jednim od odredaba ili situacija iz članka 156., ako bi se uvozila u smislu prvog podstavka članka 30., ili odredbom za privremeni uvoz, uz potpuno izuzimanje iz carinskih pristojba, države članice dužne su poduzeti mjere potrebne kako bi osigurale da roba može ostati u Zajednici pod istim uvjetima kao što su oni propisani za primjenu tih odredaba ili situacija.

Odjeljak 2.**Izvoz**

Članak 278.

Članci 279. i 280. primjenjuju se na izvoz robe u slobodni promet, koja se otprema ili prevozi iz države članice u treće područje koje predstavlja dio carinskog područja Zajednice.

Članak 279.

Formalnosti koje se odnose na izvoz robe iz članka 278. iz područja Zajednice moraju biti jednake onima propisanim odredbama Zajednice koje su na snazi za izvoz robe iz carinskog područja Zajednice.

Članak 280.

U slučaju robe koja je privremeno izvezena iz Zajednice, kako bi bila ponovno uvezena, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nakon ponovnog uvoza u Zajednicu takva roba može biti obuhvaćena istim odredbama koje bi se primjenjivale da je roba bila privremeno izvezena iz carinskog područja Zajednice.

GLAVA XII.

POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Posebna odredba za mala poduzeća**Odjeljak 1.****Pojednostavljeni postupak za obračun i naplatu**

Članak 281.

Države članice koje se mogu susresti s poteškoćama u primjeni uobičajenih odredaba za PDV za mala poduzeća, zbog djelatnosti ili strukture takvih poduzeća mogu primijeniti pojednostavljeni postupak, uz uvjete i ograničenja koje one eventualno odrede, te nakon savjetovanja s Odborom za PDV, kao što je paušalna odredba za obračun i naplatu PDV-a, pod uvjetom da to ne dovodi do smanjenja poreza.

Odjeljak 2.**Izuzeća i progresivne olakšice**

Članak 282.

Izuzeća i progresivne porezne olakšice propisane ovim odjeljkom primjenjuju se na isporuke robe i usluga od strane malih poduzeća.

Članak 283.

1. Odredbe iz ovog odjeljka ne primjenjuju se na sljedeće transakcije:

- (a) transakcije koje se obavljaju povremeno, kako je navedeno u članku 12.;
- (b) isporuke novih prijevoznih sredstava koje se obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a);
- (c) isporuke robe ili usluga koje obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj treba platiti PDV.

2. Države članice mogu isključiti transakcije, osim onih navedenih u stavku 1., iz odredaba navedenih u ovom odjeljku.

Članak 284.

1. Države članice koje koriste mogućnost iz članka 14. Direktive Vijeća 67/228/EEZ od 11. travnja 1967. o usklađivanju zakonodavstva država članica koja se odnose na poreze na promet – Struktura i postupci za primjenu zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost⁽¹⁾ uvođenja izuzeća i progresivnih poreznih olakšica mogu ih zadržati, kao i odredbe za njihovu primjenu, ako su usklađeni s pravilima PDV-a.

2. Države članice koje su na dan 17. svibnja 1977. izuzele porezne obveznike čiji je godišnji promet bio manji od protuvrijednosti od 5 000 europskih obračunskih jedinica u nacionalnoj valuti, prema tečaju koji je vrijedio na taj datum, mogu povećati taj prag na 5 000 EUR.

Države članice koje su primjenjivale progresivne porezne olakšice ne mogu niti povećati prag za progresivne porezne olakšice niti poboljšati uvjete za njihovo odobravanje.

Članak 285.

Države članice koje nisu koristile mogućnost prema članku 14. Direktive 67/228/EEZ mogu izuzeti od poreza porezne obveznike čiji godišnji promet nije veći od 5 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti.

⁽¹⁾ SL 71, 14.4.1967., str. 1303/67. Direktiva koja je stavljena izvan snage Direktivom 77/388/EEZ.

Države članice iz prvog podstavka mogu odobriti progresivne porezne olakšice poreznim obveznicima čiji godišnji promet premašuje prag koji one utvrde.

Članak 286.

Države članice koje su na dan 17. svibnja 1977. izuzele od poreza porezne obveznike čiji je godišnji promet bio jednak ili veći od protuvrijednosti 5 000 europskih obračunskih jedinica u nacionalnoj valuti prema tečaju koji je vrijedio na taj datum, mogu povećati taj prag kako bi očuvale realnu vrijednost izuzeća.

Članak 287.

Države članice koje su pristupile nakon 1. siječnja 1978., mogu izuzeti od poreza porezne obveznike čiji godišnji promet ne prelazi protuvrijednost u nacionalnoj valuti sljedećih iznosa, prema tečaju na dan njihovog pristupanja:

1. Grčka: 10 000 europskih obračunskih jedinica;
2. Španjolska: 10 000 ECU-a;
3. Portugal: 10 000 ECU-a;
4. Austrija: 35 000 ECU-a;
5. Finska: 10 000 ECU-a;
6. Švedska: 10 000 ECU-a;
7. Češka Republika: 35 000 EUR;
8. Estonija: 16 000 EUR;
9. Cipar: 15 600 EUR;
10. Latvija: 17 200 EUR;
11. Litva: 29 000 EUR;
12. Mađarska: 35 000 EUR;
13. Malta: 37 000 EUR ako se gospodarska djelatnost uglavnom sastoji u isporuci robe, 24 300 EUR ako se gospodarska djelatnost uglavnom sastoji u isporuci usluga s malom dodanom vrijednošću (veliki *input*), te 14 600 EUR u drugim slučajevima, odnosno kod isporuka usluga s velikom dodanom vrijednošću (mali *input*);
- (14) Poljska: 10 000 EUR;
- (15) Slovenija: 25 000 EUR;
- (16) Slovačka: 35 000 EUR.

Članak 288.

Promet koji služi kao osnova za uporabu odredaba navedenih u ovom Odjeljku sastoji se od sljedećih iznosa, bez PDV-a:

1. vrijednost isporučene robe i usluga, ukoliko se one oporezuju;
2. vrijednost transakcija koje se izuzimaju, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, u skladu s člancima 110. ili 111., člankom 125. stavkom 1., člankom 127. ili člankom 128. stavkom 1.;
3. vrijednost transakcija koje se izuzimaju u skladu s člancima od 146. do 149. i člancima 151., 152. ili 153.;
4. vrijednost transakcija nekretninama, financijskih transakcija iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1., te usluge osiguranja, osim ako su te transakcije pomoćne transakcije.

Međutim, otuđenje materijalnih ili nematerijalnih osnovnih sredstava poduzeća ne uzima se u obzir u svrhu izračunavanja prometa.

Članak 289.

Porezni obveznici izuzeti od PDV-a nemaju pravo na odbitak PDV-a u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177., te ne smiju iskazivati PDV na svojim računima.

Članak 290.

Porezni obveznici koji imaju pravo na izuzeće od PDV-a mogu se odlučiti ili za uobičajene odredbe PDV-a ili za pojednostavljene postupke navedene u članku 281. U tom slučaju oni imaju pravo na bilo koje progresivne porezne olakšice određene nacionalnim zakonodavstvom.

Članak 291.

Uz primjenu članka 281., porezni obveznici koji koriste progresivne olakšice smatraju se poreznim obveznicima na koje se primjenjuje uobičajene odredbe PDV-a.

Članak 292.

Odredba iz ovog odjeljka primjenjuje se do datuma koji utvrđuje Vijeće u skladu s člankom 93. Ugovora, koji ne smije biti kasnije od datuma kada stupa na snagu konačna odredba navedena u članku 402.

Odjeljak 3.

Izvješćivanje i preispitivanje

Članak 293.

Svake četiri godine, počevši od donošenja ove Direktive, Komisija mora na temelju informacija dobivenih od država članica dostaviti Vijeću izvješće o primjeni ovog poglavlja zajedno s prijedlozima vezanim uz sljedeća pitanja, ako je to potrebno i uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem dugoročne konvergencije nacionalnih propisa:

1. poboljšanja posebne odredbe za mala poduzeća;
2. prilagodba nacionalnih sustava što se tiče izuzeća i progresivnih poreznih olakšica;
3. prilagodba gornjih granica iz odjeljka 2.

Članak 294.

Vijeće mora odlučiti, u skladu s člankom 93. Ugovora, je li potrebna posebna odredba za mala poduzeća u okviru konačne odredbe, te po potrebi mora odrediti zajednička ograničenja i uvjete za provedbu te odredbe.

POGLAVLJE 2.

Zajednička paušalna odredba za poljoprivrednike

Članak 295.

1. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „poljoprivrednik” znači bilo koji porezni obveznik čija se djelatnost obavlja u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću;
2. „poljoprivredno, šumarsko ili ribarsko poduzeće” znači poduzeće koje takvim smatra svaka država članica u okviru proizvodnih djelatnosti navedenih u Prilogu VII.;
3. „poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba” znači svaki poljoprivrednik koji je obuhvaćen paušalnom odredbom iz ovog poglavlja;
4. „poljoprivredni proizvodi” znači dobro koje proizvodi poljoprivredno, šumarsko ili ribarsko poduzeće u svakoj državi članici uslijed djelatnosti navedenih u Prilogu VII.;
5. „poljoprivredne usluge” znači usluge, a posebno one navedene u Prilogu VIII., koje isporučuje poljoprivrednik koji koristi svoju radnu snagu ili opremu koja se obično upotrebljava u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću kojim on upravlja i koja je obično sastavni dio poljoprivredne proizvodnje;
6. „obračunati pretporez” znači iznos ukupnog PDV-a koji je vezan uz robu ili usluge koje kupuju sva poljoprivredna,

šumarska ili ribarska poduzeća iz svake države članice, uz primjenu paušalne odredbe, ako takav porez poljoprivrednik može odbiti u skladu s člancima 167., 168. i 169. i člancima od 173. do 177., uz primjenu uobičajene odredbe PDV-a;

7. „postoci paušalne nadoknade” znači postoci koji određuju države članice, u skladu s člancima 297., 298. i 299., te koji primjenjuju u slučajevima navedenim u članku 300., kako bi omogućili poljoprivrednicima za koje vrijedi paušalna odredba da nadoknade obračunati pretporez po određenoj stopi;

8. „paušalna nadoknada” znači iznos koji se izračunava primjenom postotaka paušalne nadoknade na promet poljoprivrednika za kojeg vrijedi paušalna odredba, u slučajevima navedenim u članku 300.

2. Ako poljoprivrednik prerađuje, primjenjujući sredstva koja se obično koriste u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću, proizvode koji prvenstveno proizlaze iz njegove poljoprivredne proizvodnje, te prerađivačke djelatnosti tretiraju se kao djelatnosti poljoprivredne proizvodnje, kako je navedeno u Prilogu VII.

Članak 296.

1. Ako bi zbog primjene uobičajene odredbe PDV-a ili posebne odredbe iz poglavlja 1. na poljoprivrednike moglo doći do poteškoća, države članice mogu primjenjivati na poljoprivrednike paušalnu odredbu čija je svrha nadoknada obračunatog PDV-a na kupnju robe i usluga od strane poljoprivrednika za koje vrijedi paušalna odredba, u skladu s ovim poglavljem.

2. Svaka država članica može isključiti iz paušalne odredbe određene kategorije poljoprivrednika, kao i poljoprivrednike za koje nije vjerojatno da bi zbog primjene uobičajene odredbe PDV-a ili pojednostavljenih postupaka iz članka 281. moglo doći do administrativnih poteškoća.

3. Svaki poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba može se odlučiti, uz poštivanje pravila i uvjeta koje propisuje svaka država članica, za primjenu uobičajene odredbe PDV-a ili pojednostavljenih postupaka iz članka 281., ovisno o slučaju.

Članak 297.

Države članice dužne su po potrebi odrediti postotke paušalne nadoknade. One mogu odrediti različite postotke za šumarstvo, za različita potpodručja poljoprivrede i za ribarstvo.

Države članice dužne su izvjestiti Komisiju o postocima paušalne nadoknade koji su određeni u skladu s prvim stavkom, prije nego što ih počnu primjenjivati.

Članak 298.

Postoci paušalne nadoknade izračunavaju se na temelju makroekonomske statistike za poljoprivrednike za koje vrijedi paušalna odredba za protekle tri godine.

Postotke je moguće zaokružiti na više ili na niže do najbliže točke od pola posto. Države članice također mogu smanjiti te postotke na nultu stopu.

Članak 299.

Postoci paušalne nadoknade ne smiju biti određeni tako da poljoprivrednici za koje vrijedi paušalno odredba dobiju veći povrat od obračunatog pretporeza.

Članak 300.

Postoci paušalne nadoknade primjenjuju se na cijene, bez PDV-a, sljedećih dobara i usluga:

1. poljoprivredni proizvodi koje poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba isporučuju poreznim obveznicima, osim onima koji su obuhvaćeni tom paušalnom odredbom u državi članici u kojoj su ti proizvodi isporučeni;
2. poljoprivredni proizvodi koje isporučuju poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba, u skladu s uvjetima iz članka 138., pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, a čije stjecanje robe unutar Zajednice podliježe PDV-u, u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b), u državi članici u kojoj završava otprema ili prijevoz tih poljoprivrednih proizvoda;
3. poljoprivredne usluge koje poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba isporučuju osobama, osim onima koje su obuhvaćene tom paušalnom odredbom u državi članici u kojoj su te usluge isporučene.

Članak 301.

1. U slučaju isporuke poljoprivrednih proizvoda ili poljoprivrednih usluga navedenih u članku 300., države članice određuju da paušalnu nadoknadu plaća kupac ili tijelo javne vlasti.

2. S obzirom na bilo koju isporuku poljoprivrednih proizvoda ili poljoprivrednih usluga, osim onih navedenih u članku 300., smatra se da paušalnu nadoknadu plaća kupac.

Članak 302.

Ako poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba ima pravo na paušalnu nadoknadu, on nema pravo na odbitak PDV-a s obzirom na djelatnosti obuhvaćene tom paušalnom odredbom.

Članak 303.

1. Ako kupac koji je porezni obveznik plaća paušalnu nadoknadu u skladu s člankom 301. stavkom 1., on ima pravo, prema uvjetima određenima člancima 167., 168. i 169. i člancima 173. do 177., te postupcima koje propišu države članice, na odbitak iznosa nadoknade od PDV-a koji je dužan platiti u državi članici u kojoj obavlja svoje oporezive transakcije.

2. Države članice vraćaju kupcu iznos paušalne nadoknade koju je platio s obzirom na bilo koju od sljedećih transakcija:

(a) isporuka poljoprivrednih proizvoda, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138., poreznim obveznicima ili pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, koje djeluju kao takve u drugoj državi članici na čijem području njihovo stjecanje robe unutar Zajednice podliježe PDV-u, u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b);

(b) isporuka poljoprivrednih proizvoda, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u člancima 146., 147., 148. i 156., člankom 157. stavkom 1. točkom (b) i člancima 158., 160. i 161., kupcu koji je porezni obveznik i ima poslovni nastan izvan Zajednice, ukoliko kupac koristi proizvode u svrhu transakcija navedenih u članku 169. točkama (a) i (b) ili u svrhu isporuka usluga za koje se smatra da se odvijaju na području države članice u kojoj kupac ima poslovni nastan i s obzirom na koje PDV treba platiti isključivo kupac u skladu s člankom 196.;

(c) isporuka poljoprivrednih usluga kupcu koji je porezni obveznik i koji ima poslovni nastan unutar Zajednice, no u drugoj državi članici, ili kupcu koji je porezni obveznik i koji ima poslovni nastan izvan Zajednice, ukoliko kupac koristi te usluge u svrhu transakcija iz članka 169. točaka (a) i (b) ili u svrhu isporuke usluga za koje se smatra da se odvijaju na području države članice u kojoj kupac ima poslovni nastan i s obzirom na koje PDV treba platiti isključivo kupac u skladu s člankom 196.

3. Države članice određuju način povrata iz stavka 2. One posebno mogu primijeniti odredbe Direktive 79/1072/EEZ i 86/560/EEZ.

Članak 304.

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za provjeru plaćanja paušalnih nadoknada poljoprivrednicima za koje vrijedi paušalna odredba.

Članak 305.

Kad god države članice primjenjuju ovu paušalnu odredbu, one moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale da se isporuke poljoprivrednih proizvoda između država članica, koje se obavljaju u skladu s člankom 33., uvijek oporezuju na isti način, bez obzira obavlja li isporuku poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba ili neki drugi porezni obveznik.

POGLAVLJE 3.

Posebna odredba za putničke agente

Članak 306.

1. Države članice primjenjuju posebne odredbe PDV-a, u skladu s ovim poglavljem, na transakcije koje obavljaju putnički agenti koji posluju s klijentima u svoje vlastito ime i koriste isporuke dobara ili usluga od strane drugih poreznih obveznika, u organiziranju putovanja.

Ta posebna odredba ne primjenjuje se na putničke agente ako oni djeluju isključivo kao posrednici, te na koje se točka (c) prvog stavka članka 79. primjenjuje u svrhu izračuna porezne osnovice.

2. Za potrebe ovog poglavlja, organizatori putovanja smatraju se putničkim agentima.

Članak 307.

Transakcije koje je u skladu s uvjetima propisanim u članku 306. obavio putnički agent, s obzirom na putovanje smatraju se jedinstvenom uslugom koju putnički agent isporučuje putniku.

Jedinstvena usluga oporezuje se u državi članici u kojoj putnički agent ima sjedište svojeg poslovanja ili u kojoj ima stalnu poslovnu jedinicu iz koje putnički agent obavlja isporuku usluga.

Članak 308.

Porezna osnovica i cijena bez PDV-a, u smislu točke 8. članka 226., s obzirom na jedinstvenu uslugu koju isporučuje putnički agent predstavlja maržu putničkog agenta, odnosno, razliku između ukupnog iznosa, bez PDV-a, koji plaća putnik i stvarnog troška za putničkog agenta isporuke dobara i usluga koje obavljaju drugi porezni obveznici, ako od tih transakcija putnik ima izravnu korist.

Članak 309.

Ako transakcije koje putnički agent povjerava drugim poreznim obveznicima te osobe obavljaju izvan Zajednice, isporuke usluga koje obavlja putnički agent tretiraju se kao djelatnost posredovanja, koja se izuzima prema članku 153.

Ako se transakcije obavljaju unutar i izvan Zajednice, moguće je izuzeti samo onaj dio usluga putničkog agenta koji se odnosi na transakcije izvan Zajednice.

Članak 310.

Za PDV, koji drugi porezni obveznik zaračunava putničkom agentu s obzirom na transakcije navedene u članku 307., te od kojih putnik ima izravnu korist, ne vrijedi pravo odbitka ili povrata u bilo kojoj državi članici.

POGLAVLJE 4.

Posebna odredba za rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete i antikvitete

Odjeljak 1.

Definicije

Članak 311.

1. Za potrebe ovog poglavlja i ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „rabljena roba” znači materijalna pokretna stvar koja je prikladna za daljnje korištenje u stanju u kojem jest ili nakon popravka, osim umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, te ostalih dragocjenih kovina ili dragog kamena, kako su definirale države članice;
 2. „umjetnine” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu A.;
 3. „kolekcionarski predmeti” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu B.;
 4. „antikviteti” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu C.;
 5. „oporezivi preprodavatelj” znači porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti i s ciljem preprodaje, kupuje ili primjenjuje u svrhu svog poslovanja, ili uvozi rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete ili antikvitete, bilo da taj porezni obveznik djeluje za sebe ili za račun druge osobe, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na kupnju ili prodaju;
 6. „organizator prodaje na javnoj dražbi” znači bilo koji porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti, nudi robu na prodaju na javnoj dražbi, s ciljem njezine predaje najboljem ponuđaču;
 7. „komitent organizatora prodaje na javnoj dražbi” znači svaka osoba koja prenosi robu organizatoru prodaje na javnoj dražbi, prema ugovoru prema kojemu se plaća provizija na prodaju.
2. Države članice ne trebaju smatrati umjetninama predmete navedene u točkama 5., 6. ili 7. iz Priloga IX. dijela A.
3. Ugovor prema kojemu se plaća provizija na prodaju, iz točke 7. stavka 1., mora određivati da organizator prodaje stavlja robu na javnu dražbu u svoje vlastito ime, no za račun svog komitenta, te da ju mora predati, u svoje vlastito ime i za račun svog komitenta, najboljem ponuđaču na javnoj dražbi.

Odjeljak 2.**Posebna odredba za oporezive preprodavatelje****Pododjeljak 1.****Maržni sustav***Članak 312.*

Za potrebe ovog pododjeljka, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prodajna cijena” znači sve što čini naknadu koju je dobio ili koju će dobiti oporezivi preprodavatelj od kupca ili treće strane, uključujući subvencije izravno povezane s tom transakcijom, poreze, davanja, namete i troškove i povezane rashode, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje zaračunava oporezivi preprodavatelj kupcu, no isključujući iznose navedene u članku 79.;
2. „nabavna cijena” znači sve što predstavlja naknadu, u smislu točke (1), koju je dobio ili koju će dobiti dobavljač od oporezivog preprodavatelja.

Članak 313.

1. Što se tiče nabave rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koju obavljaju oporezivi preprodavatelji, države članice dužne su primjenjivati posebna odredba za oporezivanje razlike u cijeni, koju ostvaruje oporezivi preprodavatelj, u skladu s odredbama iz ovog pododjeljka.
2. Do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., odredba navedena u stavku 1. ovog članka ne primjenjuje se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (a).

Članak 314.

Maržni sustav primjenjuje se na nabavu od strane oporezivog preprodavatelja rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, ako mu je tu robu isporučila unutar Zajednice jedna od sljedećih osoba:

- (a) osoba koja nije porezni obveznik;
- (b) drugi porezni obveznik, ukoliko je nabava robe od strane tog drugog poreznog obveznika izuzeta u skladu s člankom 136.;
- (c) drugi porezni obveznik, ukoliko nabava robe od strane tog drugog poreznog obveznika zadovoljava uvjete za izuzimanje za mala poduzeća, kako je navedeno u člancima od 282. do 292., te uključuje osnovna sredstva;
- (d) drugi oporezivi preprodavatelj, ukoliko se na nabavu robe od strane tog drugog oporezivog preprodavatelja primjenjuje porez na dodanu vrijednost u skladu s tim maržnim sustavom.

Članak 315.

Porezna osnovica za nabavu robe, iz članka 314., jednaka je razlici u cijeni koju je ostvario oporezivi preprodavatelj, umanjeno za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se odnosi na razliku u cijeni.

Ta razlika u cijeni oporezivog preprodavatelja jednaka je razlici između prodajne cijene koju zaračunava oporezivi preprodavatelj za robu i nabavne cijene.

Članak 316.

1. Države članice moraju omogućiti oporezivim preprodavateljima pravo primjene maržnog sustava na sljedeće transakcije:
 - (a) nabava umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, koje oporezivi preprodavatelj sam uvozi;
 - (b) nabava umjetnina koje za oporezive preprodavatelje dobavljaju njihovi autori ili njihovi pravni sljednici;
 - (c) nabava umjetnina koje za oporezive preprodavatelje dobavlja porezni obveznik, osim oporezivog preprodavatelja, ako se na tu nabavu primjenjuje niža stopa, u skladu s člankom 103.
2. Države članice moraju utvrditi detaljna pravila za provedbu mogućnosti navedene u stavku 1., koja u svakom slučaju moraju pokrivati razdoblje od barem dvije kalendarske godine.

Članak 317.

Ako oporezivi preprodavatelj koristi mogućnost iz članka 316., porezna osnovica se određuje u skladu s člankom 315.

Za nabavu umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koje uvozi sam oporezivi preprodavatelj, nabavna cijena koju je potrebno uzeti u obzir pri izračunu razlike u cijeni mora biti jednaka poreznoj osnovici za uvoz, utvrđenoj u skladu s člancima od 85. do 89., uvećanoj za porez na dodanu vrijednost koji dopijeva ili je plaćen pri uvozu.

Članak 318.

1. Kako bi se pojednostavio postupak obračunavanja poreza, te nakon savjetovanja s Odborom za porez na dodanu vrijednost, države članice mogu propisati da se za određene transakcije ili za određene kategorije oporezivih preprodavatelja porezna osnovica za nabavu robe koja podliježe maržnom sustavu utvrđuje za svako porezno razdoblje u kojem oporezivi preprodavatelj mora podnijeti prijavu PDV-a navedenu u članku 250.

U slučaju iz prvog podstavka, porezna osnovica za nabavu robe na koju se primjenjuje ista stopa poreza na dodanu vrijednost

jest ukupna razlika u cijeni koju ima oporezivi preprodavatelj, umanjeno za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se odnosi na tu razliku.

2. Ukupna razlika u cijeni jednaka je razlici između dva sljedeća iznosa:

- (a) ukupna vrijednost nabave robe koja podliježe maržnom sustavu, a koju obavlja oporezivi preprodavatelj tijekom poreznog razdoblja obuhvaćenog poreznom prijavom, odnosno ukupna prodajna cijena;
- (b) ukupna vrijednost kupovine robe, kako je navedeno u članku 314., a koju obavlja oporezivi preprodavatelj tijekom poreznog razdoblja obuhvaćenog poreznom prijavom, tj. ukupna nabavna cijena.

3. Države članice moraju poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da oporezivi preprodavatelji, navedeni u stavku 1., ne uživaju neopravdane prednosti ili da ne trpe neopravdani gubitak.

Članak 319.

Oporezivi preprodavatelj može primijeniti uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na bilo koju nabavu unutar maržnog sustava.

Članak 320.

1. Ako oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na nabavu umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koje sam uvozi, on ima pravo odbiti od PDV-a koji je dužan platiti, PDV koji dopijeva ili koji je plaćen pri uvozu te robe.

Ako oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na nabavu umjetnina koje za njega dobavlja autor ili njegovi pravni sljednici, ili porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja, on ima pravo odbiti od PDV-a koji je dužan platiti, PDV koji dopijeva ili koji je plaćen za umjetninu koja mu je dobavljena.

2. Pravo na odbitak nastaje kada nastane obveza obračuna PDV-a koji treba platiti za nabavu, s obzirom na koju se oporezivi preprodavatelj odlučio na primjenu uobičajene odredbe za porez na dodanu vrijednost.

Članak 321.

Ako se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u člancima 146., 147., 148. ili 151., nabava rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koja podliježe maržnom sustavu izuzima se od plaćanja poreza.

Članak 322.

Ukoliko se roba koristi u svrhu nabave od strane oporezivog preprodavatelja, uz primjenu maržnog sustava, on nema pravo odbiti od PDV-a koji mora platiti:

- (a) porez na dodanu vrijednost koji dopijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine, kolekcionarske predmete ili antikvitete koje sam uvozi;
- (b) porez na dodanu vrijednost koji dopijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine koje dobavljaju ili koje će dobiti njihovi autori ili njihovi pravni sljednici;
- (c) porez na dodanu vrijednost koji dopijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine koje je dobio ili koje će dobiti porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja.

Članak 323.

Porezni obveznici nemaju pravo odbiti od PDV-a kojemu podliježu PDV koji dopijeva ili koji je plaćen, s obzirom na robu koju im je dobio ili koju će dobiti oporezivi preprodavatelj, ukoliko nabava te robe od strane oporezivog preprodavatelja podliježe maržnom sustavu.

Članak 324.

Kada oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost i maržni sustav, oporezivi preprodavatelj mora zasebno iskazati u svojim poslovnim knjigama transakcije koje se odnose na svaku od tih odredaba, u skladu s propisima koje su donijele države članice.

Članak 325.

Oporezivi preprodavatelj ne smije navoditi zasebno na računima koje izdaje PDV koji se odnosi na nabavu robe na koju primjenjuje maržni sustav.

Pododjeljak 2.

Prijelazne odredbe za rabljena prijevozna sredstva

Članak 326.

Države članice koje su na dan 31. prosinca 1992. primjenjivale posebne porezne odredbe, osim maržnog sustava, na rabljena prijevozna sredstva koja dobavlja oporezivi preprodavatelj, mogu nastaviti primjenjivati te odredbe do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ukoliko ispunjavaju ili su prilagođena tako da ispunjavaju uvjete propisane ovim pododjeljkom.

Danskoj je dozvoljeno uvođenje poreznih odredbaba, kako je navedeno u prvom stavku.

Članak 327.

1. Te prijelazne odredbe primjenjuju se na nabavu rabljenih prijevoznih sredstava od strane oporezivih preprodavatelja, uz primjenu maržnog sustava.

2. Te prijelazne odredbe ne primjenjuju se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a).

3. Za potrebe stavka 1., kopnena vozila, plovila i zrakoplovi navedeni u točki (a) članka 2. stavka 2., smatraju se „rabljenim prijevoznim sredstvima“, ako se radi o rabljenoj robi koja ne zadovoljava uvjete potrebne da bi ju se smatralo novim prijevoznim sredstvima.

Članak 328.

PDV koji treba platiti s obzirom na svaku nabavu navedenu u članku 327. jednak je iznosu PDV-a koji bi bilo potrebno platiti, kada bi nabava podlijegala uobičajenoj odredbi za porez na dodanu vrijednost, umanjenom za iznos PDV-a za koji se smatra da ga je oporezivi preprodavatelj uključio u nabavnu cijenu prijevoznog sredstva.

Članak 329.

PDV za koji se smatra da ga je oporezivi preprodavatelj uključio u nabavnu cijenu prijevoznog sredstva izračunava se u skladu sa sljedećom metodom:

- (a) nabavna cijena koju treba uzeti u obzir jest nabavna cijena u smislu točke 2. članka 312.;
- (b) smatra se da nabavna cijena koju je platio oporezivi preprodavatelj uključuje PDV koji bi bilo potrebno platiti da je dobavljač oporezivog preprodavatelja primjenjivao na nabavu uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost;
- (c) stopa koju treba uzeti u obzir jest stopa koja se primjenjuje, u smislu članka 93., u državi članici na čijem području se smatra da se nalazi mjesto nabave za oporezivog preprodavatelja, kako je određeno u skladu s člancima 31. i 32.

Članak 330.

PDV koji treba platiti s obzirom na svaku nabavu prijevoznog sredstva, kako je utvrđeno u članku 327. stavku 1., ne smije biti niži od iznosa PDV-a koji bi trebalo platiti da se na tu nabavu primjenjuje maržni sustav, u skladu s člankom 328.

Države članice mogu propisati da, ako nabava podliježe maržnom sustavu, ta marža ne smije biti manja od 10 % prodajne cijene, u smislu točke 1. članka 312.

Članak 331.

Porezni obveznici ne smiju odbiti od PDV-a koji su dužni plaćati PDV koji trebaju platiti ili koji su platili s obzirom na rabljena prijevozna sredstva koja je za njih nabavio oporezivi preprodavatelj, ukoliko nabava te robe od strane oporezivog preprodavatelja podliježe PDV-u u skladu s ovim prijelaznim odredbama.

Članak 332.

Oporezivi preprodavatelj ne smije zasebno iskazivati na računima koje izdaje PDV koji se odnosi na nabavu na koju primjenjuje ove prijelazne odredbe.

Odjeljak 3.

Posebne odredbe za prodaju na javnoj dražbi

Članak 333.

1. Države članice mogu, u skladu s odredbama iz ovog odjeljka, primjenjivati posebna odredba za oporezivanje razlike u cijeni koju ostvaruje organizator prodaje na javnoj dražbi s obzirom na nabavu rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta od strane tog organizatora, djelujući u svoje vlastito ime i za račun osoba navedenih u članku 334., u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju te robe na javnoj dražbi.

2. Odredbe iz stavka 1. ne primjenjuju se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a).

Članak 334.

Te posebne odredbe primjenjuju se na nabavu koju obavlja organizator prodaje na javnoj dražbi, koji djeluje u svoje vlastito ime i za račun sljedećih osoba:

- (a) osobe koja nije porezni obveznik;
- (b) nekog drugog poreznog obveznika, ukoliko nabava robe, koju obavlja taj porezni obveznik, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, zadovoljava uvjete za izuzeće prema članku 136.;
- (c) nekog drugog poreznog obveznika, ukoliko nabava robe koju obavlja taj porezni obveznik, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, ispunjava uvjete za izuzeće za mala poduzeća, prema člancima od 282. do 292., te uključuje osnovna sredstva;
- (d) oporezivog preprodavatelja, ukoliko nabava robe koju obavlja taj oporezivi preprodavatelj, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, podliježe PDV-u u skladu s maržnim sustavom.

Članak 335.

Smatra se da se nabava robe poreznom obvezniku koji je organizator prodaje na javnoj dražbi izvršava onda kada se ta roba proda na javnoj dražbi.

Članak 336.

Porezna osnovica za svaku nabavu robe navedene u ovom odjeljku jest ukupni iznos koji organizator prodaje na javnoj dražbi zaračunava kupcu, u skladu s člankom 339., umanjen za:

- (a) neto iznos koji je organizator prodaje na javnoj dražbi platio ili će platiti svome komitentu, utvrđen u skladu s člankom 337.;
- (b) iznos PDV-a koji treba platiti organizator prodaje na javnoj dražbi s obzirom na njegovu nabavu.

Članak 337.

Neto iznos koji je organizator prodaje na javnoj dražbi platio ili koji će platiti svome komitentu jednak je razlici između cijene robe na javnoj dražbi i iznosa provizije koju je dobio ili koju će dobiti organizator prodaje na javnoj dražbi od svog komitenta, prema ugovoru prema kojemu se plaća provizija na prodaju.

Članak 338.

Organizatori prodaje na javnoj dražbi koji dobivaju robu prema uvjetima propisanim u člancima 333. i 334., moraju u svojem knjigovodstvu na prolaznim računima navesti:

- (a) iznose dobivene ili koji će biti dobiveni od kupca robe;
- (b) iznose koji su vraćeni ili koji će biti vraćen prodavatelju robe.

Iznose navedene u prvom podstavku potrebno je na odgovarajući način potkrijepiti.

Članak 339.

Organizator prodaje na javnoj dražbi mora izdati kupcu račun u kojemu se specificira:

- (a) cijena robe na dražbi;
- (b) porezi, davanja, nameti i troškovi;
- (c) povezani troškovi, kao što je provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje organizator zaračunava kupcu robe.

Na računu koji izdaje organizator prodaje na javnoj dražbi ne smije zasebno biti iskazan nikakav porez na dodanu vrijednost.

Članak 340.

1. Organizator prodaje na javnoj dražbi kojemu se roba prenosi prema ugovoru, na temelju kojega se plaća provizija na prodaju na javnoj dražbi, mora svom komitentu izdati obračun.

U obračunu koji izdaje organizator prodaje na javnoj dražbi potrebno je zasebno specificirati iznos transakcije odnosno cijenu robe postignutu na dražbi, umanjenu za iznos provizije koja je dobivena ili koja će biti dobivena od komitenta.

2. Obračun sastavljen u skladu sa stavkom 1. služi kao račun koji izdaje komitent, ako je on porezni obveznik, organizatoru prodaje na javnoj dražbi, u skladu s člankom 220.

Članak 341.

Države članice koje primjenjuju odredbe navedene u ovom odjeljku također primjenjuju te odredbe na nabavu rabljenih prijevoznih sredstava, kako je definirano u članku 327. stavku 3., koju obavlja organizator prodaje na javnoj dražbi, koji djeluje u svoje ime, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju te robe na javnoj dražbi, i za račun oporezivog preprodavatelja, ukoliko ta nabava od strane tog oporezivog preprodavatelja podliježe PDV-u, u skladu s prijelaznom odredbom za rabljena prijevozna sredstva.

Odjeljak 4.**Mjere za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja i utaje poreza****Članak 342.**

Države članice mogu poduzimati mjere koje se odnose na pravo odbitka poreza na dodanu vrijednost, kako bi se osiguralo da oporezivi preprodavatelji, obuhvaćeni posebnim odredbama iz Odjeljka 2., ne uživaju neopravdane prednosti ili da ne trpe neopravdane gubitke.

Članak 343.

Jednoglasnom odlukom, na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu za uvođenje posebnih mjera s ciljem borbe protiv utaje poreza, prema kojima PDV koji treba platiti, u okviru maržnog sustava, ne smije biti niži od iznosa PDV-a koji bi bilo potrebno platiti da je razlika u cijeni jednaka određenom postotku prodajne cijene.

Taj postotak prodajne cijene određuje se uzimajući u obzir uobičajene razlike u cijeni koje ostvaruju gospodarski subjekti u relevantnom sektoru.

POGLAVLJE 5.**POSEBNA ODREDBA ZA INVESTICIJSKO ZLATO****Odjeljak 1.****Opće odredbe****Članak 344.**

1. Za potrebe ove Direktive i ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice, „investicijsko zlato” znači:

1. zlato, u obliku poluga ili pločica težine prihvaćene na tržištu plemenitih kovina, čistoće jednake ili veće od 995 tisućinka, bez obzira je li predstavljeno vrijednosnim papirima;

2. zlatne kovanice čistoće jednake ili veće od 900 tisućinki, te koje su iskovane nakon 1800. godine, koje jesu ili su bile zakonsko sredstvo plaćanja u državi porijekla, te se uobičajeno prodaju po cijeni koja ne prelazi na otvorenom tržištu za više od 80 % vrijednost zlata sadržanog u kovanicama.

2. Države članice mogu isključiti iz ove posebne odredbe male poluge ili pločice težine 1 g ili manje.

3. Za potrebe ove Direktive, ne smatra se da se kovanice navedene u točki 2. stavka 1. prodaju u numizmatičke svrhe.

Članak 345.

Počevši od 1999., svaka država članica dužna je izvjestiti Komisiju do 1. srpnja svake godine o kovanicama koje zadovoljavaju kriterije propisane u točki 2. članka 344. stavka 1. kojima se trguje u toj državi članici. Komisija je dužna prije 1. prosinca svake godine objaviti opsežan popis kovanica u seriji „C” *Službenog lista Europske unije*. Smatra se da kovanice uključene u objavljeni popis zadovoljavaju te kriterije tijekom cijele godine za koju je popis objavljen.

Odjeljak 2.

Izuzeće od PDV-a

Članak 346.

Države članice izuzimaju od PDV-a nabavu, stjecanje unutar Zajednice i uvoz investicijskog zlata, uključujući investicijsko zlato koje predstavljaju potvrde o alociranom ili nealociranom zlatu ili kojima se trguje na računima za zlato, te posebno krediti u zlatu i swapovi, koji uključuju vlasnička prava ili potraživanja s obzirom na investicijsko zlato, kao i transakcije koje se odnose na investicijsko zlato koje uključuje ročnice i termenske ugovore kod kojih dolazi do prijenosa vlasničkog prava ili potraživanja s obzirom na investicijsko zlato.

Članak 347.

Države članice izuzimaju od PDV-a usluge posrednika koji djeluju u ime i za račun druge osobe, kada sudjeluju u nabavi investicijskog zlata za svog komitenta.

Odjeljak 3.

Odabir oporezivanja

Članak 348.

Države članice dopuštaju poreznim obveznicima koji proizvode investicijsko zlato ili prerađuju zlato u investicijsko zlato pravo da se odluče za oporezivanje isporuke investicijskog zlata drugom poreznom obvezniku, koja bi u protivnome bila oslobođena od PDV-a, u skladu s člankom 346.

Članak 349.

1. Države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima, koji za vrijeme obavljanja svoje gospodarske djelatnosti uobičajeno isporučuju zlato u industrijske svrhe, pravo da se odluče za

oporezivanje isporuke zlatnih poluga ili pločica, kako je navedeno u točki 1. članka 344. stavka 1., drugim poreznim obveznicima, koja bi u protivnome bila oslobođena od PDV-a, u skladu s člankom 346.

2. Države članice mogu ograničiti opseg mogućnosti iz stavka 1.

Članak 350.

Ako je dobavljač iskoristio pravo, prema člancima 348. i 349., odlučivanja za oporezivanje, države članice dopuštaju posredniku da se odluči za oporezivanje usluga iz članka 347.

Članak 351.

Države članice propisuju detaljna pravila za ostvarivanje mogućnosti iz ovog odjeljka, te o tomu izvješćuju Komisiju.

Odjeljak 4.

Transakcije na uređenom tržištu plemenitih kovina

Članak 352.

Svaka država članica može nakon savjetovanja s Odborom za porez na dodanu vrijednost primijeniti PDV na posebne transakcije koje se odnose na investicijsko zlato, a koje se odvijaju u toj državi članici između poreznih obveznika koji su članovi tržišta plemenitih kovina koje uređuju dotične države članice, ili između takvog poreznog obveznika i drugog poreznog obveznika koji nije član tog tržišta. Međutim, država članica ne smije primijeniti PDV na isporuke koje se obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. ili na izvoz investicijskog zlata.

Članak 353.

Države članice koje, u skladu s člankom 352., oporezuju transakcije između poreznih obveznika koji su članovi reguliranog tržišta plemenitih kovina, dužne su radi pojednostavljenja odobriti odgodu naplate poreza i osloboditi porezne obveznike zahtjeva vezanih uz knjigovodstvo s obzirom na PDV.

Odjeljak 5.

Posebna prava i obveze za trgovce investicijskim zlatom

Članak 354.

Ako su njegove naknadne isporuke investicijskog zlata izuzete u skladu s ovim poglavljem, porezni obveznik ima pravo na odbitak sljedećeg:

- (a) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na investicijsko zlato koje mu je isporučila osoba koja je iskoristila pravo na odabir iz članaka 348. i 349. ili koje mu je isporučeno u skladu s odjeljkom 4.;
- (b) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na isporuku koja je za njega izvršena ili s obzirom na stjecanje

unutar Zajednice ili uvoz koji sam obavlja, zlata koje nije investicijsko zlato, no koje naknadno prerađuje u investicijsko zlato on sam ili neka druga osoba za njegov račun;

- (c) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na usluge koje su mu isporučene, a koje se sastoje od promjene oblika, težine ili čistoće zlata, uključujući investicijsko zlato.

Članak 355.

Porezni obveznici koji proizvode investicijsko zlato ili prerađuju zlato u investicijsko zlato imaju pravo na odbitak PDV-a koji treba platiti ili koji je plaćen s obzirom na isporuku, stjecanje unutar Zajednice ili uvoz dobara ili usluga povezanih s proizvodnjom ili preradom tog zlata, kao da se naknadna isporuka zlata, koja je izuzeta u skladu s člankom 346., oporezuje.

Članak 356.

1. Države članice moraju osigurati da trgovci investicijskim zlatom u najmanju mjeru vode evidenciju svih značajnih transakcija investicijskim zlatom, te da vode dokumentaciju koja omogućuje identifikaciju klijenata u takvim transakcijama.

Trgovci moraju čuvati podatke navedene u prvom podstavku za razdoblje od barem pet godina.

2. Države članice mogu prihvatiti ekvivalentne obveze u okviru mjera donesenih u skladu s drugim zakonodavstvom Zajednice kao što je Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma ⁽¹⁾, kako bi se uskladile sa zahtjevima iz stavka 1.

3. Države članice mogu propisati obveze koje su strože, posebno što se tiče vođenja posebne evidencije, ili posebne knjigovodstvene zahtjeve.

POGLAVLJE 6.

Posebna odredba za porezne obveznike koji nemaju poslovni nastan i koji isporučuju elektroničke usluge osobama koje nisu porezni obveznici

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 357.

Ovo se poglavlje primjenjuje do 31. prosinca 2006.

Članak 358.

Za potrebe ovog poglavlja i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „porezni obveznik koji nema poslovni nastan” znači porezni obveznik koji nema sjedište svog poslovanja niti

stalne poslovne jedinice na području Zajednice, te za kojeg se ne zahtijeva identifikacija na neki drugi način, u skladu s člankom 214.;

2. „elektroničke usluge” i „elektronički isporučene usluge” znači usluge iz točke (k) članka 56. stavka 1.;
3. „država članica identifikacije” znači država članica koju je porezni obveznik koji nema poslovni nastan odabrao da u njoj prijavi početak svoje djelatnosti kao porezni obveznik na području Zajednice, u skladu s odredbama iz ovog poglavlja;
4. „država članica potrošnje” znači država članica u kojoj se smatra da se odvija isporuka elektroničkih usluga, u skladu s člankom 57.;
5. „prijava PDV-a” znači izvješće koje sadrži informacije koje su potrebne kako bi se utvrdio iznos PDV-a koji treba platiti u svakoj državi članici.

Odjeljak 2.

Posebna odredba za elektronički isporučene usluge

Članak 359.

Države članice dopuštaju svakom poreznom obvezniku koji nema poslovni nastan i koji isporučuje elektroničke usluge osobi koja nije porezni obveznik i koja ima poslovni nastan u državi članici ili koja ima stalno prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, da koristi ovu posebnu odredbu. Ova odredba primjenjuje se na sve elektroničke usluge koje se isporučuju u Zajednici.

Članak 360.

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan prijavljuje državi članici identifikacije svoj početak ili prestanak obavljanja djelatnosti kao porezni obveznik ili promjenu te djelatnosti zbog koje on više ne zadovoljava uvjete potrebne za primjenu ove posebne odredbe. On tu informaciju priopćava u elektroničkom obliku.

Članak 361.

1. Informacije koje porezni obveznik koji nema poslovni nastan mora dostaviti državi članici identifikacije kada počinje oporezivu djelatnost obuhvaćaju:

- (a) ime;
- (b) poštansku adresu;
- (c) elektroničke adrese, uključujući internetske stranice;
- (d) nacionalni porezni broj, ako postoji;
- (e) izjavu da osoba nije identificirana za PDV unutar Zajednice;

⁽¹⁾ SL L 309, 25.11.2005., str. 15.

2. Porezni obveznik koji nema poslovni nastan dužan je izvijestiti državu članicu identifikacije o bilo kakvim promjenama u dostavljenim informacijama.

Članak 362.

Država članica identifikacije dužna je dodijeliti poreznom obvezniku koji nema poslovni nastan individualni identifikacijski broj za PDV, te ga mora obavijestiti o tom broju u elektroničkom obliku. Na temelju podataka koji se koriste za tu identifikaciju, države članice potrošnje mogu se poslužiti svojim vlastitim identifikacijskim sustavima.

Članak 363.

Države članice identifikacije brišu poreznog obveznika koji nema poslovni nastan iz identifikacijskog registra u sljedećim slučajevima:

- (a) ako izvijesti državu članicu da više ne isporučuje elektroničke usluge;
- (b) ako je na neki drugi način moguće pretpostaviti da su njegove oporezive djelatnosti završile;
- (c) ako više ne zadovoljava uvjete potrebne za korištenje posebne odredbe;
- (d) ako neprekidno krši pravila koja se odnose na posebnu odredbu.

Članak 364.

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan dostavlja u elektroničkom obliku državi članici identifikacije prijavu PDV-a za svako kalendarsko tromjesečje, bez obzira jesu li ili nisu bile isporučene elektroničke usluge. Prijava PDV-a podnosi se u roku od 20 dana od kraja poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom.

Članak 365.

U prijavi PDV-a iskazuje se identifikacijski broj i, za svaku državu članicu potrošnje u kojoj treba platiti PDV, ukupna vrijednost bez PDV-a isporučenih elektroničkih usluga tijekom tog poreznog razdoblja, kao i ukupni iznos odgovarajućeg PDV-a. Primjenjive stope PDV-a kao i ukupni PDV koji je potrebno platiti također se iskazuju u prijavi.

Članak 366.

1. U prijavi PDV-a iznosi se iskazuju u eurima.

Države članice koje nisu prihvatile euro mogu zahtijevati da se iznosi u prijavi PDV-a iskazuju u njihovim nacionalnim valutama. Ako su isporuke obavljene u drugim valutama, porezni obveznik koji nema poslovni nastan dužan je, prilikom ispušnjavanja prijave PDV-a, primijeniti tečaj koji je vrijedio posljednjeg dana poreznog razdoblja.

2. Konverzija se obavlja primjenom tečaja koji objavljuje Europska središnja banka za taj dan, ili ako na taj dan nema objave, za sljedeći dan objave.

Članak 367.

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan plaća PDV kada podnosi prijavu PDV-a.

Plaćanje se izvršava na bankovni račun nominiran u eurima, koji određuje država članica identifikacije. Države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da se plaćanje izvršava na bankovni račun nominiran u njihovoj vlastitoj valuti.

Članak 368.

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan i koji koristi ovu posebnu odredbu ne smije odbiti PDV u skladu s člankom 168. ove Direktive. Bez obzira na članak 1. stavak 1. Direktive 86/560/EEZ, dotičnom poreznom obvezniku bit će odobren povrat u skladu s navedenom Direktivom. Članak 2. stavak 2. i stavak 3. i članak 4. stavak 2. Direktive 86/560/EEZ ne primjenjuje se na povrat koji se odnosi na elektroničke usluge obuhvaćene ovom posebnom odredbom.

Članak 369.

1. Porezni obveznik koji nema poslovni nastan mora voditi evidenciju o transakcijama koje su obuhvaćene ovom posebnom odredbom. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se omogućilo poreznim nadležnim tijelima države članice potrošnje da provjere ispravnost prijave PDV-a.

2. Evidencija iz stavka 1. mora biti dostupna u elektroničkom obliku, na zahtjev, državi članici identifikacije i državi članici potrošnje.

Tu je evidenciju potrebno čuvati u razdoblju od deset godina od završetka godine u kojoj je transakcija obavljena.

GLAVA XIII.

ODSTUPANJA

POGLAVLJE 1.

Odstupanja koja se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba

Odjeljak 1.

Odstupanja za države koje su bile članice Zajednice na dan 1. siječnja 1978.

Članak 370.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. oporezivale transakcije navedene u Prilogu X. dijelu A., mogu nastaviti oporezivati te transakcije.

Članak 371.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. izuzimale od PDV-a transakcije navedene u Prilogu X. dijelu B., mogu nastaviti izuzimati te transakcije, u skladu s uvjetima koji su se primjenjivali u dotičnoj državi članici na taj datum.

Članak 372.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. primjenjivale odredbe koje odstupaju od načela neposrednog odbitka propisanog u prvom stavku članka 179., mogu nastaviti primjenjivati te odredbe.

Članak 373.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. primjenjivale odredbe koje odstupaju od članka 28. ili od točke (c) prvog stavka članka 79., mogu nastaviti primjenjivati te odredbe.

Članak 374.

Odstupajući od članaka 169. i 309., države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. izuzimale od PDV-a, bez prava na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, usluge putničkih agenata, kako je navedeno u članku 309., mogu nastaviti izuzimati te usluge. Odstupanje se također primjenjuje s obzirom na putničke agente koji djeluju u ime i za račun putnika.

Odjeljak 2.

Odstupanja za države koje su pristupile Zajednici nakon 1. siječnja 1978.

Članak 375.

Grčka može nastaviti izuzimati od PDV-a transakcije navedene u točkama 2., 8., 9., 11. i 12. Priloga X. dijela B, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1987.

Članak 376.

Španjolska može nastaviti izuzimati od PDV-a usluge koje isporučuju autori, navedeni u točki 2. Priloga X. dijela B, i transakcije navedene u točkama 11. i 12. Priloga X. dijela B., u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1993.

Članak 377.

Portugal može nastaviti izuzimati transakcije navedene u točkama 2., 4., 7., 9., 10. i 13. Priloga X. dijela B, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1989.

Članak 378.

1. Austrija može nastaviti oporezivati transakcije navedene u točki 2. Priloga X. dijela A.

2. Sve dok se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojim državama članicama koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994., Austrija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, izuzeti sljedeće transakcije od PDV-a:

(a) transakcije navedene u točkama 5. i 9. Priloga X. dijela B.;

(b) uz pravo na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, sve dijelove poslova međunarodnog putničkog prijevoza koji se obavlja zrakom, morem ili unutarnjim vodama, osim poslova putničkog prijevoza na Bodenskom jezeru.

Članak 379.

1. Finska može nastaviti oporezivati transakcije navedene u točki 2. Priloga X. dijela A, ukoliko se iste transakcije oporezuju u bilo kojim državama koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

2. Finska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača navedenih u točki 2. Priloga X. dijela B, kao i transakcije navedene u točkama 5., 9. i 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

Članak 380.

Švedska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača, navedenih u točki 2. Priloga X. dijela B, kao i transakcije navedene u točkama 1., 9. i 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

Članak 381.

Češka Republika može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 382.

Estonija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 383.

Cipar može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

(a) nabavu građevinskih zemljišta iz točke 9. Priloga X. dijela B, do 31. prosinca 2007.;

(b) međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 384.

Ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004., Latvija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

- (a) isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača, kako je navedeno u točki 2. Priloga X. dijela B;
- (b) međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B.

Članak 385.

Litva može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 386.

Mađarska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 387.

Ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004., Malta može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

- (a) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, isporuku vode od strane tijela reguliranog javnim pravom, kako je navedeno u točki 8. Priloga X. dijela B;
- (b) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, nabavu objekata i građevinskih zemljišta, kako je navedeno u točki 9. Priloga X. dijela B;
- (c) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, unutarnji putnički prijevoz, međunarodni putnički prijevoz i domaći pomorski putnički prijevoz između otoka, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B.

Članak 388.

Poljska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 389.

Slovenija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati

od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 390.

Slovačka može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Odjeljak 3.**Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.****Članak 391.**

Države članice koje izuzimaju od PDV-a transakcije navedene u člancima 371., 375., 376. ili 377., u članku 378. stavku 2., članku 379. stavku 2. ili u člancima 380. do 390. mogu odobriti poreznim obveznicima pravo da se odluče za oporezivanje tih transakcija.

Članak 392.

Države članice mogu odrediti da, s obzirom na nabavu objekata i građevinskih zemljišta koje je kupio porezni obveznik koji nije imao pravo na odbitak PDV-a na kupnju, u svrhu preprodaje, porezna osnovica bude jednaka razlici između prodajne cijene i nabavne cijene.

Članak 393.

1. S ciljem olakšavanja prelaska na konačnu odredbu navedenu u članku 402., Vijeće mora na temelju izvješća Komisije preispitati situaciju s obzirom na odstupanja navedena u odjeljcima 1. i 2., te mora odlučiti, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, o ukidanju nekih ili svih tih odstupanja.

2. U okviru konačne odredbe, putnički prijevoz oporezuje se u državi članici polaska za onaj dio putovanja koji se odvija unutar Zajednice, u skladu s detaljnim pravilima koja propiše Vijeće, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora.

POGLAVLJE 2.**Odstupanja koja podliježu odobrenju****Odjeljak 1.****Mjere za pojednostavljenje i mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza****Članak 394.**

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1977., primjenjivale posebne mjere za pojednostavljenje postupka naplate PDV-a ili za sprečavanje određenih oblika utaje ili izbjegavanja poreza,

mogu ih zadržati pod uvjetom da su o tome izvjestile Komisiju prije 1. siječnja 1978., te da su te mjere za pojednostavljenje u skladu s kriterijem propisanim u drugom podstavku članka 395. stavka 1.

Članak 395.

1. Vijeće, koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici uvođenje posebnih mjera za odstupanje od odredaba ove Direktive, kako bi se pojednostavio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza.

Mjere namijenjene pojednostavljenju postupka naplate PDV-a ne smiju, osim u zanemarivom opsegu, utjecati na ukupni iznos poreznog prihoda države članice, koji je naplaćen u fazi konačne potrošnje.

2. Država članica koja želi uvesti mjeru navedenu u stavku 1. šalje zahtjev Komisiji i dostavlja joj sve potrebne informacije. Ako Komisija smatra da ne posjeduje sve potrebne informacije, ona mora kontaktirati dotičnu državu članicu u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, te mora navesti koje su joj dodatne informacije potrebne.

Kada Komisija primi sve informacije koje smatra potrebnim za procjenu zahtjeva, ona je dužna u roku mjesec dana o tome izvjestiti državu članicu koja je podnijela zahtjev te mora prosljediti zahtjev, na njegovom izvornom jeziku, ostalim državama članicama.

3. Komisija je dužna dostaviti Vijeću odgovarajući prijedlog ili, ako se protivni zahtijevanom odstupanju, priopćenje u kojem navodi svoje primjedbe, u roku od tri mjeseca od dostavljanja obavijesti iz drugog podstavka stavka 2.

4. U svakom slučaju, postupak propisan u stavcima 2. i 3. mora biti dovršen u roku od osam mjeseci nakon što je Komisija primila zahtjev.

Odjeljak 2.

Međunarodni sporazumi

Članak 396.

1. Vijeće, koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici zaključivanje sporazuma s trećom državom ili međunarodnim tijelom, koji može sadržavati odstupanja od ove Direktive.

2. Država članica koja želi sklopiti sporazum naveden u stavku 1., šalje zahtjev Komisiji i dostavlja joj sve potrebne informacije. Ako Komisija smatra da ne posjeduje sve potrebne informacije, ona je dužna kontaktirati dotičnu državu članicu u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, te mora navesti koje su joj dodatne informacije potrebne.

Kada Komisija primi sve informacije koje smatra potrebnim za procjenu zahtjeva, ona je dužna u roku od mjesec dana o tome izvjestiti državu članicu koja je podnijela zahtjev, te mora prosljediti zahtjev, na njegovom izvornom jeziku, ostalim državama članicama.

3. Komisija je dužna dostaviti Vijeću odgovarajući prijedlog ili, ako se protivni zahtijevanom odstupanju, priopćenje u kojem navodi svoje primjedbe, u roku od tri mjeseca od dostavljanja obavijesti iz drugog podstavka stavka 2.

4. U svakom slučaju, postupak propisan u stavcima 2. i 3. mora biti dovršen u roku od osam mjeseci nakon što je Komisija primila zahtjev.

GLAVA XIV.

OSTALE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Provedbene mjere

Članak 397.

Vijeće jednoglasno i na prijedlog Komisije donosi mjere potrebne za provedbu ove Direktive.

POGLAVLJE 2.

Odbor za PDV

Članak 398.

1. Osniva se Savjetodavni odbor za porez na dodanu vrijednost, pod nazivom „Odbor za porez na dodanu vrijednost (PDV)”.

2. Odbor za PDV sastoji se od predstavnika država članica i Komisije.

Predstavnik Komisije je predsjednik Odbora.

Tajničke poslove za Odbor obavlja Komisija.

3. Odbor za PDV donosi svoj vlastiti poslovnik.

4. Osim točaka za koje se u ovoj Direktivi zahtijeva savjetovanje, Odbor za PDV preispituje pitanja koja se odnose na primjenu odredba Zajednice o PDV-u, a koja postavlja njegov predsjednik, na njegovu vlastitu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.

POGLAVLJE 3.

Tečaj

Članak 399.

Ne dovodeći u pitanje bilo koje određene odredbe, protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznosa u eurima, navedenih u ovoj Direktivi, određuje se na temelju tečaja eura koji se primjenjuje na dan 1. siječnja 1999. Države članice koje su pristupile Europskoj uniji nakon tog datuma, a koje nisu uvele euro kao jedinstvenu valutu, koriste tečaj eura koji se primjenjuje na datum njihovog pristupanja.

Članak 400.

Kada se preračunavaju iznosi navedeni u članku 399. u nacionalne valute, države članice mogu uskladiti iznose koji proizlaze iz tog preračunavanja do 10 % na više ili na niže.

POGLAVLJE 4.

Ostali porezi, davanja i nameti

Članak 401.

Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe prava Zajednice, ovom Direktivom ne sprečava se država članica da zadrži ili da uvede poreze na ugovore o osiguranju, poreze na kladenje i kockanje, trošarine, takse ili općenito, bilo koje poreze, davanja ili namete koji se ne mogu odrediti kao porez na promet, pod uvjetom da naplata tog poreza, davanja ili nameta ne uzrokuje formalnosti povezane s prelaskom granice, u trgovini između država članica.

GLAVA XV.

ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Prijelazne odredbe za oporezivanje trgovine između država članica

Članak 402.

1. Odredba navedena u ovoj Direktivi za oporezivanje trgovine između država članica prijelazna je i zamijenit će je konačna odredba koja se, u osnovi, temelji na oporezivanju isporuka robe i usluga u državi članici porijekla.

2. Vijeće, nakon pregleda izvješća iz članka 404., te nakon što je zaključilo da su uvjeti za prelazak na konačnu odredbu ispunjeni, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, donosi odredbe potrebne za stupanje na snagu i za funkcioniranje konačne odredbe.

Članak 403.

Vijeće je dužno, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, donijeti odgovarajuće Direktive radi dopunjavanja zajedničkog sustava PDV-a, te posebno za postupno ograničenje ili ukidanje odstupanja od tog sustava.

Članak 404.

Komisija je dužna svake četiri godine nakon donošenja ove Direktive dostaviti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, na temelju podataka dobivenih od država članica, o funkcioniranju zajedničkog sustava PDV-a u državama članicama, te posebno o funkcioniranju prijelazne odredbe za oporezivanje trgovine između država članica. Uz to izvješće potrebno je, ovisno o slučaju, dostaviti prijedloge koji se odnose na konačnu odredbu.

POGLAVLJE 2.

Prijelazne mjere primjenjive u kontekstu pristupanja Europskoj uniji

Članak 405.

Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Zajednica” znači područje Zajednice, kako je definirano u točki 1. članka 5., prije pristupanja novih država članica;
2. „nove države članice” znači područje država članica koje su pristupile Europskoj uniji nakon 1. siječnja 1995., kako je definirano u točki 2. članka 5. za svaku od tih država članica;
3. „proširena Zajednica” znači područje Zajednice, kako je definirano u točki 1. članka 5. nakon pristupanja novih država članica.

Članak 406.

Odredbe koje su bile na snazi u vrijeme kada je roba stavljena u postupak privremenog uvoza, uz potpuno izuzeće od poreza na uvoz, ili u neki od postupaka ili situacija navedenih u članku 156., ili u slične postupke ili situacije u jednoj od novih država članica, i dalje se primjenjuju sve dok roba ne prestane biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama nakon datuma pristupanja, ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) roba je unesena u Zajednicu ili u jednu od novih država članica prije datuma pristupanja;
- (b) nakon unosa u Zajednicu ili u jednu od novih država članica, roba je stavljena u te postupke ili situacije;
- (c) roba nije prestala biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama prije datuma pristupanja.

Članak 407.

Odredbe koje su bile na snazi u vrijeme kada je roba stavljena u postupak carinskog provoza nastavljaju se primjenjivati sve dok roba ne prestane biti obuhvaćena tim postupkom nakon datuma pristupanja, ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) roba je stavljena u postupak carinskog provoza prije datuma pristupanja;
- (b) roba nije prestala biti obuhvaćena tim postupkom prije datuma pristupanja.

Članak 408.

1. Sljedeći primjeri tretiraju se kao uvoz robe, ako je dokazano da je roba bila u slobodnom prometu u jednoj od novih država članica ili u Zajednici:

- (a) prestanak, uključujući izvanredni prestanak, postupka privremenog uvoza za robu koja je stavljena u taj

- postupak prije datuma pristupanja, prema uvjetima iz članka 406.
- (b) prestanak, uključujući izvanredni prestanak, jednog od postupaka ili situacija iz članka 156. ili iz sličnih postupaka ili situacija za robu koja je stavljena u taj postupak ili situacija prije datuma pristupanja, prema uvjetima iz članka 406.;
- (c) prestanak jednog od postupaka navedenih u članku 407., započetog prije datuma pristupanja na području jedne od novih država članica, u svrhu nabave robe uz naknadu, koju obavlja prije tog datuma na području te države članice porezni obveznik koji djeluje kao takav;
- (d) sve nepravilnosti ili prekršaji koji su počinjeni tijekom postupka carinskog provoza koji je započeo prema uvjetima iz točke (c).

2. Osim slučaja navedenog u stavku 1., korištenje nakon datuma pristupanja na području države članice, od strane poreznog obveznika i osobe koja nije porezni obveznik, robe koja mu je isporučena prije datuma pristupanja na području Zajednice ili jedne od novih država članica, tretira se kao uvoz robe ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) isporuka te robe bila je izuzeta od PDV-a, ili je vjerojatno da bi bila izuzeta, prema točkama (a) i (b) članka 146. stavka 1. ili prema sličnim odredbama u novim državama članicama;
- (b) roba nije bila uvezena u jednu od novih država članica ili u Zajednicu prije datuma pristupanja.

Članak 409.

U slučajevima navedenim u članku 408. stavku 1., mjesto uvoza u smislu članka 61. je država članica na čijem području roba prestaje biti obuhvaćena postupcima ili situacijama u koje je stavljena prije datuma pristupanja.

Članak 410.

1. Odstupajući od članka 71., uvoz robe u smislu članka 408. prestaje, a da nije nastao oporezivi događaj, ako je zadovoljen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) uvezena roba je otpremljena ili prevezena izvan proširene Zajednice;
- (b) uvezena roba, u smislu članka 408. stavka 1. točke (a), nije prijevozno sredstvo i ponovno se otprema ili prevozi do države članice iz koje je izvezena i do osobe koja ju je izvezla;
- (c) uvezena roba u smislu članka 408. stavka 1. točke (a) je prijevozno sredstvo koje je bilo stečeno ili uvezeno prije datuma pristupanja, u skladu s općim uvjetima oporezivanja, koji su na snazi na domaćem tržištu jedne od novih država članica ili jedne od država članica Zajednice, ili roba koja nije bila predmet, zbog njezinog izvoza, bilo kakvih oslobođenja od PDV-a ili povrata PDV-a.

2. Smatra se da su uvjeti iz stavka 1. točke (c) ispunjeni u sljedećim slučajevima:

- (a) kada je datum prve upotrebe prijevoznog sredstva bio više od osam godina prije pristupanja Europskoj uniji;
- (b) kada iznos poreza kojeg treba platiti zbog uvoza nije značajan.

POGLAVLJE 3.

Prijenos u nacionalno zakonodavstvo i stupanje na snagu

Članak 411.

1. Direktiva 67/227/EEZ i Direktiva 77/388/EEZ stavljaju se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prijenos u nacionalno zakonodavstvo i provedbu tih Direktiva, navedene u Prilogu XI. dijelu B.

2. Pozivanja na ukinute Direktive smatraju se pozivanjima na ovu Direktivu, te se tumače u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XII.

Članak 412.

1. Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladili s člankom 2. stavkom 3., člankom 44., člankom 59. stavkom 1., člankom 399. i Prilogom III. točkom 18., koji stupaju na snagu 1. siječnja 2008. One će odmah dostaviti Komisiji tekst tih odredaba zajedno s korelacijskom tablicom u kojoj je prikazan odnos tih odredaba i ove Direktive.

Kad države članice budu donosile ove odredbe, te će odredbe prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice.

2. Države članice će Komisiji dostaviti tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koji budu donijele u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 413.

Ova Direktiva stupa na snagu 1. siječnja 2007.

Članak 414.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2006.

Za Vijeće
Predsjednik
E. HEINÄLUOMA

PRILOG I.

POPIS DJELATNOSTI IZ TREĆEG PODSTAVKA ČLANKA 13. STAVKA 1.

1. Telekomunikacijske usluge;
 2. opskrba vodom, plinom, električnom energijom i toplinskom energijom;
 3. prijevoz robe;
 4. lučke usluge i usluge u zračnoj luci;
 5. putnički prijevoz;
 6. isporuka nove robe proizvedene za prodaju;
 7. transakcije s obzirom na poljoprivredne proizvode, koje obavljaju poljoprivredne intervencijske agencije, u skladu s Uredbom o zajedničkoj organizaciji tržišta tih proizvoda;
 8. organiziranje sajмова i izložbi komercijalnog karaktera;
 9. skladištenje;
 10. djelatnosti komercijalnih oglašavatelja;
 11. djelatnosti putničkih agenata;
 12. vođenje prodavaonica za zaposlenike, zadružnih i industrijskih kantina i sličnih institucija;
 13. djelatnosti koje obavljaju radijska i televizijska tijela, ukoliko nisu izuzeta u skladu s člankom 132. stavkom 1. točkom (q).
-

PRILOG II.

OKVIRNI POPIS ELEKTRONIČKI ISPORUČENIH USLUGA IZ TOČKE (K) ČLANKA 56. STAVKA 1.

1. Ponuda internetskih stranica, usluga iznajmljivanja diskovnog prostora i pripadajućih serverskih resursa za smještaj internetskih stranica na poslužitelju na internetu (*web hosting*), održavanje programa i opreme na daljinu;
 2. nabava softvera i njihovo ažuriranje;
 3. nabava slika, teksta i informacija te stavljanje na raspolaganje baza podataka;
 4. nabava glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre, te političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih emisija i događaja;
 5. organiziranje podučavanja na daljinu.
-

PRILOG III.

POPIS ISPORUKE ROBE I USLUGA NA KOJE JE MOGUĆE PRIMIJENITI SNIŽENE STOPE IZ ČLANKA 98.

1. Hrana (uključujući piće, no isključujući alkoholna pića) za ljudsku i životinjsku potrošnju, žive životinje, sjemenje, biljke i sastojci koji se uobičajeno koriste za pripremu hrane; proizvodi koji se obično koriste kao dodatak hrani ili kao zamjena za hranu;
 2. opskrba vodom;
 3. farmaceutski proizvodi koji se obično koriste za zdravstvenu njegu, sprečavanje bolesti, te za liječenje u medicinske i veterinarske svrhe, uključujući proizvode koji se koriste za kontracepciju i sanitarnu zaštitu;
 4. medicinska oprema, pomagala i ostala sredstva koja se obično koriste za olakšavanje ili liječenje invalidnosti, isključivo za osobnu uporabu invalidnih osoba, uključujući popravak takve robe, te isporuku automobilskih sjedalica za djecu;
 5. prijevoz putnika i njihove prtljage;
 6. nabava, zajedno s knjižničnom posudbom, knjiga (uključujući brošure, letke i slične tiskane materijale, dječje slikovnice, kao i one namijenjene crtanju ili bojanju, glazbena djela, tiskana ili u rukopisu, zemljovide i hidrografske ili slične karte), novina i periodičnih publikacija, osim materijala koji je u cijelosti ili pretežito posvećen oglašavanju;
 7. ulaznice za priredbe, kazalište, cirkus, sajam, zabavni park, koncert, muzej, zoološki vrt, kino, izložbe i slične kulturne događaje i ustanove;
 8. prijem radijskih i televizijskih emisija;
 9. isporuka usluga ili autorski honorar pisaca, skladatelja i izvođača umjetnika;
 10. nabava, izgradnja, obnavljanje i adaptacija stanova, kao dio socijalne politike;
 11. isporuka robe i usluga koje su uobičajeno namijenjene korištenju u poljoprivrednoj proizvodnji, osim osnovnih sredstava, kao što su strojevi ili objekti;
 12. smještaj koji nude hoteli ili slične ustanove, zajedno sa smještajem za odmor i davanje u najam zemljišta za kampiranje i prikolice;
 13. ulaznice za sportske priredbe;
 14. korištenje sportskih objekata;
 15. isporuke robe i usluga od strane organizacija, koje države članice priznaju kao dobrotvorne, te koje se bave socijalnom skrbi i zaštitom, ukoliko te transakcije nisu izuzete u skladu s člancima 132., 135. i 136.;
 16. isporuke usluga pogrebnih poduzeća i usluge kremiranja, te isporuka s tim povezane robe;
 17. isporuka zdravstvenih i stomatoloških usluga i termalno liječenje, ukoliko te usluge nisu izuzete u skladu s točkama od (b) do (e) članka 132. stavka 1.;
 18. isporuka usluga vezanih uz čišćenje ulica, odvoz smeća i zbrinjavanje otpada, osim ako te usluge isporučuju poduzeća navedena u članku 13.
-

*PRILOG IV.***POPIS USLUGA IZ ČLANKA 106.**

1. Manji popravci:
 - (a) bicikala;
 - (b) cipela i robe od kože;
 - (c) odjeće i kućanskog rublja (uključujući popravke i izmjene);
 2. obnova i popravci privatnih stanova, osim materijala koji čine značajni dio vrijednosti isporučene usluge;
 3. čišćenje prozora i čišćenje u privatnim kućanstvima;
 4. usluge kućne njege, kao što je pomoć u kući i njega mladih, skrb za starije osobe, bolesne ili invalide;
 5. frizerske usluge.
-

PRILOG V.

**KATEGORIJE ROBE OBUHVAĆENE POSTUPKOM SKLADIŠTENJA, OSIM CARINSKOG SKLADIŠTENJA,
KAKO JE NAVEDENO U ČLANKU 160. STAVKU 2.**

Tarifna oznaka KN	Opis robe
1. 0701	Krumpir
2. 0711 20	Masline
3. 0801	Kokosov orah, brazilski orah, indijski orah
4. 0802	Ostali orašasti plodovi
5. 0901 11 00	Kava, nepržena
0901 12 00	
6. 0902	Čaj
7. od 1001 do 1005	Žitarice
od 1007 do 1008	
8. 1006	Oljuštena riža
9. od 1201 do 1207	Zrnje i uljano sjemenje (uključujući soju u zrnu) i plodovi
10. od 1507 do 1515	Biljne masti i ulja i njihove frakcije, rafinirana ili nerafinirana, ali kemijski nemodificirana
11. 1701 11	Sirovi šećer
1701 12	
12. 1801	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
13. 2709	Mineralna ulja (uključujući propan i butan; također uključujući sirova naftna ulja)
2710	
2711 12	
2711 13	
14. Poglavlja 28. i 29.	Kemijski proizvodi u rasutom stanju
15. 4001	Guma, u primarnom obliku ili u pločama, listovima ili vrpčama
4002	
16. 5101	Vuna
17. 7106	Srebro
18. 7110 11 00	Platina (paladij, rodij)
7110 21 00	
7110 31 00	
19. 7402	Bakar
7403	
7405	
7408	
20. 7502	Nikal
21. 7601	Aluminij

	Tarifna oznaka KN	Opis robe
22.	7801	Olovo
23.	7901	Cink
24.	8001	Kositar
25.	ex 8112 92	Indij
	ex 8112 99	

PRILOG VI.

POPIS ISPORUKE ROBE I USLUGA, IZ TOČKE (D) ČLANKA 199. STAVKA 1.

1. Nabava željeznog i neželjeznog otpada, ostataka i rabljenih materijala, uključujući poluproizvode koji proizlaze iz prerade, proizvodnje ili taljenja željeznih i neželjeznih kovina i njihovih legura;
 2. Nabava željeznih ili neželjeznih polupreradenih proizvoda i određenih povezanih usluga prerade;
 3. Nabava ostataka i ostalog materijala koji se može reciklirati te koji se sastoji od željeznih ili neželjeznih kovina, njihovih legura, troske, pepela, šljake i industrijskih ostataka koji sadrže kovine ili njihove legure, kao i isporuka usluga odabira, rezanja, drobljenja i prešanja tih proizvoda;
 4. Nabava i određene usluge prerade, željeznog i neželjeznog otpada, kao i odrezaka, ostataka, otpada i rabljenog materijala koji se može reciklirati te koji se sastoji od otpadnog stakla, stakla, papira, kartona i ljepenke, krpa, kostiju, kože, umjetne kože, pergamenta, sirove kože s dlakom i bez nje, tetiva i žila, konopa, uzica, užadi, kabela, gume i plastike;
 5. Nabava materijala iz ovog priloga, nakon prerade u obliku čišćenja, laštenja, odabira, rezanja, drobljenja, prešanja ili odlijevanja u ingotima;
 6. Nabava ostataka i otpada nakon obrade osnovnih materijala.
-

PRILOG VII.

POPIS DJELATNOSTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE IZ TOČKE 4. ČLANKA 259. STAVKA 1.

1. Biljna proizvodnja:
 - (a) opća poljoprivreda uključujući vinogradarstvo;
 - (b) uzgoj voća (uključujući masline) i povrća, cvijeća i ukrasnog bilja, na otvorenom i u staklenicima;
 - (c) proizvodnja gljiva, začina, sjemenja i sadnog materijala;
 - (d) vođenje rasadnika;
 2. uzgoj stoke i obrada zemlje:
 - (a) stočarstvo;
 - (b) uzgoj peradi;
 - (c) uzgoj zečeva;
 - (d) pčelarstvo;
 - (e) uzgoj dudovog svilca;
 - (f) uzgoj puževa;
 3. šumarstvo;
 4. ribarstvo:
 - (a) slatkovodni ribolov;
 - (b) uzgoj ribe;
 - (c) uzgoj dagnji, oštriga, te drugih školjaka i rakova;
 - (d) uzgoj žaba.
-

PRILOG VIII.

OKVIRNI POPIS POLJOPRIVREDNIH USLUGA IZ TOČKE 5. ČLANKA 295. STAVKA 1.

1. Priprema zemlje, žetva i košnja, vršidba, baliranje, prikupljanje, branje, sjetva i sađenje;
 2. Pakiranje i priprema za tržište, kao što je sušenje, čišćenje, mljevenje, dezinfekcija i siliranje poljoprivrednih proizvoda;
 3. Pohrana poljoprivrednih proizvoda;
 4. Opskrba, uzgoj i hranjenje stoke;
 5. Davanje u najam opreme, u poljoprivredne svrhe, koja se obično koristi u poljoprivrednim, šumarskim ili ribarskim poduzećima;
 6. Tehnička pomoć;
 7. Uništavanje korova i nametnika, oprašivanje i prskanje usjeva i zemlje;
 8. Rukovanje opremom za navodnjavanje i isušivanje;
 9. Čišćenje, sječa i ostale šumarske usluge.
-

PRILOG IX.

UMJETNINE, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI, IZ TOČAKA 2., 3. I 4. ČLANKA 311. STAVKA 1.

DIO A.

Umjetnine

1. Slike, kolaži i slične ukrasne ploče, pasteli i crteži, koje je umjetnik izradio u potpunosti rukom, osim planova i crteža za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske ili slične svrhe, obrtnički proizvodi ukrašeni rukom, kazališne kulise, pozadinska platna za studije i slično od slikanog platna (tarifna oznaka KN 9701);
2. Originalne gravure, tiskane slike i litografije, koje podrazumijevaju otiske proizvedene u ograničenom broju, izravno u crno-bijeloj ili kolor tehnici, na jednoj ili više ploča, u cijelosti izrađene rukom umjetnika, neovisno o postupku ili materijalu rabljenom za to, ali isključujući bilo kakav mehanički ili foto-mehanički postupak izrade (tarifna oznaka KN 9702 00 00);
3. Originalne skulpture i kipovi, od bilo kojeg materijala, pod uvjetom da ih je u potpunosti izradio umjetnik; odljeve skulpture čija je izrada ograničena na osam kopija te je pod nadzorom umjetnika ili njegovih pravnih sljednika (tarifna oznaka KN 9703 00 00); iznimno, u slučajevima koje određuju države članice, ograničenje od osam kopija moguće je prekoračiti za odljeve kipova izrađene prije 1. siječnja 1989.;
4. Tapiserije (tarifna oznaka KN 5805 00 00), kao i ručno izrađeni zidni tekstil (tarifna oznaka KN 6304 00 00), na temelju originalnog umjetnikovog dizajna, pod uvjetom da ne postoji više od osam kopija svakog;
5. Unikadni keramički predmeti koje je u potpunosti izradio umjetnik te koji nose njegov potpis,
6. Emajl na bakru, izrađen u potpunosti rukom, ograničen na osam numeriranih kopija koje nose potpis umjetnika ili studija, isključujući predmete koje izrađuju draguljarnice, zlatarne i srebrnarnice;
7. umjetničke fotografije koje je snimio umjetnik, koji ih je otisnuo ili je to učinjeno pod njegovim nadzorom, potpisane, numerirane i ograničene na 30 kopija, a uključene su sve veličine i podloge.

DIO B.

Kolekcionarski predmeti

1. Poštanske marke ili biljezi, prigodne omotnice, prigodne omotnice »prvog dana«, pisma-omotnice i slično, frankirane pismovne pošiljke ili ako nisu frankirane, one koje nisu u optjecaju i koje nisu namijenjene za korištenje (tarifna oznaka KN 9704 00 00);
2. Kolekcije i primjerci od zoološkog, botaničkog, mineraloškog, anatomskog, povijesnog, arheološkog, paleontološkog, etnografskog ili numizmatičkog značaja (tarifna oznaka KN 9705 00 00).

DIO C.

Antikviteti

Predmeti, osim umjetnina ili kolekcionarskih predmeta, koji su stari više od 100 godina (tarifna oznaka KN 9706 00 00).

PRILOG X.

POPIS TRANSAKCIJA OBUHVAĆENIH Odstupanjima iz ČLANAKA 370. I 371. I ČLANAKA OD 375. DO 390.

DIO A.

Transakcije koje države članice mogu nastaviti oporezivati

1. Isporuka usluga zubarskih tehničara u svojem profesionalnom svojstvu, te zubne proteze koje nabavljaju zubari i zubarski tehničari;
2. Djelatnosti javnih radijskih i televizijskih ustanova, osim onih komercijalnog karaktera;
3. Nabava objekata i dijelova objekata ili zemljišta na kojem se oni nalaze, osim onih navedenih u točki (a) članku 12. stavku 1., ako ju obavljaju porezni obveznici koji su imali pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi s obzirom na dotični objekt;
4. Usluga putničkih agenata, kako je navedeno u članku 306., te usluge koje isporučuju putnički agenti koji djeluju u ime i za račun putnika, s obzirom na putovanja izvan Zajednice.

DIO B.

Transakcije koje države članice mogu nastaviti izuzimati

1. Ulaznice za sportske priredbe;
2. isporuke usluga autora, umjetnika, izvođača, odvjetnika i ostalih članova slobodnih zanimanja, osim medicinskih i paramedicinskih struka, uz izuzeće sljedećeg:
 - (a) ustupanje patenata, zaštitnih znakova i ostalih sličnih prava te dodjela licenci s obzirom na takva prava;
 - (b) radovi, osim obavljanja radova prema ugovoru, na pokretnoj materijalnoj imovini, za poreznog obveznika;
 - (c) usluge za pripremu ili koordinaciju obavljanja građevinskih radova, kao što su usluge koje isporučuju arhitekti i poduzeća koja provode izravni nadzor radova na terenu;
 - (d) komercijalne oglašavačke usluge;
 - (e) prijevoz i skladištenje robe i pomoćne usluge;
 - (f) davanje pokretne materijalne imovine u najam poreznom obvezniku;
 - (g) posredovanje osoblja poreznom obvezniku;
 - (h) isporuka usluga konzultanata, inženjera, ureda za planiranje i sličnih usluga u znanstvenom, ekonomskom ili tehničkom području;
 - (i) ispunjavanje obveze u vezi s oslobođenjem, u cijelosti ili djelomično, poslovnih djelatnosti ili prava obuhvaćenih točkama od (a) do (h) ili točkom (j);
 - (j) usluge otpremnika, brokera, poslovnih agenata i drugih neovisnih posrednika, ukoliko se odnose na isporuku ili uvoz robe ili isporuku usluga obuhvaćenih točkama od (a) do (i);
3. isporuka telekomunikacijskih usluga i isporuka povezane robe, od strane javnih poštanskih službi;
4. isporuka usluga pogrebnih društava i usluga kremiranja te isporuka s tim povezane robe;

5. transakcije koje obavljaju slijepi osobe ili radionice za slijepi osobe, pod uvjetom da ta izuzeća ne uzrokuju značajno narušavanje tržišnog natjecanja;
 6. isporuka robe i usluga za službene organe odgovorne za izgradnju, uređenje i održavanje groblja, grobova i spomenika žrtvama rata;
 7. transakcije koje obavljaju bolnice koje nisu obuhvaćene točkom (b) člankom 132. stavkom 1.;
 8. opskrba vodom od strane javnih tijela;
 9. isporuka objekata ili njihovih dijelova ili zemljišta na kojem se nalaze, prije prvog useljenja, te isporuka građevinskog zemljišta, kako je navedeno u članku 12.;
 10. prijevoz putnika, te, ukoliko se izuzima prijevoz putnika, prijevoz prateće robe, kao što je prtljaga ili motorna vozila, ili isporuka usluga koje se odnose na prijevoz putnika;
 11. isporuka, poboljšanje, popravak, održavanje, zakup i najam zrakoplova koje koriste državne institucije, uključujući opremu koja je ugrađena ili se koristi u takvim zrakoplovima;
 12. isporuka, poboljšanje, popravak, održavanje, zakup i najam vojnih brodova;
 13. isporuka usluga putničkih agenata, kako je navedeno u članku 306., te usluga putničkih agenata koji djeluju u ime i za račun putnika, s obzirom na putovanja unutar Zajednice.
-

PRILOG XI.

DIO A

Direktive stavljene izvan snage s njihovim uzastopnim izmjenama

1. Direktiva 67/227/EEZ (SL 71, 14.4.1967., str. 1301.)
Direktiva 77/388/EEZ
2. Direktiva 77/388/EEZ (SL L 145, 13.6.1977., str. 1.)
Direktiva 78/583/EEZ (SL L 194, 19.7.1978., str. 16.)
Direktiva 80/368/EEZ (SL L 90, 3.4.1980., str. 41.)
Direktiva 84/386/EEZ (SL L 208, 3.8.1984., str. 58.)
Direktiva 89/465/EEZ (SL L 226, 3.8.1989., str. 21.)
Direktiva 91/680/EEZ (SL L 376, 31.12.1991., str. 1.) - (osim članka 2.)
Direktiva 92/77/EEZ (SL L 316, 31.10.1992., str. 1.)
Direktiva 92/111/EEZ (SL L 384, 30.12.1992., str. 47.)
Direktiva 94/4/EZ (SL L 60, 3.3.1994., str. 14.) - (samo članak 2.)
Direktiva 94/5/EZ (SL L 60, 3.3.1994., str. 16.)
Direktiva 94/76/EZ (SL L 365, 31.12.1994., str. 53.)
Direktiva 95/7/EZ (SL L 102, 5.5.1995., str. 18.)
Direktiva 96/42/EZ (SL L 170, 9.7.1996., str. 34.)
Direktiva 96/95/EZ (SL L 338, 28.12.1996., str. 89.)
Direktiva 98/80/EZ (SL L 281, 17.10.1998., str. 31.)
Direktiva 1999/49/EZ (SL L 139, 2.6.1999., str. 27.)
Direktiva 1999/59/EZ (SL L 162, 26.6.1999., str. 63.)
Direktiva 1999/85/EZ (SL L 277, 28.10.1999., str. 34.)
Direktiva 2000/17/EZ (SL L 84, 5.4.2000., str. 24.)
Direktiva 2000/65/EZ (SL L 269, 21.10.2000., str. 44.)
Direktiva 2001/4/EZ (SL L 22, 24.1.2001., str. 17.)
Direktiva 2001/115/EZ (SL L 15, 17.1.2002., str. 24.)
Direktiva 2002/38/EZ (SL L 128, 15.5.2002., str. 41.)
Direktiva 2002/93/EZ (SL L 331, 7.12.2002., str. 27.)
Direktiva 2003/92/EZ (SL L 260, 11.10.2003., str. 8.)

- Direktiva 2004/7/EZ (SL L 27, 30.1.2004., str. 44.)
 Direktiva 2004/15/EZ (SL L 52, 21.2.2004., str. 61.)
 Direktiva 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.) - (samo točka V. Priloga)
 Direktiva 2005/92/EZ (SL L 345, 28.12.2005., str. 19.)
 Direktiva 2006/18/EZ (SL L 51, 22.2.2006., str. 12.)
 Direktiva 2006/58/EZ (SL L 174, 28.6.2006., str. 5.)
 Direktiva 2006/69/EZ (SL L 221, 12.8.2006., str. 9.) - (samo članak 1.)
 Direktiva 2006/98/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 129.) - (samo točka 2. Priloga)

DIO B

Rokovi za prijenos u nacionalno zakonodavstvo
(iz članka 411.)

Direktiva	Rok za prijenos
Direktiva 67/227/EEZ	1. siječnja 1970.
Direktiva 77/388/EEZ	1. siječnja 1978.
Direktiva 78/583/EEZ	1. siječnja 1979.
Direktiva 80/368/EEZ	1. siječnja 1979.
Direktiva 84/386/EEZ	1. srpnja 1985.
Direktiva 89/465/EEZ	1. siječnja 1990.
	1. siječnja 1991.
	1. siječnja 1992.
	1. siječnja 1993.
	1. siječnja 1994. za Portugal
Direktiva 91/680/EEZ	1. siječnja 1993.
Direktiva 92/77/EEZ	31. prosinca 1992.
Direktiva 92/111/EEZ	1. siječnja 1993.
	1. siječnja 1994.
	1. listopada 1993. za Njemačku
Direktiva 94/4/EZ	1. travnja 1994.
Direktiva 94/5/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 94/76/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 95/7/EZ	1. siječnja 1996.
	1. siječnja 1997. za Njemačku i Luksemburg
Direktiva 96/42/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 96/95/EZ	1. siječnja 1997.
Direktiva 98/80/EZ	1. siječnja 2000.
Direktiva 1999/49/EZ	1. siječnja 1999.
Direktiva 1999/59/EZ	1. siječnja 2000.
Direktiva 1999/85/EZ	—
Direktiva 2000/17/EZ	—
Direktiva 2000/65/EZ	31. prosinca 2001.
Direktiva 2001/4/EZ	1. siječnja 2001.
Direktiva 2001/115/EZ	1. siječnja 2004.
Direktiva 2002/38/EZ	1. srpnja 2003.
Direktiva 2002/93/EZ	—
Direktiva 2003/92/EZ	1. siječnja 2005.
Direktiva 2004/7/EZ	30. siječnja 2004.
Direktiva 2004/15/EZ	—
Direktiva 2004/66/EZ	1. svibnja 2004.
Direktiva 2005/92/EZ	1. siječnja 2006.

Direktiva	Rok za prijenos
Direktiva 2006/18/EZ	—
Direktiva 2006/58/EZ	1. srpnja 2006.
Direktiva 2006/69/EZ	1. siječnja 2008.
Direktiva 2006/98/EZ	1. siječnja 2007.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
članak 1. prvi stavak				članak 1. stavak 1.
članak 1. drugi i treći stavak				—
članak 2. prvi, drugi i treći stavak				članak 1. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak
članci 3., 4. i 6.				—
	članak 1.			—
	članak 2. točka 1.			članak 2. stavak 1. točke (a) i (c)
	članak 2. točka 2.			članak 2. stavak 1. točka (d)
	članak 3. stavak 1. prva alineja			članak 5. točka 2.
	članak 3. stavak 1. druga alineja			članak 5. točka 1.
	članak 3. stavak 1. treća alineja			članak 5. točke 3. i 4.
	članak 3. stavak 2.			—
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, prva alineja			članak 6. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, druga alineja			članak 6. stavak 2. točke (c) i (d)
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, treća alineja			članak 6. stavak 2. točke (e), (f) i (g)
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, prva alineja			članak 6. stavak 1. točka (b)
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, druga alineja			članak 6. stavak 1. točka (c)
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, treća alineja			članak 6. stavak 1. točka (a)
	članak 3. stavak 4. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 7. stavak 1.
	članak 3. stavak 4. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 7. stavak 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 3. stavak 5.			članak 8.
	članak 4. stavci 1. i 2.			članak 9. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, prva rečenica			članak 12. stavak 1. točka (a)
	članak 4. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, druga rečenica			članak 12. stavak 2. drugi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 12. stavak 2. treći podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) treći podstavak			članak 12. stavak 2. prvi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (b) prvi podstavak			članak 12. stavak 1. točka (b)
	članak 4. stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 12. stavak 3.
	članak 4. stavak 4. prvi podstavak			članak 10.
	članak 4. stavak 4. drugi i treći podstavak			članak 11. prvi i drugi stavak
	članak 4. stavak 5. prvi, drugi i treći podstavak			članak 13. stavak 1. prvi, drugi i treći podstavci
	članak 4. stavak 5. četvrti podstavak			članak 13. stavak 2.
	članak 5. stavak 1.			članak 14. stavak 1.
	članak 5. stavak 2.			članak 15. stavak 1.
	članak 5. stavak 3. točke (a), (b) i (c)			članak 15. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 4. točke (a), (b) i (c)			članak 14. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 5.			članak 14. stavak 3.
	članak 5. stavak 6. prva i druga rečenica			članak 16. prvi i drugi stavak
	članak 5. stavak 7. točke (a), (b) i (c)			članak 18. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 8. prva rečenica			članak 19. prvi stavak
	članak 5. stavak 8. druga i treća rečenica			članak 19. drugi stavak
	članak 6. stavak 1. prvi podstavak			članak 24. stavak 1.
	članak 6. stavak 1. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 25. točke (a), (b) i (c)
	članak 6. stavak 2. prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 26. stavak 1. točke (a) i (b)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 6. stavak 2. drugi podstavak			članak 26. stavak 2.
	članak 6. stavak 3.			članak 27.
	članak 6. stavak 4.			članak 28.
	članak 6. stavak 5.			članak 29.
	članak 7. stavak 1. točke (a) i (b)			članak 30. prvi i drugi stavak
	članak 7. stavak 2.			članak 60.
	članak 7. stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 61. prvi i drugi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (a) prva rečenica			članak 32. prvi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (a) druga i treća rečenica			članak 36. prvi i drugi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (b)			članak 31.
	članak 8. stavak 1. točka (c) prvi podstavak			članak 37. stavak 1.
	članak 8. stavak 1. točka (c) drugi podstavak, prva alineja			članak 37. stavak 2. prvi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) drugi podstavak, druga i treća alineja			članak 37. stavak 2. drugi i treći podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) treći podstavak			članak 37. stavak 2. četvrti podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) četvrti podstavak			članak 37. stavak 3. prvi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) peti podstavak			—
	članak 8. stavak 1. točka (c) šesti podstavak			članak 37. stavak 3. drugi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 38. stavci 1. i 2.
	članak 8. stavak 1. točka (e) prva rečenica			članak 39. prvi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (e) druga i treća rečenica			članak 39. drugi stavak
	članak 8. stavak 2.			članak 32. drugi stavak
	članak 9. stavak 1.			članak 43.
	članak 9. stavak 2., uvodna rečenica			—
	članak 9. stavak 2. točka (a)			članak 45.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 9. stavak 2. točka (b)			članak 46.
	članak 9. stavak 2. točka (c), prva i druga alineja			članak 52. točke (a) i (b)
	članak 9. stavak 2. točka (c) treća i četvrta alineja			članak 52. točka (c)
	članak 9. stavak 2. točka (e) od prve do šeste alineje			članak 56. stavak 1. točke od (a) do (f)
	članak 9. stavak 2. točka (e) sedma alineja			članak 56. stavak 1. točka (l)
	članak 9. stavak 2. točka (e) osma alineja			članak 56. stavak 1. točka (g)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deveta alineja			članak 56. stavak 1. točka (h)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, prva rečenica			članak 56. stavak 1. točka (i)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, druga rečenica			članak 24. stavak 2.
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, treća rečenica			članak 56. stavak 1. točka (i)
	članak 9. stavak 2. točka (e) jedanaesta i dvanaesta alineja			članak 56. stavak 1. točke od (j) do (k)
	članak 9. stavak 2. točka (f)			članak 57. stavak 1.
	članak 9. stavak 3.			članak 58. prvi i drugi stavak
	članak 9. stavak 3. točke (a) i (b)			članak 58. prvi stavak, točke (a) i (b)
	članak 9. stavak 4.			članak 59. stavci 1. i 2.
	članak 10. stavak 1. točke (a) i (b)			članak 62. točke 1. i 2.
	članak 10. stavak 2. prvi podstavak, prva rečenica			članak 63.
	članak 10. stavak 2. prvi podstavak, druga i treća rečenica			članak 64. stavci 1. i 2.
	članak 10. stavak 2. drugi podstavak			članak 65.
	članak 10. stavak 2. treći podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 66. točke (a), (b) i (c)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 10. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 70.
	članak 10. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 71. stavak 1. prvi podstavak
	članak 10. stavak 3. drugi podstavak			članak 71. stavak 1. drugi podstavak
	članak 10. stavak 3. treći podstavak			članak 71. stavak 2.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (a)			članak 73.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (b)			članak 74.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (c)			članak 75.
	članak 11. dio A. stavak 1. točka (d)			članak 77.
	članak 11. dio A stavak 2. točka (a)			članak 78. prvi stavak točka (a)
	članak 11. dio A stavak 2. točka (b) prva rečenica			članak 78. prvi stavak točka (b)
	članak 11. dio A stavak 2. točka (b) druga rečenica			članak 78. drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 3. točke (a) i (b)			članak 79. prvi stavak, točke (a) i (b) članak 87. točke (a) i (b)
	članak 11. dio A stavak 3. točka (c) prva rečenica			članak 79. prvi stavak, točka (c)
	članak 11. dio A stavak 3. točka (c) druga rečenica			članak 79. drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 81. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 5.			članak 82.
	članak 11. dio A stavak 6. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 80. stavak 1. prvi podstavak
	članak 11. dio A stavak 6. prvi podstavak, treća rečenica			članak 80. stavak 1. drugi podstavak
	članak 11. dio A stavak 6. drugi podstavak			članak 80. stavak 1. prvi podstavak
	članak 11. dio A. stavak 6. treći podstavak			članak 80. stavak 2.
	članak 11. dio A stavak 6. četvrti podstavak			članak 80. stavak 3.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 11. dio A stavak 7. prvi i drugi podstavak			članak 72. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio B stavak 1.			članak 85.
	članak 11. dio B stavak 3. točka (a)			članak 86. stavak 1. točka (a)
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) prvi podstavak			članak 86. stavak 1. točka (b)
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 86. stavak 2.
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) treći podstavak			članak 86. stavak 1. točka (b)
	članak 11. dio B stavak 4.			članak 87.
	članak 11. dio B stavak 5			članak 88.
	članak 11. dio B. stavak 6. prvi i drugi podstavak			članak 89. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio C. stavak 1. prvi i drugi podstavak			članak 90. stavci 1. i 2.
	članak 11. dio C. stavak 2. prvi podstavak			članak 91. stavak 1.
	članak 11. dio C. stavak 2. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 91. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 11. dio C. stavak 3. prva i druga alineja			članak 92. točke (a) i (b)
	članak 12. stavak 1.			članak 93. prvi stavak
	članak 12. stavak 1. točka (a)			članak 93. drugi stavak, točka (a)
	članak 12. stavak 1. točka (b)			članak 93. drugi stavak točka (c)
	članak 12. stavak 2. prva i druga alineja			članak 95. prvi i drugi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, prva rečenica			članak 96.
	članak 12. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, druga rečenica			članak 97. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 97. stavak 2.
	članak 12. stavak 3. točka (a) treći podstavak, prva rečenica			članak 98. stavak 1.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 12. stavak 3. točka (a), treći podstavak, druga rečenica			članak 98. stavak 2. prvi podstavak članak 99. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (a) četvrti podstavak			članak 98. stavak 2. drugi podstavak
	članak 12. stavak 3. točka (b) prva rečenica			članak 102. prvi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (b) druga, treća i četvrta rečenica			članak 102. drugi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (c) prvi podstavak			članak 103. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 103. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 12. stavak 4. prvi podstavak			članak 99. stavak 2.
	članak 12. stavak 4. drugi podstavak prva i druga rečenica			članak 100. prvi i drugi stavak
	članak 12. stavak 4. treći podstavak			članak 101.
	članak 12. stavak 5.			članak 94. stavak 2.
	članak 12. stavak 6.			članak 105.
	članak 13. dio A stavak 1., uvodna rečenica			članak 131.
	članak 13. dio A. stavak 1. točke od (a) do (n)			članak 132. stavak 1. točke od (a) do (n)
	članak 13. dio A. stavak 1. točka (o), prva rečenica			članak 132. stavak 1. točka (o)
	članak 13. dio A stavak 1. točka (o), druga rečenica			članak 132. stavak 2.
	članak 13. dio A stavak 1. točke (p) i (q)			članak 132. stavak 1. točke (p) i (q)
	članak 13. dio A stavak 2. točka (a), od prve do četvrte alineje			članak 133. prvi stavak, točke od (a) do (d)
	članak 13. dio A stavak 2. točka (b), prva i druga alineja			članak 134. točke (a) i (b)
	članak 13. dio B uvodna rečenica			članak 131.
	članak 13. dio B točka (a)			članak 135. stavak 1. točka (a)
	članak 13. dio B točka (b) prvi podstavak			članak 135. stavak 1. točka (l)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 13. dio B točka (b), prvi podstavak, točke od 1. do 4.			članak 135. stavak 2. prvi podstavak, točke od (a) do (d)
	članak 13. dio B točka (b), drugi podstavak			članak 135. stavak 2. drugi podstavak
	članak 13. dio B točka (c)			članak 136. točke (a) i (b)
	članak 13. dio B točka (d)			—
	članak 13. dio B točka (d), točke od 1. do 5.			članak 135. stavak 1. točke od (b) do (f)
	članak 13. dio B točka (d), točka 5., prva i druga alineja			članak 135. stavak 1. točka (f)
	članak 13. dio B točka (d), točka 6.			članak 135. stavak 1. točka (g)
	članak 13. dio B točke od (e) do (h)			članak 135. stavak 1. točke od (h) do (k)
	članak 13. dio C. prvi podstavak, točka (a)			članak 137. stavak 1. točka (d)
	članak 13. dio C. prvi podstavak, točka (b)			članak 137. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 13. dio C. drugi podstavak			članak 137. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 14. stavak 1. uvodna rečenica			članak 131.
	članak 14. stavak 1. točka (a)			članak 143. točka (a)
	članak 14. stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 143. točke (b) i (c)
	članak 14. stavak 1. točka (e)			članak 143. točka (e)
	članak 14. stavak 1. točka (g), od prve do četvrte alineje			članak 143. točke od (f) do (i)
	članak 14. stavak 1. točka (h)			članak 143. točka (j)
	članak 14. stavak 1. točka (i)			članak 144.
	članak 14. stavak 1. točka (j)			članak 143. točka (k)
	članak 14. stavak 1. točka (k)			članak 143. točka (l)
	članak 14. stavak 2. prvi podstavak			članak 145. stavak 1.
	članak 14. stavak 2. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 145. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak
	članak 14. stavak 2. treći podstavak			članak 145. stavak 3.
	članak 15. uvodna rečenica			članak 131.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 15. točka 1.			članak 146. stavak 1. točka (a)
	članak 15. točka 2. prvi podstavak			članak 146. stavak 1. točka (b)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 147. stavak 1. prvi podstavak, točke (a) i (b)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, treća alineja, prvi dio rečenice			članak 147. stavak 1. prvi podstavak, točka (c)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, treća alineja, drugi dio rečenice			članak 147. stavak 1. drugi podstavak
	članak 15. točka 2. treći podstavak, prva i druga alineja			članak 147. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 15. točka 2. četvrti podstavak			članak 147. stavak 2. treći podstavak
	članak 15. točka 3.			članak 146. stavak 1. točka (d)
	članak 15. točka 4. prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 148. točka (a)
	članak 15. točka 4. prvi podstavak, točka (c)			članak 148. točka (b)
	članak 15. točka 4. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 150. stavci 1. i 2.
	članak 15. točka 5.			članak 148. točka (c)
	članak 15. točka 6.			članak 148. točka (f)
	članak 15. točka 7.			članak 148. točka (e)
	članak 15. točka 8.			članak 148. točka (d)
	članak 15. točka 9.			članak 148. točka (g)
	članak 15. točka 10. prvi podstavak, od prve do četvrtre alineje			članak 151. stavak 1. prvi podstavak, točke od (a) do (d)
	članak 15. točka 10. drugi podstavak			članak 151. stavak 1. drugi podstavak
	članak 15. točka 10. treći podstavak			članak 151. stavak 2.
	članak 15. točka 11.			članak 152.
	članak 15. točka 12. prva rečenica			članak 146. stavak 1. točka (c)
	članak 15. točka 12. druga rečenica			članak 146. stavak 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 15. točka 13.			članak 146. stavak 1. točka (e)
	članak 15. točka 14. prvi i drugi podstavak			članak 153. prvi i drugi stavak
	članak 15. točka 15.			članak 149.
	članak 16. stavak 1.			—
	članak 16. stavak 2.			članak 164. stavak 1.
	članak 16. stavak 3.			članak 166.
	članak 17. stavak 1.			članak 167.
	članak 17. stavci 2., 3. i 4.			—
	članak 17. stavak 5. prvi i drugi podstavak			članak 173. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 17. stavak 5. treći podstavak, točke od (a) do (e)			članak 173. stavak 2. točke od (a) do (e)
	članak 17. stavak 6.			članak 176.
	članak 17. stavak 7. prva i druga rečenica			članak 177. prvi i drugi stavak
	članak 18. stavak 1.			—
	članak 18. stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 179. prvi i drugi stavak
	članak 18. stavak 3.			članak 180.
	članak 18. stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 183. prvi i drugi stavak
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, prva alineja			članak 174. stavak 1. prvi podstavak, točka (a)
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, druga alineja, prva rečenica			članak 174. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, druga alineja, druga rečenica			članak 174. stavak 1. drugi podstavak
	članak 19. stavak 1. drugi podstavak			članak 175. stavak 1.
	članak 19. stavak 2. prva rečenica			članak 174. stavak 2. točka (a)
	članak 19. stavak 2. druga rečenica			članak 174. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 19. stavak 2. treća rečenica			članak 174. stavak 3.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 19. stavak 3. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 175. stavak 2. prvi podstavak
	članak 19. stavak 3. prvi podstavak, treća rečenica			članak 175. stavak 2. drugi podstavak
	članak 19. stavak 3. drugi podstavak			članak 175. stavak 3.
	članak 20. stavak 1., uvodna rečenica			članak 186.
	članak 20. stavak 1. točka (a)			članak 184.
	članak 20. stavak 1. točka (b) prvi dio prve rečenice			članak 185. stavak 1.
	članak 20. stavak 1. točka (b) drugi dio prve rečenice			članak 185. stavak 2. prvi podstavak
	članak 20. stavak 1. točka (b) druga rečenica			članak 185. stavak 2. drugi podstavak
	članak 20. stavak 2. prvi podstavak, prva rečenica			članak 187. stavak 1. prvi podstavak
	članak 20. stavak 2. prvi podstavak, druga i treća rečenica			članak 187. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 20. stavak 2. drugi i treći podstavak			članak 187. stavak 1. drugi i treći podstavak
	članak 20. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 188. stavak 1. prvi podstavak
	članak 20. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 188. stavak 1. drugi i treći podstavak
	članak 20. stavak 3. treća rečenica			članak 188. stavak 2.
	članak 20. stavak 3. drugi podstavak			članak 188. stavak 2.
	članak 20. stavak 4. prvi podstavak, od prve do četvrte alineje			članak 189. točke od (a) do (d)
	članak 20. stavak 4. drugi podstavak			članak 190.
	članak 20. stavak 5.			članak 191.
	članak 20. stavak 6.			članak 192.
	članak 21.			—
	članak 22.			—
	članak 22.a			članak 249.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 23. prvi stavak			članak 211. prvi stavak članak 260.
	članak 23. drugi stavak			članak 211. drugi stavak
	članak 24. stavak 1.			članak 281.
	članak 24. stavak 2. uvodna rečenica			članak 292.
	članak 24. stavak 2. točka (a), prvi podstavak			članak 284. stavak 1.
	članak 24. stavak 2. točka (a) drugi i treći podstavak			članak 284. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 24. stavak 2. točka (b) prva i druga rečenica			članak 285. prvi i drugi stavak
	članak 24. stavak 2. točka (c)			članak 286.
	članak 24. stavak 3. prvi podstavak			članak 282.
	članak 24. stavak 3. drugi podstavak, prva rečenica			članak 283. stavak 2.
	članak 24. stavak 3. drugi podstavak, druga rečenica			članak 283. stavak 1. točka (a)
	članak 24. stavak 4. prvi podstavak			članak 288. prvi stavak, točke od 1. do 4.
	članak 24. stavak 4. drugi podstavak			članak 288. drugi stavak
	članak 24. stavak 5.			članak 289.
	članak 24. stavak 6.			članak 290.
	članak 24. stavak 7.			članak 291.
	članak 24. stavak 8. točke (a), (b) i (c)			članak 293. točke 1., 2. i 3.
	članak 24. stavak 9.			članak 294.
	članak 24.a, prvi stavak, od prve do desete alineje			članak 287. točke od 7. do 16.
	članak 24.a, drugi stavak			—
	članak 25. stavak 1.			članak 296. stavak 1.
	članak 25. stavak 2. od prve do osme alineje			članak 295. stavak 1. točke od 1 do 8.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 297. prvi stavak, prva rečenica i drugi stavak
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 298. prvi stavak
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, treća rečenica			članak 299.
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, četvrta i peta rečenica			članak 298. drugi stavak
	članak 25. stavak 3. drugi podstavak			članak 297. prvi stavak, druga rečenica
	članak 25. stavak 4. prvi podstavak			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (e)
	članak 25. stavci 5. i 6.			—
	članak 25. stavak 7.			članak 304.
	članak 25. stavak 8.			članak 301. stavak 2.
	članak 25. stavak 9.			članak 296. stavak 2.
	članak 25. stavak 10.			članak 296. stavak 3.
	članak 25. stavci 11. i 12.			—
	članak 26. stavak 1. prva i druga rečenica			članak 306. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26. stavak 1. treća rečenica			članak 306. stavak 2.
	članak 26. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 307. prvi i drugi stavak
	članak 26. stavak 2. treća rečenica			članak 308.
	članak 26. stavak 3. prva i druga rečenica			članak 309. prvi i drugi stavak
	članak 26. stavak 4.			članak 310.
	članak 26.a dio A točka (a), prvi podstavak			članak 311. stavak 1. točka 2.
	članak 26.a dio A točka (a), drugi podstavak			članak 311. stavak 2.
	članak 26.a dio A točke (b) i (c)			članak 311. stavak 1. točke 3. i 4.
	članak 26.a dio A točka (d)			članak 311. stavak 1. točka 1.
	članak 26.a dio A točke (e) i (f)			članak 311. stavak 1. točke 5. i 6.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.a dio A točka (g), uvodna rečenica			članak 311. stavak 1. točka 7.
	članak 26.a dio A točka (g), prva i druga alineja			članak 311. stavak 3.
	članak 26.a dio B stavak 1.			članak 313. stavak 1.
	članak 26.a dio B stavak 2.			članak 314.
	članak 26.a dio B stavak 2. od prve do četvrte alineja			članak 314. točke od (a) do (d)
	članak 26.a dio B stavak 3. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 315. prvi i drugi stavak
	članak 26.a dio B stavak 3. drugi podstavak			članak 312.
	članak 26.a dio B stavak 3. drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 312. točke 1. i 2.
	članak 26.a dio B stavak 4. prvi podstavak			članak 316. stavak 1.
	članak 26.a dio B stavak 4. prvi podstavak, točke (a), (b) i (c)			članak 316. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio B stavak 4. drugi podstavak			članak 316. stavak (2)
	članak 26.a dio B stavak 4. treći podstavak, prva i druga rečenica			članak 317. prvi i drugi stavak
	članak 26.a dio B stavak 5.			članak 321.
	članak 26.a dio B stavak 6.			članak 323.
	članak 26.a dio B stavak 7.			članak 322.
	članak 26.a dio B stavak 7. točke (a), (b) i (c)			članak 322. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio B stavak 8.			članak 324.
	članak 26.a dio B stavak 9.			članak 325.
	članak 26.a dio B stavak 10. prvi i drugi podstavak			članak 318. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26.a dio B stavak 10. treći podstavak, prva i druga alineja			članak 318. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 26.a dio B stavak 10. četvrti podstavak			članak 318. stavak 3.
	članak 26.a dio B stavak 11. prvi podstavak			članak 319.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.a dio B stavak 11. drugi podstavak, točka (a)			članak 320. stavak 1. prvi podstavak
	članak 26.a dio B stavak 11. drugi podstavak, točke (b) i (c)			članak 320. stavak 1. drugi podstavak
	članak 26.a dio B stavak 11. treći podstavak			članak 320. stavak 2.
	članak 26.a dio C stavak 1., uvodna rečenica			članak 333. stavak 1. članak 334.
	članak 26.a dio C stavak 1. od prve do četvrte alineje			članak 334. točke od (a) do (d)
	članak 26.a dio C stavak 2. prva i druga alineja			članak 336. točke (a) i (b)
	članak 26.a dio C stavak 3.			članak 337.
	članak 26.a dio C stavak 4. prvi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 339. prvi stavak, točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio C stavak 4. drugi podstavak			članak 339. drugi stavak
	članak 26.a dio C stavak 5. prvi i drugi podstavak			članak 340. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26.a dio C stavak 5. treći podstavak			članak 340. stavak 2.
	članak 26.a dio C stavak 6. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 338. prvi stavak, točke (a) i (b)
	članak 26.a dio C stavak 6. drugi podstavak			članak 338. drugi stavak
	članak 26.a dio C stavak 7.			članak 335.
	članak 26.a dio D uvodna rečenica			—
	članak 26.a dio D točka (a)			članak 313. stavak 2. članak 333. stavak 2.
	članak 26.a dio D točka (b)			članak 4. točke (a) i (c)
	članak 26.a dio D točka (c)			članak 35. članak 139. stavak 3. prvi podstavak
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (i) prva rečenica			članak 344. stavak 1. točka 1.
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (i) druga rečenica			članak 344. stavak 2.
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (ii) od prve do četvrte alineje			članak 344. stavak 1. točka 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.b, dio A. drugi podstavak			članak 344. stavak 3.
	članak 26.b dio A treći podstavak			članak 345.
	članak 26.b. dio B prvi podstavak			članak 346.
	članak 26.b. dio B drugi podstavak			članak 347.
	članak 26.b dio C prvi podstavak			članak 348.
	članak 26.b dio C drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 349. stavci 1. i 2.
	članak 26.b dio C treći podstavak			članak 350.
	članak 26.b dio C četvrti podstavak			članak 351.
	članak 26.b dio D stavak 1. točke (a), (b) i (c)			članak 354. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.b dio D stavak 2.			članak 355.
	članak 26.b dio E prvi i drugi podstavak			članak 356. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26.b dio E treći i četvrti podstavak			članak 356. stavci 2. i 3.
	članak 26.b dio F prva rečenica			članak 198. stavci 2. i 3.
	članak 26.b dio F druga rečenica			članci 208. i 255.
	članak 26.b dio G stavak 1. prvi podstavak			članak 352.
	članak 26.b dio G stavak 1. drugi podstavak			—
	članak 26.b dio G stavak 2. točka (a)			članak 353.
	članak 26.b dio G stavak 2. točka (b) prva i druga rečenica			članak 198. stavci 1. i 3.
	članak 26.c dio A točke od (a) do (e)			članak 358. točke od 1. do 5.
	članak 26.c dio B stavak 1.			članak 359.
	članak 26.c dio B stavak 2. prvi podstavak			članak 360.
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak prvi dio prve rečenice			članak 361. stavak 1.
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak drugi dio prve rečenice			članak 361. stavak 1. točke od (a) do (e)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak, druga rečenica			članak 361. stavak 2.
	članak 26.c dio B stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 362.
	članak 26.c dio B stavak 4. točke od (a) do (d)			članak 363. točke od (a) do (d)
	članak 26.c dio B stavak 5. prvi podstavak			članak 364.
	članak 26.c dio B stavak 5. drugi podstavak			članak 365.
	članak 26.c dio B stavak 6. prva rečenica			članak 366. stavak 1. prvi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 6. druga i treća rečenica			članak 366. stavak 1. drugi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 6. četvrta rečenica			članak 366. stavak 2.
	članak 26.c dio B stavak 7. prva rečenica			članak 367. prvi stavak
	članak 26.c dio B stavak 7. druga i treća rečenica			članak 367. drugi stavak
	članak 26.c dio B stavak 8.			članak 368.
	članak 26.c dio B stavak 9. prva rečenica			članak 369. stavak 1.
	članak 26.c dio B stavak 9. druga i treća rečenica			članak 369. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 10.			članak 204. stavak 1. treći podstavak
	članak 27. stavak 1. prva i druga rečenica			članak 395. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 27. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 395. stavak 2. prvi podstavak
	članak 27. stavak 2. treća rečenica			članak 395. stavak 2. drugi podstavak
	članak 27. stavci 3. i 4.			članak 395. stavci 3. i 4.
	članak 27. stavak 5.			članak 394.
	članak 28. stavci 1. i 1.a			—
	članak 28. stavak 2. uvodna rečenica			članak 109.
	članak 28. stavak 2. točka (a) prvi podstavak			članak 110. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (a) drugi podstavak			—

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28. stavak 2. točka (a) treći podstavak prva rečenica			članak 112. prvi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (a) treći podstavak druga i treća rečenica			članak 112. drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (b)			članak 113.
	članak 28. stavak 2. točka (c) prva i druga rečenica			članak 114. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 28. stavak 2. točka (c) treća rečenica			članak 114. stavak 2.
	članak 28. stavak 2. točka (d)			članak 115.
	članak 28. stavak 2. točka (e) prvi i drugi podstavak			članak 118. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (f)			članak 120.
	članak 28. stavak 2. točka (g)			—
	članak 28. stavak 2. točka (h) prvi i drugi podstavak			članak 121. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (i)			članak 122.
	članak 28. stavak 2. točka (j)			članak 117. stavak 2.
	članak 28. stavak 2. točka (k)			članak 116.
	članak 28. stavak 3. točka (a)			članak 370.
	članak 28. stavak 3. točka (b)			članak 371.
	članak 28. stavak 3. točka (c)			članak 391.
	članak 28. stavak 3. točka (d)			članak 372.
	članak 28. stavak 3. točka (e)			članak 373.
	članak 28. stavak 3. točka (f)			članak 392.
	članak 28. stavak 3. točka (g)			članak 374.
	članak 28. stavak 3.a			članak 376.
	članak 42. stavci 4. i 5.			članak 393. stavci 1. i 2.
	članak 28. stavak 6. prvi podstavak prva rečenica			članak 106. prvi i drugi stavak

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28. stavak 6. prvi podstavak druga rečenica			članak 106. treći podstavak
	članak 28. stavak 6. drugi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 107. prvi stavak, točke (a), (b) i (c)
	članak 28. stavak 6. drugi podstavak točka (d)			članak 107. drugi stavak
	članak 28. stavak 6. treći podstavak			članak 107. drugi stavak
	članak 28. stavak 6. četvrti podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 108. točke (a), (b) i (c)
	članak 28. stavak 6. peti i šesti podstavak			—
	članak 28.a stavak 1. uvodna rečenica			članak 2. stavak 1.
	članak 28.a stavak 1. točka (a) prvi podstavak			članak 2. stavak 1. točka (b) točka (i)
	članak 28.a stavak 1. točka (a) drugi podstavak			članak 3. stavak 1.
	članak 28.a stavak 1. točka (a) treći podstavak			članak 3. stavak 3.
	članak 28.a stavak 1. točka (b)			članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka (ii)
	članak 28.a stavak 1. točka (c)			članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka (iii)
	članak 28.a stavak 1.a točka (a)			članak 3. stavak 1. točka (a)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) prvi podstavak prva alineja			članak 3. stavak 1. točka (b)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) prvi podstavak druga i treća alineja			članak 3. stavak 2. prvi podstavak, točke (a) i (b)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) drugi podstavak			članak 3. stavak 2. drugi podstavak
	članak 28.a stavak 2. uvodna rečenica			—
	članak 28.a stavak 2. točka (a)			članak 2. stavak 2. točka (a) podtočke (i), (ii) i (iii)
	članak 28.a stavak 2. točka (b) prvi podstavak			članak 2. stavak 2. točka (b)
	članak 28.a stavak 2. točka (b) prvi podstavak prva i druga alineja			članak 2. stavak 2. točka (b) podtočke (i), (ii) i (iii)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.a stavak 2. točka (b) drugi podstavak			članak 2. stavak 2. točka (c)
	članak 28.a stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 20. prvi i drugi stavak
	članak 28.a stavak 4. prvi podstavak			članak 9. stavak 2.
	članak 28.a stavak 4. drugi podstavak prva alineja			članak 172. stavak 1. drugi podstavak
	članak 28.a stavak 4. drugi podstavak druga alineja			članak 172. stavak 1. prvi podstavak
	članak 28.a stavak 4. treći podstavak			članak 172. stavak 2.
	članak 28.a stavak 5. točka (b), prvi podstavak			članak 17. stavak 1. prvi podstavak
	članak 28.a, stavak 5. točka (b) drugi podstavak			članak 17. stavak 1. drugi podstavak i stavak 2., uvodna rečenica
	članak 28.a stavak 5. točka (b), drugi podstavak, prva alineja			članak 17. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 28.a stavak 5. točka (b) drugi podstavak druga alineja			članak 17. stavak 2. točka (c)
	članak 28.a, stavak 5. točka (b), drugi podstavak, treća alineja			članak 17. stavak 2. točka (e)
	članak 28.a stavak 5. točka (b), drugi podstavak peta, šesta i sedma alineja			članak 17. stavak 2. točke (f), (g) i (h)
	članak 28.a stavak 5. točka (b) drugi podstavak osma alineja			članak 17. stavak 2. točka (d)
	članak 28.a stavak 5. treći podstavak			članak 17. stavak 3.
	članak 28.a stavak 6. prvi podstavak			članak 21.
	članak 28.a stavak 6. drugi podstavak			članak 22.
	članak 28.a stavak 7.			članak 23.
	članak 28.b dio A stavak 1.			članak 40.
	članak 28.b dio A stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 41. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio A stavak 2. treći podstavak prva i druga alineja			članak 42. točke (a) i b)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.b dio B stavak 1. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 33. stavak 1. točke (a) i (b)
	članak 28.b dio B stavak 1. drugi podstavak			članak 33. stavak 2.
	članak 28.b dio B stavak 2. prvi podstavak			članak 34. stavak 1. točka (a)
	članak 28.b dio B stavak 2. prvi podstavak prva i druga alineja			članak 34. stavak 1. točke (b) i (c)
	članak 28.b dio B stavak 2. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 34. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 28.b, dio B stavak 2. treći podstavak, prva rečenica			članak 34. stavak 3.
	članak 28.b dio B stavak 2. treći podstavak, druga i treća rečenica			—
	članak 28.b dio B stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 34. stavak 4. prvi i drugi podstavak
	članak 28.b dio C stavak 1. prva alineja, prvi podstavak			članak 48. prvi stavak
	članak 28.b dio C stavak 1. prva alineja drugi podstavak			članak 49.
	članak 28.b dio C stavak 1. druga i treća alineja			članak 48., drugi i treći stavak
	članak 28.b dio C stavak 2. i 3.			članak 47. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio C stavak 4.			članak 51.
	članak 28.b dio D			članak 53.
	članak 28.b dio E stavak 1. prvi i drugi podstavak			članak 50. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio E stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 54. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio E stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 44. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio F prvi i drugi stavak			članak 55. prvi i drugi stavak
	članak 28.c dio A uvodna rečenica			članak 131.
	članak 28.c dio A točka (a) prvi podstavak			članak 138. stavak 1.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.c dio A točka (a) drugi podstavak			članak 139. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 28.c dio A točka (b)			članak 138. stavak 2. točka (a)
	članak 28.c dio A točka (c) prvi podstavak			članak 138. stavak 2. točka (b)
	članak 28.c dio A točka (c) drugi podstavak			članak 139. stavak 2.
	članak 28.c dio A točka (d)			članak 138. stavak 2. točka (c)
	članak 28.c dio B uvodna rečenica			članak 131.
	članak 28.c dio B točke (a), (b) i (c)			članak 140. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.c dio C			članak 142.
	članak 28.c dio D prvi podstavak			članak 143. točka (d)
	članak 28.c dio D drugi podstavak			članak 131.
	članak 28.c dio E točka 1. prva alineja, koja zamjenjuje članak 16. stavak 1.			
	— stavak 1. prvi podstavak			članak 155.
	— članak 1. prvi podstavak točka (A)			članak 157. stavak 1. točka (a)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točke (a), (b) i (c)			članak 156. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (d) prva i druga alineja			članak 156. stavak 1. točke (d) i (e)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) prvi podstavak			članak 157. stavak 1. točka (b)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak prva alineja			članak 154.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak druga alineja, prva rečenica			članak 154.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak druga alineja druga rečenica			članak 157. stavak 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) treći podstavak prva alineja			—
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) treći podstavak druga, treća i četvrta alineja			članak 158. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) drugi podstavak			članak 156. stavak 2.
	— stavak 1. prvi podstavak točka (C)			članak 159.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (D) prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 160. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (D) drugi podstavak			članak 160. stavak 2.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (E) prva i druga alineja			članak 161. stavci (a) i (b)
	— stavak 1. drugi podstavak			članak 202.
	— stavak 1. treći podstavak			članak 163.
	članak 28.c dio E točka 1. druga alineja, kojom se umeće stavak 1.a u članak 16.			
	— stavak 1.a			članak 162.
	članak 28.c dio E točka 2. prva alineja, kojom se izmjenjuje i dopunjuje članak 16. stavak 2.			
	— stavak 2. prvi podstavak			članak 164. stavak 1.
	članak 28.c dio E točka 2. druga alineja, kojom se umeće drugi i treći podstavak u članak 16. stavak 2.			
	— stavak 2. drugi podstavak			članak 164. stavak 2.
	— stavak 2. treći podstavak			članak 165.
	članak 28.c dio E točka 3. od prve do pete alineje			članak 141. točke od (a) do (e)
	članak 28.d stavak 1. prva i druga rečenica			članak 68. prvi i drugi stavak
	članak 28.d stavci 2. i 3.			članak 69. stavak 1. i 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.d stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 67. stavci 1. i 2.
	članak 28.e stavak 1. prvi podstavak			članak 83.
	članak 28.e stavak 1. drugi podstavak prva i druga rečenica			članak 84. stavak 1. i 2.
	članak 28.e stavak 2.			članak 76.
	članak 28.e stavak 3.			članak 93. drugi podstavak, točka (b)
	članak 28.e stavak 4.			članak 94. stavak 1.
	članak 28.f točka 1., koja zamjenjuje članak 17. stavke 2. 3. i 4.			
	— stavak 2. točka (a)			članak 168. točka (a)
	— stavak 2. točka (b)			članak 168. točka (e)
	— stavak 2. točka (c)			članak 168. točke (b) i (d)
	— stavak 2. točka (d)			članak 168. točka (c)
	— stavak 3. točke (a), (b) i (c)			članak 169. točke (a), (b) i (c) članak 170. točke (a) i (b)
	— stavak 4. prvi podstavak prva alineja			članak 171. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 4. prvi podstavak druga alineja			članak 171. stavak 2. prvi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (a)			članak 171. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (b)			članak 171. stavak 2. drugi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (c)			članak 171. stavak 3.
	članak 28.f točka 2., koja zamjenjuje članak 18. stavak 1.			
	— stavak 1. točka (a)			članak 178. točka (a)
	— stavak 1. točka (b)			članak 178. točka (e)
	— stavak 1. točka (c)			članak 178. točke (b) i (d)
	— stavak 1. točka (d)			članak 178. točka (f)
	— stavak 1. točka (e)			članak 178. točka (c)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.f točka 3., kojom se umeće stavak 3.a u članak 18.			
	— stavak 3.a prvi dio rečenice			članak 181.
	— stavak 3.a drugi dio rečenice			članak 182.
	članak 28.g koji zamjenjuje članak 21.			
	— stavak 1. točka (a) prvi podstavak			članak 193.
	— stavak 1. točka (a) drugi podstavak			članak 194. stavak 1. i 2.
	— stavak 1. točka (b)			članak 196.
	— stavak 1. točka (c) prvi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 197. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. točka (c) drugi podstavak			članak 197. stavak 2.
	— stavak 1. točka (d)			članak 203.
	— stavak 1. točka (e)			članak 200.
	— stavak 1. točka (f)			članak 195.
	— stavak 2.			—
	— stavak 2. točka (a) prva rečenica			članak 204. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 2. točka (a) druga rečenica			članak 204. stavak 2.
	— stavak 2. točka (b)			članak 204. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 2. točka (c) prvi podstavak			članak 199. stavak 1. točke od (a) do (g)
	— stavak 2. točka (c) drugi, treći i četvrti podstavak			članak 199. stavci 2., 3. i 4.
	— stavak 3.			članak 205.
	— stavak 4.			članak 201.
	članak 28.h koji zamjenjuje članak 22.			
	— stavak 1. točka (a) prva i druga rečenica			članak 213. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	— stavak 1. točka (b)			članak 213. stavak 2.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 1. točka (c) prva alineja, prva rečenica			članak 214. stavak 1. točka (a)
	— stavak 1. točka (c) prva alineja, druga rečenica			članak 214. stavak 2.
	— stavak 1. točka (c) druga i treća alineja			članak 214. stavak 1. točke (b) i (c)
	— stavak 1. točka (d) prva i druga rečenica			članak 215. prvi i drugi stavak
	— stavak 1. točka (e)			članak 216.
	— stavak 2. točka (a)			članak 242.
	— stavak 2. točka (b) prvi i drugi podstavak			članak 243. stavci 1. i 2.
	— stavak 3. točka (a) prvi podstavak prva rečenica			članak 220. točka 1.
	— stavak 3. točka (a) prvi podstavak druga rečenica			članak 220. točke 2. i 3.
	— stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 220. točke 4. i 5.
	— stavak 3. točka (a) treći podstavak prva i druga rečenica			članak 221. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	— stavak 3. točka (a) četvrti podstavak			članak 221. stavak 2.
	— stavak 3. točka (a) peti podstavak prva rečenica			članak 219.
	— stavak 3. točka (a) peti podstavak druga rečenica			članak 228.
	— stavak 3. točka (a) šesti podstavak			članak 222.
	— stavak 3. točka (a) sedmi podstavak			članak 223.
	— stavak 3. točka (a) osmi podstavak, prva i druga rečenica			članak 224. stavci 1. i 2.
	— stavak 3. točka (a) deveti podstavak prva i druga rečenica			članak 224. stavak 3. prvi podstavak
	— stavak 3. točka (a) deveti podstavak treća rečenica			članak 224. stavak 3. drugi podstavak
	— stavak 3. točka (a) deseti podstavak			članak 225.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak, od prve do dvanaeste alineje			članak 226. točke od 1. do 12.
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak trinaesta alineja			članak 226. točke 13. i 14.
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak četrnaesta alineja			članak 226. točka 15.
	— stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 227.
	— stavak 3. točka (b) treći podstavak			članak 229.
	— stavak 3. točka (b) četvrti podstavak			članak 230.
	— stavak 3. točka (b), peti podstavak			članak 231.
	— stavak 3. točka (c) prvi podstavak			članak 232.
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, uvodna rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva alineja, prva rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak, točka (a)
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva alineja, druga rečenica			članak 233. stavak 2.
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, druga alineja, prva rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, druga alineja, druga rečenica			članak 233. stavak 3.
	— stavak 3. točka (c) treći podstavak, prva rečenica			članak 233. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 3. točka (c) treći podstavak, druga rečenica			članak 237.
	— stavak 3. točka (c) četvrti podstavak, prva i druga rečenica			članak 234.
	— stavak 3. točka (c) peti podstavak			članak 235.
	— stavak 3. točka (c) šesti podstavak			članak 236.
	— stavak 3. točka (d) prvi podstavak			članak 244.
	— stavak 3. točka (d) drugi podstavak, prva rečenica			članak 245. stavak 1.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 3. točka (d) drugi podstavak, druga i treća rečenica			članak 245. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	— stavak 3. točka (d) treći podstavak, prva i druga rečenica			članak 246. prvi i drugi stavak
	— stavak 3. točka (d) četvrti, peti i šesti podstavak			članak 247. stavak 1., 2. i 3.
	— stavak 3. točka (d) sedmi podstavak			članak 248.
	— stavak 3. točka (e) prvi podstavak			članci 217. i 241.
	— stavak 3. točka (e) drugi podstavak			članak 218.
	— stavak 4. točka (a) prva i druga rečenica			članak 252. stavak 1.
	— stavak 4. točka (a) treća i četvrta rečenica			članak 252. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	— stavak 4. točka (a) peta rečenica			članak 250. stavak 2.
	— stavak 4. točka (b)			članak 250. stavak 1.
	— stavak 4. točka (c) prva alineja prvi i drugi podstavak			članak 251. točke (a) i (b)
	— stavak 4. točka (c) druga alineja, prvi podstavak			članak 251. točka (c)
	— stavak 4. točka (c) druga alineja, drugi podstavak			članak 251. točke (d) i (e)
	— stavak 5.			članak 206.
	— stavak 6. točka (a) prva i druga rečenica			članak 261. stavak 1.
	— stavak 6. točka (a) treća rečenica			članak 261. stavak 2.
	— stavak 6. točka (b) prvi podstavak			članak 262.
	— stavak 6. točka (b) drugi podstavak prva rečenica			članak 263. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 6. točka (b) drugi podstavak druga rečenica			članak 263. stavak 2.
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak prva i druga alineja			članak 264. stavak 1. točke (a) i (b)

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak treća alineja prva rečenica			članak 264. stavak 1. točka (d)
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak treća alineja druga rečenica			članak 264. stavak 2. prvi podstavak
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak prva alineja			članak 264. stavak 1. točke (c) i (e)
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak druga alineja prva rečenica			članak 264. stavak 1. točka (f)
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak druga alineja druga rečenica			članak 264. stavak 2. drugi podstavak
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak prva i druga alineja			članak 265. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak treća alineja prva rečenica			članak 265. stavak 1. točka (c)
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak treća alineja druga rečenica			članak 265. stavak 2.
	— stavak 6. točka (c) prva alineja			članak 263. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 6. točka (c) druga alineja			članak 266.
	— stavak 6. točka (d)			članak 254.
	— stavak 6. točka (e) prvi podstavak			članak 268.
	— stavak 6. točka (e) drugi podstavak			članak 259.
	— stavak 7. prvi dio rečenice			članak 207. prvi stavak članak 256. članak 267.
	— stavak 7. drugi dio rečenice			članak 207. drugi stavak
	— stavak 8. prvi i drugi podstavak			članak 273. prvi i drugi stavak
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak prva alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (c)
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak druga alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točke (a) i (d)
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak treća alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	— stavak 9. točka (a) drugi podstavak			članak 272. stavak 1. drugi podstavak

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 9. točka (b)			članak 272. stavak 3.
	— stavak 9. točka (c)			članak 212.
	— stavak 9. točka (d) prvi podstavak prva i druga alineja			članak 238. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 9. točka (d) drugi podstavak, od prve do četvrte alineje			članak 238. stavak 2. točke od (a) do (d)
	— stavak 9. točka (d) treći podstavak			članak 238. stavak 3.
	— stavak 9. točka (e) prvi podstavak			članak 239.
	— stavak 9. točka (e) drugi podstavak prva i druga alineja			članak 240. točke 1. i 2.
	— stavak 10.			članci 209. i 257.
	— stavak 11.			članci 210. i 258.
	— stavak 12. uvodna rečenica			članak 269.
	— stavak 12. točka (a) prva, druga i treća alineja			članak 270. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 12. točka (b) prva, druga i treća alineja			članak 271. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.i, kojim se umeće treći podstavak u članak 24. stavak 3.			
	— stavak 3. treći podstavak			članak 283. stavak 1. točke (b) i (c)
	članak 28.j točka 1., kojom se umeće drugi podstavak u članak 25. stavak 4.			
	— stavak 4. drugi podstavak			članak 272. stavak 2.
	članak 28.j točka 2., koja zamjenjuje članak 25. stavke 5. i 6.			
	— stavak 5. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 300. točke 1., 2. i 3.
	— stavak 5. drugi podstavak			članak 302.
	— stavak 6. točka (a) prvi podstavak prva rečenica			članak 301. stavak 1.
	— stavak 6. točka (a) prvi podstavak druga rečenica			članak 303. stavak 1.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 6. točka (a) drugi podstavak prva, druga i treća alineja			članak 303. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 6. točka (a) treći podstavak			članak 303. stavak 3.
	— stavak 6. točka (b)			članak 301. stavak 1.
	članak 28.j točka 3., kojom se umeće drugi podstavak u članak 25. stavak 9.			
	— stavak 9. drugi podstavak			članak 305.
	članak 28.k točka 1. prvi podstavak			—
	članak 28.k točka 1. drugi podstavak točka (a)			članak 158. stavak 3.
	članak 28.k točka 1. drugi podstavak točke (b) i (c)			—
	članak 28.k točke 2., 3. i 4.			—
	članak 28.k točka 5.			članak 158. stavak 2.
	članak 28.l prvi stavak			—
	članak 28.l drugi i treći stavak			članak 402. stavak 1. i 2.
	članak 28.l četvrti stavak			—
	članak 28.m			članak 399. prvi stavak
	članak 28.n			—
	članak 28.o stavak 1. uvodna rečenica			članak 326. prvi stavak
	članak 28.o stavak 1. točka (a) prva rečenica			članak 327. stavak 1. i 3.
	članak 28.o stavak 1. točka (a) druga rečenica			članak 327. stavak 2.
	članak 28.o, stavak 1. točka (b)			članak 328.
	članak 28.o stavak 1. točka (c) prva, druga i treća alineja			članak 329. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.o stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 330. prvi i drugi stavak

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.o stavak 1. točka (e)			članak 332.
	članak 28.o stavak 1. točka (f)			članak 331.
	članak 28.o stavak 1. točka (g)			članak 4. točka (b)
	članak 28.o stavak 1. točka (h)			članak 35. članak 139. stavak 3. drugi podstavak
	članak 28.o stavak 2.			članak 326. drugi stavak
	članak 28.o, stavak 3.			članak 341.
	članak 28.o stavak 4.			—
	članak 28.p stavak 1. prva, druga i treća alineja			članak 405. točke 1., 2. i 3.
	članak 28.p stavak 2.			članak 406.
	članak 28.p stavak 3. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 407. točke (a) i (b)
	članak 28.p stavak 3. drugi podstavak			—
	članak 28.p stavak 4. točke od (a) do (d)			članak 408. stavak 1. točke od (a) do (d)
	članak 28.p stavak 5. prva i druga alineja			članak 408. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 28.p stavak 6.			članak 409.
	članak 28.p stavak 7. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 410. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.p stavak 7. drugi podstavak prva alineja			—
	članak 28.p stavak 7. drugi podstavak druga i treća alineja			članak 410. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 29. stavci od 1. do 4.			članak 398. članci od 1. do 4.
	članak 29.a			članak 397.
	članak 30. stavak 1.			članak 396. stavak 1.
	članak 30. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 396. stavak 2. prvi podstavak
	članak 30. stavak 2. treća rečenica			članak 396. stavak 2. drugi podstavak

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 30. stavak 3. i 4.			članak 396. stavci 3. i 4.
	članak 31. stavak 1.			—
	članak 31. stavak 2.			članak 400.
	članak 33. stavak 1.			članak 401.
	članak 33. stavak 2.			članak 2. stavak 3.
	članak 33.a stavak 1. uvodna rečenica			članak 274.
	članak 33.a stavak 1. točka (a)			članak 275.
	članak 33.a stavak 1. točka (b)			članak 276.
	članak 33.a stavak 1. točka (c)			članak 277.
	članak 33.a stavak 2. uvodna rečenica			članak 278.
	članak 33.a stavak 2. točka (a)			članak 279.
	članak 33.a stavak 2. točka (b)			članak 280.
	članak 34.			članak 404.
	članak 35.			članak 403.
	članci 36. i 37.			—
	članak 38.			članak 414.
	Prilog A dio I. stavak 1. i 2.			Prilog VII. točka 1. točke (a) i (b)
	Prilog A dio I. stavak 3.			Prilog VII. točka 1. točke (c) i (d)
	Prilog A dio II. stavci od 1. do 6.			Prilog VII. točka 2. točke od (a) do (f)
	Prilog A dio III. i IV.			Prilog VII. točke 3. i 4.
	Prilog A dio IV. stavci od 1. do 4.			Prilog VII. točka 4. točke od (a) do (d)
	Prilog A dio V.			članak 295. stavak 2.
	Prilog B uvodna rečenica			članak 295. stavak 1. točka 5.
	Prilog B od prve do devete alineje			Prilog VIII. točke od 1. do 9.
	Prilog C			—

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	Prilog D točke od 1. do 13.			Prilog I. točke od 1. do 13.
	Prilog E točka 2.			Prilog X. dio A točka 1.
	Prilog E točka 7.			Prilog X. dio A točka 2.
	Prilog E točka 11.			Prilog X. dio A točka 3.
	Prilog E točka 15.			Prilog X. dio A točka 4.
	Prilog F točka 1.			Prilog X. dio B točka 1.
	Prilog F točka 2.			Prilog X. dio B točka 2. točke od (a) do (j)
	Prilog F točke od 5. do 8.			Prilog X. dio B točke od 3. do 6.
	Prilog F točka 10.			Prilog X. dio B točka 7.
	Prilog F točka 12.			Prilog X. dio B točka 8.
	Prilog F točka 16.			Prilog X. dio B točka 9.
	Prilog F točka 17. prvi i drugi podstavak			Prilog X. dio B točka 10.
	Prilog F točka 23.			Prilog X. dio B točka 11.
	Prilog F točka 25.			Prilog X. dio B točka 12.
	Prilog F točka 27.			Prilog X. dio B točka 13.
	Priloga g točke 1. i 2.			članak 391.
	Prilog H prvi stavak			članak 98. stavak 3.
	Prilog H drugi stavak, uvodna rečenica			—
	Prilog H drugi stavak, točke od 1. do 6.			Prilog III. točke od 1. do 6.
	Prilog H drugi stavak točka 7. prvi i drugi podstavak			Prilog III. točke 7. i 8.
	Prilog H drugi stavak točke od 8. do 17.			Prilog III. točke od 9. do 18.
	Prilog I. uvodna rečenica			—
	Prilog I. točka (a) od prve do sedme alineje			Prilog IX. dio A točke od 1. do 7.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	Prilog I. točka (b) prva i druga alineja			Prilog IX. dio B točke 1. i 2.
	Prilog I. točka (c)			Prilog IX. dio C
	Prilog J uvodna rečenica			Prilog V. uvodna rečenica
	Prilog J			Prilog V. točke od 1. do 25.
	Prilog K točka 1. prva druga i treća alineja			Prilog IV. točka 1. točke (a), (b) i (c)
	Prilog K točke od 2. do 5.			Prilog IV. točke od 2. do 5.
	Prilog L prvi stavak točke od 1. do 5.			Prilog II. točke od 1. do 5.
	Prilog L drugi stavak			članak 56. stavak 2.
	Prilog M točke od (a) do (f)			Prilog VI. točke od 1. do 6.
		članak 1. točka 1. drugi podstavak Direktive 89/465/EEZ		članak 133. drugi stavak
		članak 2. Direktive 94/5/EZ		članak 342.
		članak 3. prva i druga rečenica Direktive 94/5/EZ		članak 343. prvi i drugi stavak
		članak 4. Direktive 2002/38/EZ		članak 56. stavak 3. članak 57. stavak 2. članak 357.
		članak 5. Direktive 2002/38/EZ		—
			Prilog VIII. dio II. točka 2. alineja (a) Akta o pristupanju Grčke	članak 287. točka 1.
			Prilog VIII. dio II. točka 2. alineja (b) Akta o pristupanju Grčke	članak 375.
			Prilog XXXII. dio IV. točka 3. podtočka (a), prva alineja i druga alineja prva rečenica Akta o pristupanju Španjolske i Portugala	članak 287. točke 2 i 3.
			Prilog XXXII. dio IV. točka 3. alineja (b) prvi podstavak Akta o pristupanju Španjolske i Portugala	članak 377.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (b) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 104.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (c) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 4.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (f) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 117. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (g) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 119.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (h) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 378. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (i) prvi podstavak prva alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	—
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (i) prvi podstavak druga i treća alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 378. stavak 2. točke (a) i (b)
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (j) Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 5.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (l) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 111. točka (a)
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (m) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 379. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (n) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 379. stavak 2.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (x) prva alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 253.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (x) druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 6.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (z) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 111. točka (b)
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (aa) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 380.
			Protokol br. 2. Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske vezano uz Alandske otoke	članak 6. stavak 1. točka (d)
			Prilog V. stavak 5. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju Republike Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke iz 2003.	članak 123.
			Prilog V. stavak 5. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 381.
			Prilog VI. stavak 7. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 124.
			Prilog VI. stavak 7. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 382.
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. prvi i drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 125. stavak 1. i 2.
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. četvrti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 383. točka (a)
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. peti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. šesti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 383. točka (b)
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (b) drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 384. točka (a)
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (b) treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 384. točka (b)
			Prilog IX. stavak 8. točka 1. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 385.

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog X. stavak 7. točka 1. alineja (a) podtočke (i) i (ii) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 126. točke (a) i (b)
			Prilog X. stavak 7. točka 1. alineja (c) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 386.
			Prilog XI. stavak 7. točka 1. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 127.
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (c)
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (a)
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (c) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (b)
			Prilog XII. stavak 9. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 128. stavak 1. i 2.
			Prilog XII. stavak 9. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 128. stavak 3., 4. i 5.
			Prilog XII. stavak 9. točka 2. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 388.
			Prilog XIII. stavak 9. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 129. stavak 1. i 2.
			Prilog XIII. stavak 9. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 389.
			Prilog XIV. stavak 7. prvi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 130. točke (a) i (b)
			Prilog XIV. stavak 7. drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog XIV. stavak 7. treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 390.